

INFORME 5/2017

INSTITUT
CATALÀ
DE FINANCES
EXERCICI 2011

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 5/2017

INSTITUT CATALÀ DE FINANCES EXERCICI 2011

Edició: maig de 2017

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

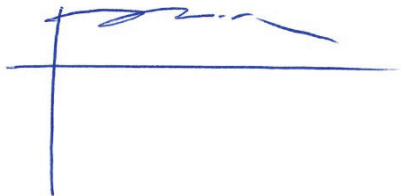
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

Que a Barcelona, el dia 11 d'abril del 2017, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Sra. Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent la síndica Sra. Emma Balseiro Carreiras, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe 5/2017, relatiu a l'Institut Català de Finances, exercici 2011.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 28 d'abril de 2017

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	9
1. INTRODUCCIÓ	11
1.1. INFORME	11
1.1.1. Objecte i abast.....	11
1.1.2. Metodologia	11
1.2. ENS FISCALITZAT	12
1.2.1. Antecedents	12
1.2.2. Activitats i organització	13
1.2.3. Treballs de control.....	15
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	15
2.1. RETIMENT DE COMPTES I BASES DE PRESENTACIÓ	15
2.1.1. Normativa comptable	15
2.1.2. Absorció de l'ICCA.....	16
2.1.3. Venda d'Equipaments i Edificis de Catalunya, SA.....	19
2.2. BALANÇ.....	22
2.2.1. Inversions creditícies.....	22
2.2.2. Derivats de cobertura.....	27
2.2.3. Actius no corrents en venda.....	28
2.2.4. Participacions en entitats del grup	29
2.2.5. Actiu material	30
2.2.6. Actiu intangible	31
2.2.7. Actius fiscals	32
2.2.8. Resta d'actius.....	33
2.2.9. Passius financers a cost amortitzat	35
2.2.10. Provisions	40
2.2.11. Passius fiscals.....	41
2.2.12. Patrimoni net	41
2.2.13. Pro-memòria.....	43
2.3. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS.....	45
2.3.1. Interessos i rendiments assimilats	45
2.3.2. Interessos i càrregues assimilades	46
2.3.3. Comissions percebudes i pagades.....	46
2.3.4. Altres productes d'explotació.....	46
2.3.5. Altres càrregues d'explotació.....	47
2.3.6. Despeses de personal	47
2.3.7. Altres despeses generals d'administració.....	48
2.3.8. Pèrdues per deteriorament d'actius (net)	49
2.3.9. Impost sobre beneficis.....	50

2.4.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST.....	50
2.5.	ALTRES ESTATS	51
2.5.1.	Memòria	51
2.5.2.	Programa d'actuació, inversions i finançament	51
2.6.	CONTRACTACIÓ	51
2.7.	ACTIVITAT CREDITÍCIA I PROCEDIMENT DE CONCESSIÓ	54
2.7.1.	Activitat creditícia	54
2.7.2.	Procediment de concessió de préstecs i avals	56
2.8.	MOROSITAT I RISC DE CRÈDIT	62
2.8.1.	Anàlisi de la morositat	62
2.8.2.	Risc de les operacions creditícies.....	63
2.8.3.	Cobertura del risc d'insolvència.....	71
2.8.4.	Garanties.....	73
2.8.5.	Actius adjudicats o rebuts en pagament.....	74
2.8.6.	Solvència.....	74
3.	CONCLUSIONS	80
3.1.	OPINIÓ I OBSERVACIONS	80
3.1.1.	Opinió.....	80
3.1.2.	Observacions	80
3.2.	RECOMANACIONS	83
4.	ANNEXOS.....	84
4.1.	COMPTES ANUALS.....	84
4.2.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST.....	91
4.3.	MOSTRA SELECCIONADA DE PRÉSTECES I AVALS	93
4.4.	OPERACIONS CREDITÍCIES GARANTIDES PER LA GENERALITAT	96
5.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	98
5.1.	AL·LEGACIONS REBUDES.....	98
5.2.	TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	108

ABREVIACIONS

CBE 2/2012	Circular 2/2012 del Banc d'Espanya, del 29 de febrer, de modificació de la CBE 4/2004
CBE 3/2008	Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, del 22 de maig, sobre determinació i control dels recursos propis mínims
CBE 4/2004	Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, del 22 de desembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada i models d'estats financers
DEC	Departament d'Economia i Coneixement
EECAT	Equipaments i Edificis de Catalunya, SA, denominada ICF Equipaments, SAU fins el 14 de juliol del 2011
ICCA	Institut Català del Crèdit Agrari
ICF	Institut Català de Finances
LCSP	Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic
m€	Milers d'euros
M€	Milions d'euros
PGC	Pla general de comptabilitat, aprovat pel Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre
TREEPC	Text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre
TRLICF	Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances aprovat pel Decret legislatiu 4/2002, del 24 de desembre

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització de regularitat relatiu a l'Institut Català de Finances (ICF), corresponent a l'exercici 2011.

La fiscalització de regularitat inclou la revisió dels comptes anuals de l'ICF de l'exercici esmentat per verificar que es presenten segons el marc normatiu d'informació financera aplicable i, en particular, segons els principis i criteris comptables que aquest marc conté. També inclou la comprovació que durant el període fiscalitzat l'ICF ha desenvolupat la seva activitat d'acord amb la normativa que li és d'aplicació.

Els comptes anuals fiscalitzats han estat aprovats pels òrgans competents en el termini establert i, d'acord amb la normativa aplicable, inclouen el Balanç, el Compte del resultat economicopatrimonial, l'Estat de canvis en el patrimoni net, l'Estat de fluxos d'efectiu, l'Estat de liquidació del pressupost i la Memòria.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2011, quan s'ha considerat necessari per completar el treball s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen l'opinió de fiscalització sobre els comptes anuals, les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre millores en la gestió de les activitats desenvolupades per l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptades i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

Les xifres que es presenten en alguns dels quadres d'aquest informe (en milers d'euros sense decimals) s'han arrodonit de forma individualitzada, fet que pot produir diferències entre la suma de les xifres parcials i els totals del quadres.

L'ICF ha facilitat informació sobre la cartera de crèdits fins a la data de formulació dels comptes anuals de l'exercici 2011. La Sindicatura ha analitzat l'evolució de possibles deterioraments fins a la data esmentada, atès que no ha disposat d'informació sobre nous deterioraments posteriors que puguin afectar la cartera.

Per tal de preservar la confidencialitat dels perceptors privats dels crèdits i dels avals analitzats en l'informe, s'ha substituït l'al·lusió nominal de les entitats i empreses pel seu número d'expedient. S'ha mantingut la denominació únicament per a les entitats públiques.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

L'ICF va ser creat com a organisme autònom financer per la Llei 2/1985, del 14 de gener. Posteriorment, per la Llei 25/1998, del 31 de desembre, de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro, l'ICF va modificar la naturalesa jurídica, i des de l'1 de gener de 1999 va passar a ser una empresa pública sota la forma d'una entitat de dret públic sotmesa al dret privat.

El Decret legislatiu 4/2002, del 24 de desembre, va aprovar el Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances (TRLICF), que recull totes les modificacions fetes fins a aquell moment i és la norma legal vigent, modificada per la Llei 7/2004, del 16 de juliol, i per la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres.

Durant el 2011, mitjançant la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, es va acordar la integració de l'organisme autònom de caràcter financer Institut Català del Crèdit Agrari (ICCA), en l'ICF, tots dos dependents de la Generalitat de Catalunya adscrits al Departament d'Economia i Coneixement (DEC). L'ICCA va passar a constituir una àrea especialitzada dins de l'ICF (vegeu l'apartat 2.1.2).

L'ICF és l'entitat capçalera del Grup Institut Català de Finances, constituït per diferents entitats dependents que es dediquen a activitats diverses. El 31 de desembre del 2011 aquestes societats eren les següents: ICF Holding, SAU (ICFH); ICF Capital, societat gestora d'entitats de capital risc, i Instruments Financers per a Empreses Innovadores, SLU (IFEM).

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Funcions

Les funcions desenvolupades per l'ICF són les següents:

- Atorgar i formalitzar crèdits, operacions de finançament, avals i altres garanties a favor de persones físiques, autònoms i professionals en l'exercici de la seva activitat econòmica i professional, i de persones jurídiques, públiques i privades.
- Desenvolupar aquelles activitats financeres que li encomani el Govern en l'àmbit de les seves competències.
- Prendre participacions en entitats financeres públiques o privades, sempre que no superin el límit dels seus recursos propis, un cop obtinguda l'autorització del Govern i després d'haver-ne informat el Parlament de Catalunya.
- Constituir societats mercantils dedicades al finançament d'empreses sota qualsevol modalitat, o societats d'inversió en participacions financeres o patrimonials. Aquestes societats poden participar igualment en fons de qualsevol tipus, mobiliaris o immobiliaris; en societats i fons de garantia, i en societats o fons de capital de risc. Així mateix, poden adquirir participacions en altres societats mercantils i entitats financeres, siguin públiques o privades.

D'altra banda, a partir del juliol del 2011 amb la integració de l'ICCA com a l'àrea d'Impuls del Crèdit Català Agrari, l'ICF va exercir les funcions, entre d'altres, d'atorgar crèdits i avals a empreses agroalimentàries i a persones físiques o jurídiques que es destinin a inversions en activitats agroalimentàries o a la comercialització, la promoció i l'exportació de productes agroalimentaris.

1.2.2.2. Òrgans de govern

Segons el TRLICF, els òrgans de govern de l'ICF són la Junta de Govern, el conseller delegat i la Direcció General, si bé aquest últim òrgan de govern va ser anul·lat per la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres.

Addicionalment, també s'inclouen com a altres òrgans la Comissió Executiva, que és l'òrgan delegat de la Junta de Govern; el Consell Assessor i, a partir del juliol del 2011, amb la integració de l'ICCA, la Comissió de Finançament Agroalimentari, la Direcció i el Consell Consultiu de l'ICCA.

A continuació es descriuen més detalladament els òrgans de govern.

Junta de Govern

La Junta de Govern està integrada pel president o presidenta i un nombre de vocals no inferior a sis ni superior a deu, a més dels vocals nats.

Les competències de la Junta de Govern són sintèticament, entre d'altres, elevar a l'aprovació del Govern les propostes de pressupost, els comptes de l'entitat i les propostes d'aplicació de resultats; aprovar els contractes i les operacions que signa l'ICF; prendre acords i donar instruccions generals sobre les qüestions relacionades amb l'organització, el funcionament i les relacions jurídiques de l'ICF, i emetre els informes que li demanen el Govern o els departaments mitjançant el departament competent en matèria d'economia i finances de la Generalitat de Catalunya.

La composició de la Junta de Govern el 31 de desembre del 2011 era la següent:

President: Albert Carreras de Odriozola

Vocals: Josep Ramon Sanromà i Celma (conseller delegat de l'ICF)

Georgina Arderiu i Munill

Albert Carné i Hernández

Martí Carnicer i Vidal

Enric Colet i Petit

Lluís Franco i Sala

Germà Gordó i Aubarell

Salvador Maluquer i Amorós

Jordi Òliva i Ritort

M. Júlia Prats i Moreno

Joan Sureda i Martínez

Secretari: Joan Carles Rovira García

Conselleria Delegada

Les funcions de la Conselleria Delegada són, sintèticament, entre d'altres, la direcció i l'execució material dels acords i les directrius d'actuació aprovades per la Junta de Govern; la coordinació i el control de l'exercici de les funcions delegades per la Junta de Govern en les comissions executives; el control i el seguiment de la gestió de les participacions en les empreses de les quals l'ICF sigui titular; l'organització i l'estructuració internes de l'ICF en les àrees que consideri més adequades i, en general, la direcció superior i la contractació del personal de l'ICF, i també l'exercici de les facultats que la Junta de Govern li delegui.

El 31 de desembre de l'any 2011, el conseller delegat era Josep-Ramon Sanromà i Celma.

Direcció General

La Direcció General era un dels òrgans de Govern de l'ICF que va ser suprimit en virtut de la disposició 1.f de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres.

Les funcions de la Direcció General eren la gestió ordinària de l'ICF, l'execució material dels acords de la Junta de Govern de l'ICF i l'organització dels serveis de l'ICF. Aquestes funcions van ser assumides per la Conselleria Delegada.

1.2.3. Treballs de control

La firma d'auditoria KPMG Auditores, SL va auditar els comptes anuals individuals de l'ICF corresponents a l'exercici finalitzat el 31 de desembre del 2011. L'informe d'auditoria de comptes expressava una opinió favorable sense excepcions i va ser emès en data 23 d'abril del 2012.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. RETIMENT DE COMPTES I BASES DE PRESENTACIÓ

L'ICF va retre dins del termini establert els comptes anuals individuals a la Sindicatura, que es presenten en l'annex 4.1. Els Comptes anuals consolidats del Grup ICF no són objecte d'aquest informe.

2.1.1. Normativa comptable

Segons estableix l'article 32 del Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de l'Estatut de l'empresa pública catalana (TREEPC), l'ICF, com a entitat de dret públic sotmesa a dret privat, ha d'aplicar la normativa comptable general, constituïda pel Pla general comptable (PGC) i els seus desenvolupaments. Atès que l'activitat de l'ICF és fonamentalment creditícia –malgrat no ser pròpiament una entitat de crèdit–¹ l'ICF aplica les normes comptables vigents per a les entitats de crèdit per reflectir

1. El Reial decret legislatiu 1298/1986, del 28 de juny, sobre adaptació del dret vigent en matèria d'entitats de crèdit al de les comunitats europees, defineix les entitats de crèdit com tota empresa que tingui com a activitat típica i habitual rebre fons del públic en forma de dipòsit, préstec, cessió temporal d'actius financers o altres d'anàlogues que comportin l'obligació de la seva restitució, aplicant-los per compte propi en la concessió de crèdits.

de forma més adient la seva imatge fidel. Aquest fet té un important impacte fiscal (vegeu l'apartat 2.2.7).

La Circular del Banc d'Espanya 4/2004, del 22 de desembre, a entitats de crèdit, sobre normes d'informació financera pública i reservada i models d'estats financers (CBE 4/2004), és la norma bàsica per a la preparació i presentació dels estats financers individuals de les entitats de crèdit sota la regulació del Banc d'Espanya. Aquesta circular ha estat modificada en repetides ocasions. L'última, que és la que s'aplica al període sotmès a fiscalització, és la Circular 5/2011, del 30 de novembre del 2011.

2.1.2. Absorció de l'ICCA

Tal com ja s'ha esmentat, en virtut de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, amb data 31 de juliol del 2011, l'ICF va integrar l'ICCA i es va subrogar en tots els drets i obligacions de l'entitat extingida, mitjançant la modificació del Text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances aprovat pel Decret legislatiu 4/2002.

L'ICCA, organisme autònom financer adscrit al DEC, fou creat per la Llei 4/1984, del 24 de febrer, amb l'objectiu de fomentar, coordinar i canalitzar el crèdit agrari a Catalunya, fins a la derogació de la llei mitjançant la llei de mesures esmentada.

El Balanç de situació que presentava l'ICCA a 31 de juliol del 2011, data fixada per la llei de mesures esmentada per a la integració a l'ICF, era el següent:

Quadre 1. Balanç de situació de l'ICCA a 31 de juliol del 2011

Actius	Import	Passius	Import
Caixa i dipòsits	2	Dipòsits d'entitats de crèdit	190.038
Inversions creditícies	281.319	Dipòsits de la clientela	700
Actiu material	74	Provisions	5.325
Actiu intangible	108	Fons de garantia	6.447
Rest a d'actius	892	Rest a de passius	7.931
Total actius	282.395	Total passius	210.441
Diferència: Reserves integrades			71.954

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

El Compte de pèrdues i guanys de l'ICCA entre l'1 de gener i el 31 de juliol del 2011 va ser el següent:

Quadre 2. Compte de pèrdues i guanys de l'ICCA a 31 de juliol del 2011

Concepte	Import
Interessos i rendiments assimilats	5.084
Interessos i càrregues assimilades	(1.744)
A) Marge d'intermediació	3.340
Comissions percebudes	107
Comissions pagades	(17)
Altres ingressos	98
Altres despeses	(12)
B) Marge ordinari	3.516
Despeses generals d'administració	(1.392)
Amortització d'actius materials	(187)
C) Marge d'explotació	1.937
Dotació al fons de provisió d'insolvències	(2.631)
Dotacions al fons per a riscos i càrregues	875
D) Resultat abans d'impostos	181
Impost sobre beneficis	(63)
E) Resultat de l'exercici	118

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català del Crèdit Agrari.

L'operació va comportar el reconeixement directament a reserves del resultat net de les operacions de l'ICCA per 0,12 M€, de forma que les xifres del Compte de pèrdues i guanys de l'ICF incorporen les operacions de l'ICCA a partir de l'1 d'agost. En la data efectiva de la integració, els actius totals de l'ICCA suposaven el 6,18% dels actius totals de l'ICF.

A continuació es descriuen els principals efectes de la integració de l'ICCA en els comptes de l'ICF.

Cobertures per risc de crèdit

L'ICF va revaluar els fons de cobertura de les operacions de l'ICCA, d'acord amb els criteris de l'ICF, en lloc dels que estava utilitzant l'ICCA que eren més conservadors. En aplicació de la norma de registre i valoració 22a del PGC, referent als canvis en criteris comptables, errors i estimacions comptables, l'ICF va considerar aquesta modificació un canvi d'estimació i va comptabilitzar el resultat obtingut com a Recuperació d'inversions creditícies de l'exercici.

L'absorció de l'ICCA va comportar el traspàs a l'ICF de les següents cobertures per riscos i per insolvència:

Quadre 3. Cobertures de les operacions provinents de l'ICCA a 1 d'agost del 2011

Concepte	Import
Cobertura genèrica: Préstecs (A)	18.849
Cobertura específica (B)	17.506
Cobertura complementària (C)	2.975
Cobertures per operacions de préstec i crèdit (D=A+B+C)	39.330
Total cartera operacions de préstec i crèdit (brut) (E)	200.515
Percentatge de cobertura sobre la cartera de préstecs (100×D/E)	19,6
Cobertures genèriques per operacions d'aval (F)	1.064
Cobertures totals traspassades de l'ICCA a l'ICF (D+F)	40.394

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

L'ICF va considerar com a provisió específica la provisió complementària que provenia de l'ICCA per 2,98 M€ (vegeu els apartats 2.2.1.2 i 2.8.3).

A continuació es detallen les cobertures corresponents a les operacions provinents de la cartera de l'ICCA al tancament de l'exercici 2011:

Quadre 4. Cobertures de les operacions provinents de l'ICCA a 31 de desembre del 2011

Concepte	Import
Cobertura genèrica (a) (A)	379
Cobertura específica (B)	10.497
Cobertura complementària (c) (C)	2.975
Cobertures per operacions de préstec i crèdit (D=A+B+C)	13.851
Total cartera operacions de préstec i crèdit (brut) (E)	194.715
Percentatge de cobertura sobre la cartera (100×D/E)	7,1
Cobertures per operacions d'aval (b) (F)	-
Cobertures totals traspassades de l'ICCA a l'ICF a 31 de desembre (G=D+F)	13.851
Cobertures totals traspassades de l'ICCA a l'ICF a 1 d'agost (H)	40.394
Reducció en les cobertures d'operacions de l'ICCA (registrat a Pèrdues i guanys del 2011) (I=G-H)	(26.543)
Percentatge de reducció en les cobertures d'operacions de l'ICCA (registrat a Pèrdues i guanys del 2011) (100×I/H)	(65,7)
Total cartera operacions de préstec i crèdit a 1 d'agost (brut) (J)	200.515
Reducció de la cartera d'operacions de l'ICCA (K=E-J)	(5.800)
Percentatge de reducció de la cartera d'operacions de l'ICCA (100×K/J)	(2,9)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'Institut Català de Finances.

Notes:

- (a) La cobertura genèrica sobre les operacions de préstec i crèdit de la cartera de l'ICCA s'ha estimat en el mateix percentatge mínim que el de la cartera completa.
- (b) La cobertura genèrica d'aval de la cartera de l'ICCA s'ha considerat zero perquè l'ICF manté en el balanç la mateixa provisió genèrica per avals que existia al tancament de l'exercici 2010.
- (c) Vegeu l'apartat 2.8.3.

Si es comparen els percentatges de cobertura de la cartera de les operacions de l'ICCA, és a dir, l'estimació de les pèrdues per risc de crèdit, a 1 d'agost del 2011 i a 31 de desembre del 2011, s'observa que va passar del 19,6% al 7,1% mentre que les operacions de l'ICCA van disminuir un 2,9% (5,80 M€).

Aquesta reducció va suposar un augment de 26,54 M€ de les Recuperacions d'inversions creditícies en el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2011 per la retrocessió de provisions per excés de cobertura. La normativa aplicable establí que en cas d'existir un canvi d'estimació significatiu, la memòria dels comptes anuals havia d'incloure informació sobre la mateixa, i valorar-ne l'impacte. En la revisió de la Memòria de l'exercici 2011 de l'ICF (vegeu l'apartat 2.5.1), s'ha observat que no inclou informació sobre aquest canvi d'estimació ni la quantificació del seu impacte.

Altres efectes

A continuació, es posen de manifest altres efectes de la fusió de l'ICCA en els comptes de l'ICF de l'exercici 2011, els quals s'expliquen més detalladament en els diferents apartats d'aquest informe:

- L'epígraf Actius no corrents en venda en l'actiu del Balanç va incorporar els actius, totalment deteriorats, per 2,41 M€ de l'ICCA (vegeu l'apartat 2.2.3).
- L'epígraf Dipòsits d'entitats de crèdit va incrementar-se en 190,04 M€ (vegeu l'apartat 2.2.9.1).
- En l'epígraf Provisions en el passiu del balanç, l'ICF va incorporar una provisió procedent de l'absorció de l'ICCA per 5,03 M€ que va ser rebaixada posteriorment de la partida Altres provisions en 2,04 M€ (vegeu l'apartat 2.2.10).
- La integració del patrimoni net de l'ICCA va suposar un increment de les reserves acumulades de 71,95 M€ (vegeu el quadre 1) en l'epígraf Fons propis en el passiu del Balanç (vegeu l'apartat 2.2.12).
- En l'epígraf Pro-memòria del Balanç hi va haver un increment dels avals procedents de l'ICCA per 19,87 M€ (vegeu l'apartat 2.2.13).

2.1.3. Venda d'Equipaments i Edificis de Catalunya, SA

Per l'Acord de Govern del 24 de maig del 2011, l'ICF va vendre el 100% del capital social d'ICF Equipaments, SAU a la Generalitat de Catalunya. La venda, formalitzada en escriptura el 31 de maig del 2011, va comportar la sortida d'aquesta societat del grup ICF.

Posteriorment, el 14 de juliol del 2011, la Junta General d'Accionistes de l'empresa va acordar modificar-ne la denominació social per Equipaments i Edificis de Catalunya, SA (EECAT).²

El preu de venda es va fixar en 93,17 M€, import que la Generalitat va fer efectiu mitjançant la cessió de drets de crèdit de la seva cartera d'inversions creditícies (vegeu l'apartat 2.7.1). Com a conseqüència de l'operació es van materialitzar unes plusvàlues de 29,11 M€ comptabilitzades en el Compte de resultats en l'epígraf Guanys d'actius no classificats com a no corrents en venda.

En la data de venda, l'ICF disposava dels actius i passius vinculats a EECAT que es descriuen en aquest apartat:

- a) Participació d'EECAT, valorada en 64,07 M€ en l'actiu del Balanç de l'ICF (vegeu l'apartat 2.2.4).
- b) Actius fiscals corrents per valor de 2,47 M€ a l'inici de l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.7)
- c) Tres avals prestats a EECAT en anys anteriors, per un total de 280,00 M€, registrats en l'apartat Pro-memòria del Balanç de l'ICF (vegeu l'apartat 2.2.13).
- d) Aval sobre un instrument financer derivat. L'instrument va ser contractat per EECAT amb diferents entitats i consistia en una permuta de tipus d'interès que es componia de cinc operacions que no figuraven en la comptabilitat de l'ICF (vegeu l'apartat 2.2.8).
- e) Operacions de crèdit concedides per l'ICF. A la data de la venda de la participació l'ICF disposava d'un crèdit concedit a EECAT per 250,00 M€ i d'una pòlissa de crèdit amb un límit màxim de 500,00 M€ que van ser formalitzats en anys anteriors. El saldo d'actiu a l'inici de l'exercici 2011 de les esmentades operacions era de 607,36 M€, més els interessos meritats.

El contracte marc de garantia personal signat entre l'ICF i EECAT el 3 de setembre del 2009, el qual preveia que l'ICF adquirís el ferm compromís de prestar qualsevol mena de garantia personal enfront d'entitats financeres públiques i privades i a favor d'EECAT, per les operacions de passiu i per les de productes derivats que aquesta última pogués contractar.

A continuació es descriuen els efectes de la venda en els comptes de l'ICF.

2. L'acord es va formalitzar en escriptura pública el 14 d'octubre del 2011 i es va inscriure en el Registre Mercantil el 16 de novembre del 2011.

- **Balanç i Pro-memòria**

- L'ICF va reconèixer els avals mencionats a l'apartat *c* en la Pro-memòria, quan EECAT va sortir del grup ICF. Les comissions a cobrar relatives als avals van ser activades al tancament de l'exercici 2011 pel valor actual d'aquestes en exercicis futurs, d'acord amb les normes de valoració de la CBE 4/2004, per 78,15 M€ en l'epígraf Altres actius financers. A l'epígraf Altres passius financers es van registrar els ingressos a diferir durant la vigència dels avals concedits. En canvi, ni l'aval de l'apartat *d* ni les comissions corresponents no van ser comptabilitzades en cap dels epígrafs corresponents de Balanç (vegeu els apartats 2.2.1.3, 2.2.9.4 i 2.2.13).
- El saldo d'Actius fiscals corrents de l'apartat *b* va ser cancel·lat (vegeu l'apartat 2.2.7).
- Dins l'epígraf Crèdits a la clientela, es van reclassificar 607,36 M€ de la partida Empreses del grup a la partida Administracions locals i autonòmiques (vegeu l'apartat 2.2.1.2).
- El pagament de l'operació de compravenda d'EECAT per 93,17 M€ es va efectuar mitjançant la cessió per part de la Generalitat de Catalunya a l'ICF de drets de crèdit del seu capítol 8, valorats en 111,52 M€, amb un descompte sobre el valor de 18,35 M€. Pel que fa a la seva comptabilització, el valor nominal va ser registrat en la partida Deutors amb garantia real i el descompte financer, en la partida Primes/descomptes en l'adquisició, totes dues de l'epígraf Crèdit a la clientela, Altres sectors residents.

- **Compte de pèrdues i guanys**

- L'ingrés corresponent a la comissió anual per l'aval relatiu a l'apartat *d* es va registrar per 7,39 M€, i es va calcular sobre el valor nocional dels instruments derivats, en lloc de fer-ho sobre el valor del passiu contingent (vegeu l'apartat 2.2.8).
- Tal com s'ha esmentat, com a conseqüència de la venda es van materialitzar unes plusvàlues de 29,11 M€ registrades en el Compte de resultats en l'epígraf Guanys d'actius no classificats com a no corrents en venda.

L'11 de novembre del 2011, es va publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* l'anunci de licitació de la venda d'accions del capital social de l'empresa pública EECAT mitjançant concurs, el qual va ser declarat desert el 2 de gener del 2012. Posteriorment, per Acord de Govern del 10 de gener es va autoritzar el procediment de venda en pública concurrència d'una part de les accions de la societat (vegeu l'informe de la Sindicatura 12/2016, Equipaments i Edificis de Catalunya, SA, exercici 2011).

2.2. BALANÇ

En aquest apartat es descriu el contingut dels epígrafs més importants del Balanç de situació a 31 de desembre del 2011 i del 2010 als efectes comparatius (vegeu els quadres 73 i 74 en l'annex 4.1).

2.2.1. Inversions creditícies

El detall dels saldos que componen les Inversions creditícies al tancament de l'exercici 2010 i del 2011 és el següent:

Quadre 5. Inversions creditícies

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Dipòsits en entitats de crèdit	1.211.302	842.248
Crèdits a la clientela	2.965.382	3.286.685
Altres actius financers	65.243	236.802
Total	4.241.927	4.365.735

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

2.2.1.1. *Dipòsits en entitats de crèdit*

El detall dels saldos que componen l'epígraf Dipòsits en entitats de crèdit a 31 de desembre és el següent:

Quadre 6. Dipòsits en entitats de crèdit

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Altres comptes	531.078	234.167
Crèdits de mediació	680.224	608.081
Total	1.211.302	842.248

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

La partida Altres comptes reflecteix el saldo de dipòsits d'immediata disposició que l'ICF té en comptes corrents de diferents entitats de crèdit. Crèdits de mediació recull els dipòsits corresponents als imports del préstecs concedits a clients finals, mitjançant les entitats financeres col·laboradores amb els fons provinents de l'ICF, d'acord amb els convenis ICF Crèdit.

El tipus d'interès mitjà meritat pels saldos mantinguts en dipòsits en entitats de crèdit va ser del 2,25% i del 3,1% durant els exercicis 2010 i 2011, respectivament.

2.2.1.2. Crèdits a la clientela

El detall dels saldos que componen l'epígraf Crèdits a la clientela al tancament de l'exercici 2010 i del 2011 és el següent:

Quadre 7. Crèdit a la clientela

CONCEPTE	31.12.2010	31.12.2011
ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	1.174.354	1.200.908
Administracions locals i autonòmiques	556.088	1.193.174
Empreses del Grup	610.415	-
Actius dubtosos	433	-
Ajustos per valoració	7.418	7.734
Interessos meritats	9.143	9.427
Comissions	(1.725)	(1.693)
ALTRES SECTORS RESIDENTS	1.791.028	2.085.777
Deutors amb garantia real	1.093.496	1.372.938
Amb garantia hipotecària	687.299	769.783
Amb altres garanties reals	406.197	603.155
Altres deutors a termini	534.861	675.958
Finançament projectes	170.725	182.439
Préstecs personals	364.136	493.519
Deutors a la vista i diversos	5.072	7.637
Imports vençuts pendents de cobrament	3.440	6.469
Bestretes transitòries i altres deutes personals	49	28
Altres (deutors per venda immobilitzat)	1.583	1.140
Actius dubtosos	365.036	364.207
Ajustos per valoració	(207.437)	(334.963)
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(196.542)	(301.750)
Interessos meritats	7.282	10.243
Comissions	(15.739)	(11.036)
Primes/descomptes en l'adquisició	-	(29.297)
Altres	(2.438)	(3.123)
TOTAL CRÈDIT A LA CLIENTELA	2.965.382	3.286.685

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

En l'exercici 2011, l'ICF va reclassificar compromisos pluriennals dels diferents departaments de la Generalitat com a garanties de diverses operacions creditícies, per valor de 50,40 M€, de l'epígraf Crèdit a la clientela de l'exercici 2010 a la partida Altres actius financers.

El desglossament de la partida Crèdit a la clientela es presenta seguint els esquemes establerts en la CBE 4/2004. En general, recull els imports nominals pendents de retorn al tancament de l'exercici, amb l'excepció de la partida Deutors a la vista, que inclou tot l'endeutament vençut pendent de cobrament; o sigui, l'import de la quota més interessos impagats fins a un màxim de noranta dies.

Els instruments financers amb quotes o rebuts impagats es classifiquen com a actius dubtosos, sistemàticament, el noranta-unè dia de morositat en la seva totalitat, tant el principal pendent de venciment com la quota o rebut impagat.

Els ajustos per valoració es desglossen en els interessos meritats i no vençuts i l'import pendent de reconèixer com a ingrés de les comissions de les operacions en aplicació del criteri de cost amortitzat. En la partida Altres sectors residents, els ajustos, a més, inclouen les cobertures per risc de crèdit i les primes en l'adquisició d'actius pendents de reconèixer com a ingrés. Aquestes primes d'adquisició es corresponen amb el descompte financer amb què es van adquirir a la Generalitat les dues carteres de préstecs de capítol 8, atès que la seva remuneració financera era originalment del 0%, i s'imputen a ingressos amb un criteri financer. En el cas de les cobertures de risc de crèdit, aquest import inclou tant la cobertura genèrica com la cobertura específica.

La variació del saldo de la partida Empreses del grup dintre d'Administracions públiques s'explica per la venda d'EECAT a la Generalitat durant l'exercici 2011, fet que va comportar la reclassificació dels saldos mantinguts amb aquesta societat dins de la partida Administracions locals i autonòmiques (vegeu l'apartat 2.2.4).

En relació amb la partida Actius dubtosos, el volum de crèdits considerats dubtosos no va variar significativament respecte de l'exercici 2010. En canvi, la partida Correcció per deteriorament d'actius va augmentar considerablement perquè es va registrar un increment de l'antiguitat dels impagaments de les operacions dubtoses i, per tant es va aplicar un major percentatge de deteriorament d'acord amb els criteris continguts en la CBE 4/2004 amb un augment de la dotació al fons de cobertura en el Compte de pèrdues i guanys (vegeu l'apartat 2.3.8).

Per últim, en l'epígraf Ajustos per valoració, dins la partida Altres es registren els saldos per instruments financers derivats qualificats com a operacions de microcobertura.

El tipus d'interès mitjà dels saldos rendibles de l'epígraf Crèdit a la clientela va ser del 2,55% i del 3,23% durant els exercicis 2010 i 2011, respectivament.

A continuació es detallen el saldo ajustat i el moviment dels crèdits a la clientela durant els exercicis 2010 i 2011. Per determinar aquests moviments no s'han tingut en compte els ajustaments per valoració ni tampoc els dipòsits temporals de la Generalitat en l'ICF.

Quadre 8. Moviments de Crèdit a la clientela

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Saldo ajustat a l'inici de l'exercici	3.015.003	3.079.130
Incrementos de la cartera	728.237	947.880
Lliuraments de préstecs (a)	440.015	505.235
Disposicions de pòlisses	192.869	114.265
Assumpció d'aval	13.788	12
Interessos facturats	79.046	105.440
Altres moviments	2.519	222.928
Disminucions de la cartera	664.110	413.096
Cobraments de rebuts amb lliurament	1.734	1.121
Cobraments finals nets de devolucions	261.607	258.947
Cobrament per adjudicació de garanties	2.276	-
Amortitzacions anticipades de préstecs	157.765	123.902
Retorns de pòlisses	231.046	28.681
Fallits	9.292	-
Resta	390	445
Saldo ajustat al final de l'exercici	3.079.130	3.613.914
Administracions autonòmiques	86.271	-
Ajustos per valoració (b)	7.418	7.734
Ajustos per valoració (c)	(207.437)	(334.963)
Total saldo comptes anuals	2.965.382	3.286.685

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Notes:

(a) L'exercici 2011 inclou els drets integrats de l'ICCA.

(b) Inclou correccions de valor per deteriorament d'actius, interessos meritats, operacions de microcobertura, primes/descomptes en adquisició i comissions tots referents a crèdits a la clientela i no administracions públiques.

(c) Inclou interessos, comissions i cobraments no aplicats.

Els saldos ajustats pendents de cobrament en l'epígraf de Crèdits a la clientela, classificats per terminis de venciment, són els següents:

Quadre 9. Saldo ajustat del Crèdit a la clientela classificat per termini de venciment

Exercici	A la vista	D'un a tres mesos	De tres a dotze mesos	D'un a cinc anys	Superior a cinc anys	Total
2010*	224.223	383.218	281.665	1.347.102	929.193	3.165.401
2011	119.739	31.399	935.593	1.309.561	1.217.622	3.613.914

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

* El total de l'exercici 2010 correspon a la suma del saldo ajustat al final de l'exercici (3.079.130 m€) més Administracions autonòmiques (86.271 m€).

La Sindicatura ha fiscalitzat els saldos pendents de retorn i les cobertures de risc de crèdit. De la fiscalització es destaquen els aspectes següents:

- L'ICF va incloure 6,40 M€ dins dels 292,78 M€ proveïts com a cobertura específica (vegeu l'apartat 2.8.3), que corresponien a la provisió exigible a partir del 2012 segons el Reial decret llei 2/2012, del 3 de febrer, de sanejament del sector financer.
- L'ICF va proveir com a cobertura específica 2,98 M€, que provenien de l'ICCA i que corresponien a la provisió considerada complementària (vegeu els apartats 2.8.3 i 2.1.2). Com que aquesta provisió no té relació directa amb operacions concretes hauria de ser considerada genèrica.
- De l'anàlisi de les cobertures específiques de la cartera creditícia (vegeu l'apartat 2.8.3), la Sindicatura considera que aquestes cobertures estaven infravalorades en un import net de 4,27 M€, que corresponien tant a infracobertures per 20,24 M€ com a sobre-cobertures per 15,97 M€.

A partir dels punts anteriors la Sindicatura considera que l'epígraf Crèdit a la clientela inclou un excedent de 2,98 M€ per la provisió complementària que provenia de l'ICCA, un excedent de 6,40 M€ per la provisió especial exigida pel Reial decret 2/2012 i la CBE 2/2012, i un dèficit de 4,27 M€ de la provisió específica. Tenint en compte que es compensen els excedents amb el dèficit esmentats, la Sindicatura considera que la cobertura era suficient (vegeu l'apartat 2.8.3).

2.2.1.3. *Altres actius financers*

El detall dels saldos que componien l'epígraf Altres actius financers a tancament de l'exercici és el següent:

Quadre 10. Altres actius financers

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Comissions per garanties financeres	14.845	93.922
Administracions locals, crèdits SCS+CTS	50.398	142.880
Total	65.243	236.802

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'augment experimentat en la partida Comissions per garanties financeres prové, en gran part, de la comptabilització al tancament de l'exercici 2011 de les comissions correspo-

nents a tres avals a EECAT prestats en anys anteriors, per 78,15 M€ (vegeu l'apartat 2.1.3 i el quadre 36 de l'apartat 2.2.13). Les comissions d'aquests avals, que van ser formalitzats en l'exercici 2009, s'havien d'haver registrat des del moment de la seva formalització.

Pel que fa a un altre aval concedit a EECAT sobre un instrument financer derivat, que consistia en una permuta de tipus d'interès (vegeu els apartats 2.1.3 i 2.2.8), cal dir que l'ICF no va registrar en aquest epígraf, contràriament a les normes de valoració de la CBE 4/2004, el valor actual de les comissions a cobrar en exercicis futurs de l'aval esmentat. Això va comportar una infravaloració d'aquesta partida en un import que la Sindicatura no ha pogut estimar amb la informació de què ha disposat. La contrapartida d'aquesta infravaloració serien els passius per comissions inclosos en l'epígraf Altres passius financers, que tampoc van ser comptabilitzats en l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.9.4).

El compte SCS+CTS inclou els crèdits assumits pels departaments de la Generalitat de Catalunya per operacions fallides reactivades amb plurianualitats en compliment de les garanties per dotació pressupostària, per subvencions pluriennals que garantien el crèdit, i l'import pendent de cobrament de la venda dels actius de les pistes d'esquí (vegeu l'apartat 2.2.5). La Sindicatura ha obtingut informació que ha permès validar satisfactòriament el procediment seguit per l'ICF en el seu registre i control.

2.2.2. Derivats de cobertura

En l'actiu i el passiu del Balanç es registra, segons el seu signe, el valor de les permutes financeres sobre els tipus d'interès dels debits representats per valors negociables, classificats com a Passius financers a cost amortitzat. Aquestes operacions de permuta financera van ser contractades per l'ICF i van ser designades instruments de cobertura de risc d'interès de valor raonable.

El saldo d'aquests epígrafs del Balanç al tancament de l'exercici era el següent:

Quadre 11. Derivats de cobertura

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Actiu: Derivats de cobertura	48.830	42.256
Passiu: Derivats de cobertura	531	7.621
Saldo net	48.299	34.635

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

El saldo net al tancament de l'exercici 2011 era el resultat de la suma del valor raonable net de les permutes de tipus d'interès vigents al tancament per 27,01 M€ i de la suma de les

periodificacions de les liquidacions netes meritades però no vençudes al tancament per 7,62 M€.

De la fiscalització dels valors dels derivats de cobertura i dels imports periodificats al tancament de l'exercici, la Sindicatura ha observat una duplicitat en aquests valors, atès que el valor raonable d'un producte financer derivat al tancament s'obté de l'actualització a 31 de desembre de tots els fluxos futurs estimats d'aquest producte, tant de cobrament com de pagament. En el cas que a 31 de desembre hi hagi liquidacions meritades però no vençudes, en el primer flux posterior al tancament de l'exercici es cancel·laran. Aquest primer flux ja s'havia tingut en compte en la valoració del producte financer derivat.

En conseqüència, l'import de les periodificacions de les liquidacions netes meritades però no vençudes al tancament de l'exercici 2011, que eren de 7,62 M€, ja estaven incloses en el valor raonable de les permutes de tipus d'interès vigents a tancament (27,01 M€). La contrapartida del registre dels 27,01 M€, corresponents a cobertures de valor raonable, són els imports de microcobertures, que principalment cobreixen la remuneració de les emissions de deute registrades en el passiu de l'ICF. Per tant, si es té en compte la norma trenta-unena de la CBE 4/2004, les partides Actius per derivats de cobertura, Passius per debits representats per valors negociables i Passius de dipòsits d'entitats de crèdit estaven sobrevalorades en 7,62 M€, 3,09 M€, i 4,53 M€, respectivament.

2.2.3. Actius no corrents en venda

En l'epígraf del Balanç de situació Actius no corrents en venda només es recullen els actius adjudicats en el procés de regularització d'operacions creditícies moroses i que no s'incorporen com a actius d'ús propi o com a inversió immobiliària.

El detall de l'import del Balanç entre cost i deteriorament acumulat al tancament de l'exercici 2011 és el següent:

Quadre 12. Actius no corrents en venda

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Cost	5.991	8.404
Deteriorament acumulat	(829)	(3.696)
Import net d'actius no corrents en venda	5.162	4.708

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

L'augment en l'exercici 2011 deriva principalment de la incorporació d'actius totalment deteriorats de l'ICCA, per 2,41 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2). La diferència que resta en el deteriorament acumulat es genera per la dotació registrada durant l'exercici.

En la fiscalització s'ha observat que, en general, es van complir les polítiques de deteriorament indicades a l'annex IX de la CBE 4/2004. En diversos casos, però, els crèdits impagats pels quals es van adquirir els actius donats com a garantia estaven totalment deteriorats, i per tant els actius adquirits es van registrar a valor zero. Si en la valoració de l'actiu s'haguessin considerat les normes de cobertura específica d'operacions, aquests actius no haurien estat totalment deteriorats (vegeu l'apartat 2.8.5).

2.2.4. Participacions en entitats del grup

El detall de les participacions en entitats del grup al tancament dels exercicis 2010 i 2011 és el següent:

Quadre 13. Participacions en entitats del grup

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Participació en ICF Holding, SAU	163.000	163.000
Deteriorament de la participació en ICF Holding, SAU	(5.593)	(9.551)
Valor en balanç de la participació en ICF Holding, SAU	157.407	153.449
Participació en EECAT	64.062	-
Participació en Instruments Financers per a Empreses Innovadores (IFEM)	29.000	36.000
Total	250.469	189.449

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Les normes de valoració establertes en la CBE 4/2004 respecte a les estimacions de deteriorament de les participacions en empreses del grup estableixen que l'import de les pèrdues per deteriorament s'han d'estimar comparant l'import de la inversió amb el seu import recuperable, obtingut del valor actual dels fluxos d'efectiu que s'espera que siguin generats per la societat participada. El valor de la participació d'ICF Holding, SAU en la comptabilitat de l'ICF al tancament del 2011 ascendia a 153,45 M€, després de registrar una dotació per deteriorament de 3,96 M€, mentre que el valor comptable del patrimoni net de la societat participada era de 148,53 M€. L'ICF va explicar la diferència per l'estimació d'unes plusvàlues latents en ICF Holding, SAU, d'11,5 M€ que van ser aplicades parcialment. En la documentació facilitada per l'ICF no es disposa d'informació suficient sobre l'estimació de les plusvàlues ni es detalla el criteri emprat en l'estimació del deteriorament i, per tant, la Sindicatura no ho ha pogut validar. Com a conseqüència, es recomana fixar el criteri per escrit per calcular el deteriorament, i demanar una certificació independent de les plusvàlues latents en les societats participades per validar la participació d'acord amb el valor net patrimonial de la societat participada al tancament de cada exercici.

2.2.5. Actiu material

El moviment d'Actiu material durant l'exercici 2011, desglossat segons actius d'ús propi o inversions immobiliàries, va ser el següent:

Quadre 14. Actiu material

Concepte	D'ús propi	Inversions immobiliàries	Total
Valor net comptable a 31.12.2010	408	74.256	74.664
Inversions de l'exercici 2011	8.324	17.823	26.147
Baixes netes de l'exercici 2011	(2)	(15.465)	(15.467)
Addicions per combinació de negocis	74	-	74
Dotació a l'amortització de l'exercici 2011	(217)	(2.547)	(2.764)
Dotació al deteriorament	-	(4.139)	(4.139)
Valor net comptable a 31.12.2011	8.587	69.928	78.515

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

El 30 de juny del 2011, l'ICF adquirí a EECAT l'edifici on s'ubica el domicili social de l'ICF situat a la Gran Via de les Corts Catalanes, 635, per 20,85 M€. Aquesta inversió es va registrar en els epígrafs Actius d'ús propi i Inversions Immobiliàries, en proporció als metres quadrats utilitzats per ICF i als metres quadrats destinats a arrendament.

Adicionalment, l'ICF va vendre els actius materials relacionats amb les pistes d'esquí de Port Ainé (pistes, Hotel Port Ainé, alberg i instal·lacions Rialp Sports Center) i Espot Esquí a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), per un preu de venda de 16 M€ a cobrar en quotes trimestrals durant cinc anys (des del març del 2012 fins al desembre del 2016). En conseqüència, el 31 de desembre del 2011 la totalitat de la venda estava pendent de cobrament i registrada comptablement pel seu valor actual dins de l'epígraf Altres actius financers en les inversions creditícies per 15,23 M€ (vegeu l'apartat 2.2.1.3). La diferència entre el preu de venda i el valor actual dels cobraments futurs (0,78 M€) es va registrar com a despesa financera corrent de l'exercici.

El preu de venda de l'operació descrita anteriorment (16 M€) s'aproximava al seu valor comptable (15,09 M€), atès que en el tancament de l'exercici 2010 aquest actius es van deteriorar d'acord amb el seu valor de taxació. Com a resultat de la venda, l'ICF va obtenir un benefici de 0,91 M€. L'estació d'esquí de Port Ainé era gestionada per la Societat Gran Pallars, SL segons els acords d'explotació de l'estació del 24 de desembre del 2009 relatius al contracte que va ser subrogat per FGC.

Deteriorament dels actius

Al tancament de l'exercici 2011, l'ICF tenia dos actius materials susceptibles de deteriorament, amb uns valors nets comptables que es mostren a continuació:

Quadre 15. Actius susceptibles de deteriorament a 31 de desembre del 2011

Actiu material	Ús de l'actiu	Valor net comptable
Immoble de la Gran Via	Ús propi i arrendament operatiu	20.647
Immoble de la Via Augusta	Arrendament operatiu	57.417

Imports en milers d'euros.

Font: Facilitat per l'Institut Català de Finances.

Pel que fa a l'immoble situat a la Via Augusta de Barcelona, l'ICF disposava d'un informe de valoració de l'immoble realitzat en el mes de novembre del 2011 per una entitat de valoració que taxava l'immoble en 58,91 M€. En l'exercici 2011 el valor net comptable d'aquest immoble (57,42 M€) incloïa un deteriorament acumulat de 4,14 M€. Tot i que el valor net comptable va ser inferior al valor de taxació, en el 2012 noves taxacions van requerir el registre comptable de nous deterioraments per 8,8 M€.

2.2.6. Actiu intangible

A continuació es mostren els moviments de l'actiu intangible durant l'exercici 2011:

Quadre 16. Actiu intangible

Concepte	Import
Valor net comptable a 31.12.2010	1.852
Inversions de l'exercici 2011	841
Baixes netes de l'exercici 2011	(574)
Addicions per combinació de negocis	109
Dotació a l'amortització de l'exercici 2011	(332)
Valor net comptable a 31.12.2011	1.896

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Al tancament de l'exercici 2011 l'immobilitzat intangible incloïa 0,79 M€ corresponents al projecte d'implantació d'un nou sistema de gestió integrada executat en exercicis anteriors, el qual es componia del cost del sistema de gestió integrada de 0,59 M€ (vegeu l'apartat 2.6), de l'adquisició de llicències i del maquinari i hores de desenvolupament de la plataforma, amb un cost de 0,20 M€.

L'ICF va desistir del projecte i va pactar-ne la resolució el 22 de juny del 2011, atesa la impossibilitat tècnica i la manca de viabilitat econòmica del projecte (vegeu l'apartat 2.6).

La norma sisena del pla general comptable estableix que en cas que hi hagi dubtes raonables sobre l'èxit tècnic o la rendibilitat economicocomercial d'un projecte, els imports registrats en l'actiu s'han d'imputar directament a pèrdues de l'exercici. Per tant, ja que el programari no va arribar a entrar en funcionament, l'ICF hauria d'haver registrat aquestes despeses com a pèrdues per 0,79 M€ en l'exercici 2011.

En l'exercici 2012, l'ICF va registrar la baixa de l'actiu abans esmentat contra pèrdues de l'exercici.

2.2.7. Actius fiscals

El detall dels saldos que componien l'epígraf Actius fiscals al tancament de l'exercici 2010 i del 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 17. Actius fiscals

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Actius fiscals corrents	6.454	3.744
Actius fiscals diferits	14.758	17.156
Total	21.212	20.900

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els actius fiscals corrents corresponien a imports pendents de cobrament per devolucions tributàries i a saldos deutors amb empreses del grup com a conseqüència de l'efecte impositiu generat pel règim de tributació consolidada. La disminució del saldo deutor en l'exercici 2011 s'explica principalment per la venda i sortida del perímetre del grup ICF d'EECAT, la qual mantenia un saldo deutor a tancament de l'exercici 2010 de 2,47 M€ i que va ser cancel·lat per devolució en l'exercici 2011.

Els actius fiscals diferits reflecteixen les diferències temporànies positives generades per les despeses no deduïbles en el càlcul de la base imposable de l'Impost de societats de l'ICF que estaven pendents de reversió al tancament de l'exercici. Aquestes diferències es van originar principalment per no considerar l'ICF una entitat de crèdit als efectes de l'Impost de societats. Aquest fet comportava que, de les cobertures calculades segons els criteris establerts per a entitats de crèdit en la CBE 4/2004, únicament eren deduïbles els deterioraments sobre impagaments d'antiguitat superior a cent vuitanta dies. Tanmateix, aquestes despeses tindrien la consideració de deduïbles en exercicis posteriors segons l'evolució de les cobertures genèriques i específiques que les originen. En el moment en què fossin deduïbles es revertirien aquests actius fiscals i es generarien unes diferències temporànies negatives en la determinació de la base imposable de l'Impost de societats de l'exercici.

En l'exercici 2011 el detall dels actius fiscals diferits de l'ICF era el següent:

Quadre 18. Detall dels actius fiscals diferits de l'ICF a 31 de desembre del 2011

Concepte	Any d'origen	Import
Deteriorament de la participació en ICF Holding	2011	1.187
Deteriorament per provisió específica de la cartera creditícia	2009	2.247
Deteriorament per provisió específica de la cartera creditícia	2010	8.565
Deteriorament per provisió específica de la cartera creditícia	2011	840
Deteriorament per provisió genèrica de la cartera creditícia	2011	1.832
Deteriorament d'actius adjudicats – actius no corrents en venda	2010	249
Deteriorament d'actius adjudicats – actius no corrents en venda	2011	136
Provisió genèrica registrada en aplicació de la Circular 2/2012	2011	1.920
Impacte per primera aplicació de la CBE 4/2004 pendent de reversió	Anys anteriors	180
Total		17.156

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Nota: L'import de l'actiu fiscal correspon al 30% de la diferència temporània aplicada en la conciliació del Resultat comptable amb la base imposable del càlcul de l'Impost de societat de l'exercici corresponent.

En la determinació de la base imposable de l'exercici 2011 de l'Impost de societats a partir del Resultat comptable es van incloure altres diferències temporànies positives que suposaven uns actius fiscals per 10,51 M€, que l'ICF no va activar per un criteri de prudència. Segons consta en la Memòria, l'ICF reconeix els actius diferits pels quals considera que en el moment de la seva reversió disposarà de bases imposables positives suficients per a la seva aplicació.

Tant pel que fa als actius fiscals diferits que van ser registrats en l'exercici 2011 per 5,91 M€ com pels que no ho van ser per 10,51 M€, la Sindicatura no ha pogut obtenir evidència dels imports considerats com a recuperables i no recuperables, ni de les projeccions futures de la recuperació de les bases imposables, que permeti validar la seva raonabilitat.

2.2.8. Resta d'actius

El detall dels saldos que componien l'epígraf Resta d'actius al tancament dels exercicis 2010 i 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 19. Resta d'actius

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Accionistes, capital exigit	32.544	22.959
Resta d'actius	45.180	40.674
Total	77.724	63.633

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'epígraf Accionistes, capital exigit, reflecteix l'import de l'aportació del DEC de la Generalitat de Catalunya al fons patrimonial de l'ICF, amb càrrec a la partida pressupostària D/8700633000/6720/0000 dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011, que estava pendent de cobrament al tancament de l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.12).

En l'epígraf Resta d'actius es comptabilitzen principalment les aportacions aprovades pendents de rebre de diversos departaments de la Generalitat per obligacions reconegudes en determinades operacions de préstec a entitats i empreses. En general, aquests préstecs han estat atorgats com a bestretes de subvencions dels departaments, quan l'ICF ha obtingut en garantia la cessió dels drets de cobraments de les subvencions. Aquest epígraf també inclou un saldo deutor de 7,39 M€ que correspon a la comissió anual per l'aval prestat a EECAT per una permuta financera de tipus d'interès contractada amb diferents entitats financeres, sobre un valor nocional de 246,31 M€ i una valoració de l'instrument derivat de 52,11 M€ al tancament de l'exercici 2011 que es componia de cinc operacions, tal com es menciona en els comptes anuals d'EECAT de l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.1.3).

La Sindicatura considera que la comissió anual per l'aval sobre la permuta financera de tipus d'interès d'EECAT es va calcular incorrectament aplicant un percentatge del 3% sobre el valor nocional, mentre que el contracte marc de tarifes entre l'ICF i EECAT del 3 de setembre del 2009 estipulava que el preu del servei de garantia financera prestat per l'ICF seria del 2% (percentatge actualitzat al 3% en l'exercici 2011) sobre el risc viu garantit.

El risc avalat per l'ICF és el valor del derivat financer en cada moment que, en el cas de les permutes financeres de tipus d'interès, es determina pel valor actual de la diferència dels fluxos de cobrament i de pagament descomptats al moment del càlcul. El valor nocional és el valor sobre el que s'han d'aplicar els tipus d'interès referenciats per obtenir els fluxos de cobrament i pagament.

A 31 de desembre del 2011 el risc viu garantit per l'ICF era de 52,11 M€. Per tant, la comissió anual de l'aval de l'exercici 2011 hauria d'haver estat d'1,56 M€ en lloc de 7,39 M€ (vegeu els apartats 2.1.2 i 2.3.3).

2.2.9. Passius financers a cost amortitzat

L'epígraf Passius financers a cost amortitzat es componia de diferents partides, són les que es detallen a continuació:

Quadre 20. Passius financers a cost amortitzat

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Dipòsits d'entitats de crèdit	2.664.245	2.537.255
Dipòsits de la clientela	35.469	113.889
Dèbits representats per valors negociables	1.340.849	1.226.629
Altres passius financers	14.148	91.327
Total	4.054.711	3.969.100

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

A continuació es desglossen les diferents partides registrades dins d'aquest epígraf.

2.2.9.1. Dipòsits d'entitats de crèdit

El detall dels saldos que componien l'epígraf Dipòsits d'entitats de crèdit a tancament de l'exercici 2010 i del 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 21. Dipòsits d'entitats de crèdit

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Altres entitats externes	2.640.073	2.509.284
Altres passius capítol 8	6.970	7.069
Ajustos per valoració	17.202	20.902
<i>Interessos meritats</i>	<i>17.202</i>	<i>20.902</i>
Total	2.664.245	2.537.255

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments financers classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2011 va ser del 2,67%.

Altres entitats externes i Altres passius Capítol 8

La composició d'aquest epígraf al tancament de l'exercici 2011, sense incloure els ajustos de valoració, era la següent:

Quadre 22. Endeutament bancari

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Banc Bilbao Vizcaya Argentaria	457.334	120.291
Banc Europeu d'Inversions (BEI)	669.516	670.940
HELABA	250.000	300.000
Credit Suisse First Boston	150.000	150.000
Kredintanstalt für Wiederaufbau (KfW)	140.000	80.000
HSBC Trinkhaus	70.000	70.000
Banco Popular Español	50.000	37.500
Banco Sabadell Atlántico	92.500	92.500
Barclays Bank	60.000	60.000
ING	50.627	49.594
Council of Europe Development Bank	43.127	32.747
Dexia Banco Local, SA	50.000	236.161
Caylon Sucursal en España	75.000	75.000
La Caixa	131.969	-
Instituto Crédito Oficial	350.000	360.000
Depfa Bank	-	141.218
Eurohypo Europäische Hypothekenbank	-	33.333
Altres entitats	6.970	7.069
Total*	2.647.043	2.516.353

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

* No inclou els interessos meritats del quadre 21.

La integració de l'ICCA va comportar un increment dels dipòsits d'entitats de crèdit de 190,04 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2). No obstant això, l'endeutament va disminuir respecte de l'exercici 2010 per la cancel·lació de dipòsits en funció dels venciments.

La composició dels dipòsits d'entitats de crèdit segons el seu venciment al tancament de l'exercici 2011 era la següent:

Quadre 23. Dipòsits d'entitats de crèdit segons el termini de venciment

Terminis	31.12.2010	31.12.2011
Fins a 3 mesos	57.425	47.014
Entre 3 mesos i 1 any	227.102	192.273
Entre 1 i 5 anys	1.449.957	1.251.174
Més de 5 anys	912.559	1.025.892
Total*	2.647.043	2.516.353

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

* No inclou els interessos meritats del quadre 21.

Al tancament de l'exercici 2011, l'import d'endeutament formalitzat i no disposat ascendia a 347,53 M€.

En alguns casos, els dipòsits estaven condicionats a la qualificació o ràting que tingués l'ICF, per fixar la retribució variable dels dipòsits o per determinar la cancel·lació anticipada del dipòsit.

De la revisió dels contractes dels principals dipòsits d'entitats de crèdit, la Sindicatura considera que, pel que fa als efectes de les variacions de ràting creditici, l'ICF no va informar adequadament en la memòria dels comptes anuals dels efectes en el passiu de les clàusules de venciment anticipat. Els dipòsits rebuts del Banc Europeu d'Inversions, amb un import total pendent al tancament de l'exercici 2011 de 670,94 M€, i de l'Institut de Crèdit Oficial amb un deute pendent de 360 M€ a la mateixa data estaven en situació de ser exigibles al tancament, però l'ICF els va considerar als venciments respectius.

D'altra banda, l'ICF gestiona els préstecs concedits pels diferents departaments de la Generalitat, que anomena capítol 8 (vegeu l'apartat 2.7.1), i pels quals no assumeix cap risc, atès que els fons que es presten provenen de la Generalitat i els cobraments dels fons prestats es reemborsen a la Generalitat. Respecte a la gestió comptable d'aquests préstecs, l'ICF comptabilitza en comptes de passiu els fons rebuts i en comptes d'actiu els comptes de gestió de la cartera dels préstecs. Tanmateix, en l'exercici 2011 per tal de no reflectir el risc de crèdit en el Balanç de l'ICF aquests comptes es van presentar compensats a final de l'exercici per import net de 7,07 M€. La Sindicatura entén que encara que el risc de crèdit no correspon a l'ICF cal que apliqui el criteri de no-compensació i registri els actius i passius de forma separada en els comptes anuals. En l'exercici 2012 l'ICF va comptabilitzar-los de forma separada en el Balanç.

La Sindicatura no disposa de les dades de conciliació i confirmació dels saldos de tancament de l'exercici amb els departaments de la Generalitat que permetin la conciliació d'aquests saldos, tal com la Sindicatura va posar de manifest en l'informe 24/2013 del Compte general de la Generalitat de Catalunya de l'exercici 2011.

Ajustos per valoració

En aquests epígraf es registraven els interessos meritats i no pagats dels dipòsits d'entitats de crèdit al tancament de l'exercici.

Respecte als dipòsits rebuts d'altres entitats externes, la Sindicatura ha confirmat la totalitat del saldos al tancament i ha validat satisfactòriament els ajustaments dels interessos meritats, i també que en l'exercici fiscalitzat es van complir els límits d'endeutament establerts en la Llei 6/2011, del 27 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011.

2.2.9.2. Dipòsits de la clientela

El detall dels saldos que componien l'epígraf Dipòsits de la clientela al tancament de l'exercici 2010 i del 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 24. Dipòsits de la clientela

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Administracions públiques	35.469	113.288
Administració autonòmica	14.193	35.053
Empreses del grup	16.319	75.463
Ajustos per valoració – interessos meritats	25	95
Altres periodificacions	4.932	2.677
Altres sectors residents	-	601
Dipòsits a la vista	-	601
Total	35.469	113.889

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments financers classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2011 va ser del 0,78%.

La partida Administració autonòmica recull bàsicament els dipòsits rebuts dels departaments i entitats de la Generalitat de Catalunya en concepte de garantia de determinades operacions creditícies. El detall d'aquests dipòsits al tancament de l'exercici és el següent:

Quadre 25. Dipòsits rebuts de l'Administració autonòmica

Concepte	31.12.2011
Prevenició de riscos laborals	1.382
Dona emprenedora	5
Fons economia social	5.834
Fons Copca	24
Fons emancipació i habitatge	87
Impagats DITC	11.550
Fons CIDEM innovació	18
Fons creix comerç	486
Fons inserció i CETS	3.539
Altres fons	12.128
Total	35.053

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

El detall dels dipòsits rebuts de les empreses del grup de l'ICF al tancament de l'exercici és el següent:

Quadre 26. Dipòsits rebuts de les empreses del grup

Concepte	31.12.2011
ICF Holding, SAU	13.270
IFEM (Instruments Financers per a Empreses Innovadores, SLU)	21.193
Generalitat de Catalunya	40.996
Dipòsits constituïts	4
Total	75.463

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

L'origen dels dipòsits rebuts de la Generalitat de Catalunya (41,00 M€) va ser l'adquisició d'una cartera de crèdits del capítol 8 de la Generalitat el 29 de desembre del 2011 per un total de 45 M€. En els acords de l'adquisició es van fixar els terminis de pagament; el venciment final era el 31 de març del 2012.

2.2.9.3. *Dèbits representats per valors negociables*

El detall de l'epígraf Dèbits representats per valors negociables al tancament de l'exercici 2010 i del 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 27. Dèbits representats per valors negociables

Comptes	31.12.2010	31.12.2011
Pagarés i efectes	-	200
Altres valors convertibles	1.296.500	1.196.500
Ajustos per valoració	44.349	29.929
Interessos meritats	15.053	13.258
Operacions de microcobertura	36.895	23.890
Primes/descomptes en l'assumpció	(7.599)	(7.219)
Total	1.340.849	1.226.629

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

La partida Altres valors convertibles es componia de l'import nominal de diferents emissions de deute realitzades per l'ICF en el mercat financer que estaven pendents de venciment al tancament d'exercici. A continuació es mostra l'amortització d'aquest passiu segons el seu venciment.

Quadre 28. Altres valors convertibles classificats segons el termini de venciment

Termini	31.12.2010	31.12.2011
Entre 3 mesos i 1 any	100.000	175.000
Entre 1 i 5 anys	614.500	439.500
Més de 5 anys	582.000	582.000
Total	1.296.500	1.196.500

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els ajustos per valoració dels debèits representats per valors negociables reflecteixen les diverses periodificacions de despeses o cobertures associades a les emissions.

La Sindicatura ha validat satisfactòriament els saldos més significatius de l'epígraf Debits representats per valors negociables.

2.2.9.4. *Altres passius financers*

El detall dels saldos que componien l'epígraf Altres passius financers al tancament de l'exercici 2010 i del 2011, als efectes comparatius, és el següent:

Quadre 29. Altres passius financers

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Periodificació de comissions per garanties financeres	14.148	91.327
Total	14.148	91.327

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'epígraf Altres passius financers és la contrapartida als actius registrats en la partida Altres actius financers dins d'Inversions creditícies que reflecteix l'import de l'ingrés per comissions a periodificar linealment en funció de la durada de l'aval concedit. En la revisió efectuada es va evidenciar que en l'exercici 2011 l'ICF no va incloure dins d'aquest epígraf l'ingrés a diferir corresponent a les comissions de l'aval prestat a EECAT en operacions de permuta financera (vegeu els apartats 2.1.3 i 2.2.1.3).

2.2.10. Provisions

El moviment de les provisions de l'ICF durant l'exercici 2011 va ser el següent:

Quadre 30. Provisions

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Incorporació per combinació de negocis	Recuperacions	Traspassos i altres	Saldo a 31.12.2011
Riscos contingents	3.748	1.065	-	(1.065)	3.748
Altres provisions	432	3.960	(2.044)	-	2.348
Total	4.180	5.025	(2.044)	(1.065)	6.096

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els riscos contingents (3,75 M€) corresponien als imports de la provisió genèrica per deteriorament de la cartera d'avalis concedits (vegeu l'apartat 2.8.3).

La partida Altres provisions incloïa la dotació de fons per fer front als pagaments estimats per responsabilitats i litigis (0,43 M€). En l'exercici 2011 s'hi va incorporar una part de la provisió procedent de l'ICCA a causa de l'absorció d'aquesta entitat (3,97 M€ d'un total de 5,03 M€). L'import registrat per aquest origen es correspon amb el 50% del risc calculat.

Durant l'exercici 2011, l'ICF va rebaixar la provisió procedent de l'ICCA en 2,04 M€ dins de la partida Altres provisions perquè va considerar que el risc era menor que el que havia estimat l'ICCA. Al tancament de l'exercici l'import provisionat era d'1,92 M€, el qual va ser cancel·lat definitivament en l'exercici 2012. L'ICF no ha justificat a la Sindicatura la regularització parcial d'aquesta provisió en l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.1.2).

2.2.11. Passius fiscals

La composició dels passius fiscals a 31 de desembre del 2010 i del 2011 era la següent:

Quadre 31. Passius fiscals

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Passius fiscals corrents	2.754	3.396
Deute per retencions IRPF	62	99
Deute per Seguretat Social	62	85
Impost sobre la renda del capital	31	38
Hisenda pública creditora per Impost de societats	-	437
Deute fiscal empreses del grup	2.599	2.737
Passius fiscals diferits	-	68
Total	2.754	3.464

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els principals passius fiscals corrents al tancament de l'exercici 2011 corresponien al deute per l'Impost de societats consolidat del grup en què l'ICF és l'entitat capçalera (0,44 M€) i al deute amb les empreses del grup com a conseqüència de l'efecte impositiu generat pel règim de tributació consolidada dels darrers exercicis (2,74 M€).

2.2.12. Patrimoni net

La composició de Patrimoni net de l'ICF a 31 de desembre del 2010 i a 31 de desembre del 2011 era la següent:

Quadre 32. Patrimoni net

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
FONS PROPIS	658.675	781.636
Capital	656.190	679.149
Reserves	9.320	74.557
Reserves acumulades	10.488	75.607
Reserves 4/2004	(1.168)	(1.050)
Resultat de l'exercici	(6.835)	27.930
AJUSTOS PER VALORACIÓ	(2.208)	-
Actius financers disponibles per a la venda	(2.208)	-
Total Patrimoni net	656.467	781.636

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

El Patrimoni net es va incrementar en l'exercici 2011 en 125,17 M€ principalment a causa dels tres fets següents:

- Augment de capital: Durant l'exercici 2011 el capital de l'ICF es va veure incrementat en 22,96 M€ per l'aportació, no desemborsada en aquell any, del DEC de la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.2.8).
- Increment de reserves: Les reserves acumulades van augmentar en 65,12 M€, principalment per l'efecte de la integració del patrimoni net de l'ICCA per 71,95 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2). En el quadre següent es mostra el moviment de les Reserves acumulades:

Quadre 33. Moviment de les reserves acumulades. Exercici 2011

Concepte	Import
Saldo inicial a 01.01.2011	10.488
Distribució del resultat de l'exercici 2010	(6.835)
Reserves derivades de la combinació de negocis	71.954
Saldo a 31.12.2011	75.607

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

- Resultat de l'exercici: L'ICF va obtenir en l'exercici 2011 un resultat positiu de 27,93 M€, principalment gràcies al canvi d'estimació de les provisions de l'ICCA que es va materialitzar en la retrocessió de provisions per valor de 26,54 M€, d'una banda, i, d'una altra banda, als guanys obtinguts amb la venda d'EECAT a la Generalitat de Catalunya, de 29,11 M€ (vegeu l'apartat 2.3)

D'acord amb la fiscalització efectuada, l'ICF compleix àmpliament amb els imports mínims de recursos propis establerts (vegeu l'apartat 2.8.6).

2.2.13. Pro-memòria

Els comptes d'ordre o Pro-memòria del Balanç es desglossen a continuació:

Quadre 34. Pro-memòria

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Passius contingents	300.413	595.980
Compromisos contingents	887.248	1.121.279
Total	1.187.661	1.717.259

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Pel que fa als passius contingents, els riscos contingents són aquells imports que l'ICF haurà de pagar per compte de tercers en el cas de no fer-ho qui originalment està obligat al pagament, en resposta als compromisos assumits per l'ICF en el curs de la seva activitat habitual. Aquests riscos corresponen als avals formalitzats en garantia de tercers.

La composició dels passius contingents a 31 de desembre del 2010 i a 31 de desembre del 2011, segons la tipologia de la línia de concessió dels avals es mostra a continuació, als efectes comparatius:

Quadre 35. Passius contingents

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Avals línia general	226.549	495.307
Avals línia hospitalària	60.004	55.812
Avals crèdit plus	274	73
Avals emancipació estudis	473	417
Avals emancipació habitatge	605	518
Avals Generalitat	12.508	23.986
Avals ICCA	-	19.867
Total	300.413	595.980

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

En l'exercici 2011 els passius contingents de l'ICF van augmentar respecte a l'exercici anterior, principalment per l'augment dels avals de línia general i de l'ICCA (vegeu l'apartat 2.1.2). L'augment dels avals de la línia general s'explica pel reconeixement de tres avals

prestats a EECAT per un import total de 280 M€ (vegeu els apartats 2.1.3 i 2.2.1.3), després de la venda d'EECAT a la Generalitat el 31 de maig del 2011 que va comportar la sortida del grup de l'ICF d'aquesta entitat (vegeu l'apartat 2.2.4). El detall d'aquests tres avals al tancament de l'exercici 2011 és el següent:

Quadre 36. Avals de la línia general formalitzats amb EECAT

Número d'operació	Data d'aprovació	Data de Formalització *	Data de venciment de l'operació segons cartera	Import a 31.12.2011
10758	30.09.10	15.10.10	09.12.30	50.000
10759	29.01.08	13.06.08	17.07.33	115.000
10760	30.07.09	17.09.09	06.10.29	115.000
Total				280.000

Imports en milers d'euros.

Font: Cartera creditícia de l'Institut Català de Finances.

* En la cartera d'operacions creditícies van ser donades d'alta el 31 de maig del 2011.

En la revisió de l'epígraf Passius contingents es va observar que aquest no incloïa en l'exercici 2011 l'import corresponent a l'aval prestat a EECAT sobre una permuta financera contractada per aquesta entitat, que es componia de cinc operacions estimades en un total de 52,11 M€ al tancament de l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.8).

En l'apartat 2.7.2.2 es mostren els resultats obtinguts de la fiscalització dels avals concedits per l'ICF.

L'article 43 de la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 2011 limitava la concessió d'aval a l'ICF i a l'ICCA. Els límits imposats eren de 1.650 M€ i de 35 M€, respectivament (un import total agregat de 1.685 M€). Els avals concedits durant l'exercici 2011 van ascendir a 299 M€, dins del límit fixat per la Llei de pressupostos.

Els compromisos contingents són aquells compromisos irrevocables que podrien donar lloc al reconeixement d'actius financers per préstecs concedits per l'ICF. El detall de la seva composició al tancament dels exercicis 2010 i 2011 és el següent:

Quadre 37. Compromisos contingents

Concepte	31.12.2010	31.12.2011
Disponible per tercers, sectors Administracions públiques	273.616	182.227
Disponible per tercers, altres sectors residents	613.632	939.052
Total	887.248	1.121.279

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

2.3. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

En els apartats següents es descriu el contingut dels epígrafs més importants del Compte de pèrdues i guanys (vegeu el quadre 75 en l'annex 4.1).

En l'any 2011 l'ICF va obtenir un resultat de 27,93 M€, amb un augment de 34,77 M€ respecte a l'any 2010. Aquest increment va ser degut als aspectes següents:

- El Resultat d'explotació va augmentar en 22,00 M€ principalment per l'increment del marge d'interès i la contenció de les pèrdues per deteriorament d'actius financers derivada de la retrocessió de provisions de l'ICCA per 26,54 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2).
- Guanys de 29,11 M€ per la venda d'EECAT a la Generalitat de Catalunya (vegeu l'apartat 2.1.3).

2.3.1. Interessos i rendiments assimilats

Els ingressos per interessos i rendiments assimilats meritats a favor de l'ICF en els exercicis 2010 i 2011 van ser els següents:

Quadre 38. Interessos i rendiments assimilats

Concepte	2010	2011
Dipòsits en entitats de crèdit	10.955	15.563
Crèdit a la clientela	79.384	117.438
Administracions públiques	30.875	34.631
Altres sectors residents	48.509	82.807
Altres interessos	15.161	23.564
Total	105.500	156.565

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'increment dels ingressos per interessos durant l'exercici 2011 respecte de l'exercici 2010 es va originar principalment en els Crèdits a la clientela d'altres sectors residents donat que el volum de crèdits a la clientela va augmentar de 2,9 M€ al tancament de l'exercici 2010 a 3,3 M€ al tancament del 2011 i també per l'evolució a l'alça de l'euríbor durant l'exercici 2011. Durant l'exercici 2011 es va situar en una mitjana aproximada de l'1,75% enfront de l'1,4% de l'exercici 2010.

2.3.2. Interessos i càrregues assimilades

El detall d'aquest epígraf del Comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2010 i 2011 és el següent:

Quadre 39. Interessos i càrregues assimilades

Concepte	2010	2011
Dipòsits en entitats de crèdit	50.444	69.771
Dipòsits a la clientela	415	620
Dèbits representats per valors negociables	16.025	24.317
Total	66.884	94.708

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'augment de les despeses per interessos en l'exercici 2011 s'explica per l'evolució creixent dels tipus d'interès, atès que el volum de passius financers a cost amortitzat al tancament d'aquell exercici (3,97 M€) era inferior al de l'exercici 2010 (4,05 M€) (vegeu l'apartat 2.2.9).

2.3.3. Comissions percebudes i pagades

Els imports de les comissions percebudes i pagades durant els exercicis 2010 i 2011 van ser els següents:

Quadre 40. Comissions percebudes i pagades

Concepte	2010	2011
Comissions percebudes	15.686	12.942
Comissions pagades	(1.174)	(1.349)
Total	14.512	11.593

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els ingressos per les comissions percebudes corresponen als ingressos per les comissions dels avals entregats a tercers. Com s'ha exposat en l'apartat 2.2.8 d'aquest informe, aquesta partida estava sobrevalorada en 5,83 M€.

2.3.4. Altres productes d'explotació

Els ingressos per Altres productes d'explotació recullen els ingressos relacionats amb els arrendaments operatius d'actius materials de l'ICF. El detall d'aquests ingressos en el Comptes de pèrdues i guanys de l'exercici 2011 és el següent:

Quadre 41. Altres productes d'explotació

Concepte	2010	2011
Ingressos per explotació d'inversions immobiliàries	3.491	3.999
Altres conceptes	16	1.193
Total	3.507	5.192

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Els ingressos per explotació d'inversions immobiliàries van incloure els ingressos per quotes d'arrendament dels immobles propietat de l'ICF i de les estacions de les pistes d'esquí que l'ICF va tenir en propietat fins a mitjans de l'exercici 2011.

Els ingressos per Altres conceptes inclouen el traspàs a ingrés del romanent pendent de subvencions de capital rebudes en l'exercici 2009 per l'explotació dels actius immobiliaris relacionats amb les pistes d'esquí, que en el moment de la venda es van imputar a resultats.

2.3.5. Altres càrregues d'explotació

El detall d'Altres càrregues d'explotació en el Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2010 i 2011 és el següent:

Quadre 42. Altres càrregues d'explotació

Concepte	2010	2011
Despeses d'explotació d'inversions immobiliàries	394	667
Altres conceptes	1.875	1.894
Total	2.269	2.561

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

En el treball realitzat, s'ha observat que en relació amb els actius de les pistes d'esquí, les despeses d'explotació incloïen 0,36 M€ que ja havien estat comptabilitzats en exercicis anteriors. Per tant, aquest epígraf presentava una sobrevaloració per aquest import.

2.3.6. Despeses de personal

La composició de l'epígraf de despeses de personal pels exercicis 2010 i 2011 era la següent:

Quadre 43. Despeses de personal

Concepte	2010	2011
Sous i salaris	2.188	2.637
Seguretat Social	592	697
Altres despeses de personal	10	184
Total	2.790	3.518

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

En l'exercici 2011 les despeses de personal van augmentar principalment per la integració de l'ICCA a l'ICF i per la indemnització per acomiadament de la directora general de l'ICF per 0,16M€. El nombre d'efectius va incrementar de 65 a 88 persones al tancament de l'exercici.

En relació amb les esmentades despeses, la Sindicatura ha validat amb resultat satisfactori les variacions anuals d'aquestes despeses i el compliment de la limitació salarial imposada per l'article 28 de la Llei 6/2011, del 27 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2011.

2.3.7. Altres despeses generals d'administració

Les altres despeses generals d'administració corresponen a les despeses d'estructura de l'ICF. El detall d'aquestes despeses en els exercicis 2010 i 2011 és el següent:

Quadre 44. Altres despeses generals d'administració

Comptes	2010	2011
Immobles, instal·lacions i material	842	450
Informàtica	198	633
Comunicacions	66	64
Publicitat i propaganda	31	36
Informes tècnics	415	558
Serveis de vigilància i trasllat de fons	184	150
Primes d'assegurances	44	85
Òrgans de govern i control	137	176
Contribucions i impostos	42	38
Altres despeses	103	194
Total	2.062	2.384

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

En l'exercici 2011, les variacions més significatives provenen de la reducció de les despeses d'immobles per la finalització del lloguer de les oficines ocupades per l'ICF després d'haver comprat l'edifici de Gran Via de les Corts Catalanes (vegeu l'apartat 2.2.5), de

l'augment de la despesa informàtica per reactivar el desenvolupament de les aplicacions informàtiques utilitzades per l'ICF (vegeu l'apartat 2.6) i per últim, de l'augment de les despeses d'assessorament requerides en el procés d'integració de l'ICCA.

El detall per conceptes de les despeses d'òrgans de govern és el següent:

Quadre 45. Despeses d'òrgans de govern

Comptes	2010	2011
Despeses drets d'assistència	129	149
Despeses per desplaçament	-	-
Viatges nacionals	3	7
Despeses desplaçament personal	1	6
Altres despeses de desplaçaments	4	14
Total	137	176

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Les despeses d'òrgans de govern incloïen bàsicament les dietes per assistència a les reunions de la Junta de Govern i de la Comissió Executiva. El DEC va notificar a l'ICF que les dietes pagades per assistència a reunions de la Junta de Govern al president i al conseller delegat excedien en 48,45€ per sessió, el límit establert per un total de 1.066€ fins al novembre del 2011. La Direcció de l'ICF va corregir aquest import a partir del mes desembre del 2011 sense efectes retroactius.

2.3.8. Pèrdues per deteriorament d'actius (net)

A continuació es detallen les pèrdues per deteriorament d'actius en l'exercici fiscalitzat:

Quadre 46. Pèrdues per deteriorament d'actius

Concepte	2010	2011
Inversions creditícies	65.296	61.447
Dotacions al fons de cobertura	88.693	190.699
Recuperacions	(23.397)	(129.252)
Deteriorament de la resta d'actius	4.043	12.724
Deteriorament societats participades	5.593	3.958
Deteriorament d'inversions immobiliàries	(2.379)	4.139
Deteriorament d'actius adjudicats	829	454
Deteriorament d'actius financers disponibles per a la venda	-	4.177
Altres	-	(4)
Total	69.339	74.171

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Les dotacions al fons de cobertura i les recuperacions de les inversions creditícies reflecteixen els guanys i les pèrdues derivades de les provisions de la cartera d'inversions creditícies, tant de préstecs com d'avalis, i recullen tant els moviments de la provisió específica com els de la provisió genèrica.

Tots els imports relatius al deteriorament de la resta d'actius han estat detallats en els apartats corresponents d'aquest informe respecte a les partides d'actius per participacions, inversions immobiliàries, actius adjudicats i actius financers disponibles per a la venda.

2.3.9. Impost sobre beneficis

En el quadre següent es compara la despesa per l'Impost sobre beneficis de l'exercici fiscalitzat amb el Resultat abans d'impostos.

Quadre 47. Guanys (pèrdues) per l'Impost sobre beneficis

Concepte	2010	2011
Resultat abans d'impostos	(14.618)	27.917
Impost sobre beneficis	7.782	13

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

L'epígraf Impost sobre beneficis va passar de 7,8 M€ en l'exercici 2010 a 12.833 € l'any 2011, fonamentalment per la variació en l'impost corrent de l'exercici, pels impostos diferits no reconeguts en l'exercici i per la variació de diferències temporànies, generades en el càlcul de l'impost de societats de l'exercici (vegeu l'apartat 2.2.7).

2.4. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

L'ICF està obligat a presentar un pressupost d'explotació, que té caràcter preventiu, d'acord amb el Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana (TREEPC).

El pressupost inicial per a l'exercici 2011 que va presentar l'ICF va ser aprovat per la Llei 6/2011, del 27 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya. La liquidació d'aquest pressupost, en el qual no havien modificacions pressupostàries durant l'any, s'adjunta en el quadre 80 de l'annex 4.2 d'aquest informe. De la documentació facilitada es desprèn que la liquidació del pressupost es va obtenir de la comptabilitat financera i no de la seva execució. En la liquidació no s'inclouen els drets cobrats ni els pagaments efectius, fet que no ha permès conèixer el grau de cobrament i de pagament a nivell pressupostari.

2.5. ALTRES ESTATS

L'Estat de canvis en el patrimoni net s'adjunta en els quadres 76, 77 i 78 de l'annex 4.1 d'aquest informe. Pel que fa a l'Estat de fluxos d'efectiu presentat per l'ICF, i que s'adjunta en el quadre 79 de l'annex 4.1, informa sobre l'origen i la utilització dels actius monetaris representatius d'efectius i altres actius líquids equivalents, classifica els moviments per activitats i n'indica la variació neta. La revisió realitzada d'aquests estats ha estat satisfactòria.

2.5.1. Memòria

La Memòria dels comptes anuals presentada per l'ICF inclou els apartats previstos en el PGC. Respecte al seu contingut la Sindicatura ha observat el següent:

- Tal com estableix la CBE 4/2004, la Memòria inclou un detall dels actius i passius adquirits en la fusió amb l'ICCA. L'import dels passius adquirits és de 210,44 M€, però d'aquests només s'informa de les provisions i d'altres passius per un total de 5,57 M€. Així, doncs, la Memòria no informa dels passius adquirits en la fusió per 204,87 M€, que corresponen principalment a deutes amb entitats de crèdit (vegeu l'apartat 2.1.2).
- Manca informació en relació amb el canvi d'estimació de les cobertures per risc de crèdit de la cartera creditícia provinent de l'ICCA (vegeu l'apartat 2.1.2).
- La Memòria de l'ICF esmenta l'operació de venda d'EECAT però no el seu efecte sobre els comptes anuals (vegeu l'apartat 2.1.3).

2.5.2. Programa d'actuació, inversions i finançament

D'acord amb l'article 40.1 del TREEPC, l'ICF havia d'elaborar anualment un Programa d'actuació, inversions i finançament. L'ICF no va elaborar aquest document en l'exercici fiscalitzat.

2.6. CONTRACTACIÓ

Àmbit de contractació

D'acord amb la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic, ICF era poder adjudicador no administració pública. Per aquest motiu tots els seus contractes tenien la condició de contractes privats.

El règim jurídic d'aquests contractes és el següent, segons si són contractes tipificats subjectes a regulació harmonitzada o no:

- Els contractes tipificats subjectes a regulació harmonitzada el valor estimat dels quals superen els llindars comunitaris (subministraments i serveis, 0,19 M€, IVA exclòs, i obres, 4,85 M€, IVA exclòs a l'exercici 2011), pel que fa a la seva preparació i adjudicació s'han de regir per les normes de la LCSP. Mentre que els seus efectes i extinció es regeixen pel dret privat.
- A la resta de contractes se'ls apliquen les Instruccions internes de contractació aprovades pel conseller delegat de l'ICF el 20 d'octubre del 2008.

Fiscalització de la contractació

El treball de fiscalització de l'àrea de contractació va consistir d'una banda en la revisió de les Instruccions internes de contractació vigent durant l'exercici 2011 i, de l'altra, en la revisió de les despeses més significatives de l'exercici 2011 i de la documentació vinculada a aquestes, per un total d'1,69 M€. Així mateix, a partir del detall de les despeses més significatives de l'exercici 2011 per proveïdor facilitat per l'ICF es van comprovar els procediments seguits per l'ICF en la contractació d'aquestes despeses.

De la revisió de les Instruccions internes de contractació de l'ICF es pot concloure que són correctes pel que fa al seu contingut, excepte pel fet que manca especificar la necessitat de publicitat de l'adjudicació de contractes tramitats mitjançant el procediment negociat. Pel que fa a la seva publicació, cal dir que l'accés a les instruccions internes de contractació en el perfil del contractant de l'ICF no figura en la pàgina d'inici de la seva seu electrònica, sinó que cal accedir prèviament a altres apartats de la seva pàgina web.

Quant a la revisió de les despeses cal destacar el següent:

- Despeses de gestió de personal:

L'ICF va adjudicar els serveis de gestió de personal a la societat Rebiss Asesores Legales y Tributarios mitjançant un contracte menor que va suposar una despesa de 16.997 € (IVA inclòs) en el 2011. Aquests serveis van ser prestats fins al 30 de juny del 2013 per aquesta mateixa empresa per garantir la confidencialitat de les dades utilitzades per l'adjudicatari. D'acord amb la normativa vigent, no corresponia a un contracte menor perquè tenia una durada superior a un any i un cost total que superava el límit establert per ser adjudicat mitjançant aquest procediment d'adjudicació.

- Pel que fa a les despeses efectuades, es van revisar quatre contractes, un d'ells relatiu a la despesa de programari per la gestió integrada de l'activitat de l'ICF, del qual cal destacar els aspectes següents:

L'ICF va signar un contracte el 25 de maig del 2010, per 2,08 M€ (IVA no inclòs) relatiu als serveis de definició, disseny, desenvolupament i implantació d'un nou sistema de gestió integrada de l'activitat de l'ICF, que va ser adjudicat a la UTE Accenture, SL, Coritel, SA, Accenture Outsourcing Services, SA i Avanade Spain, SL, mitjançant l'acord marc de la Generalitat de Catalunya corresponent als serveis TIC pels departaments de la Generalitat i entitats participants en el sistema central d'adquisicions. Aquest contracte estipulava un pla de facturació que es detalla en el quadre següent:

Quadre 48. Pla de facturació (IVA no inclòs)

Fita de la facturació	Data de facturació	Percentatge de facturació	Import
Anàlisi funcional	15.06.2010	20	416
Prototipus	31.07.2010	20	416
Posada en producció	31.12.2010	40	832
Acceptació operativa	28.02.2011	20	416
Total		100	2.080

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

El 22 de juny del 2011, posteriorment al termini fixat per l'acceptació operativa del programa, es va signar un acord mitjançant el qual es va resoldre de comú acord el contracte després de l'execució parcial del projecte inicialment definit. En l'acord de resolució esmentat hi consta el següent:

[...] després de mesos de treball i de l'execució parcial del projecte inicialment definit, ambdues parts han consensuat que la definició d'aquest i el plantejament que es va fer [...] ha estat d'una complexitat molt més elevada del que ambdues parts van ser capaces de preveure i concretar en la documentació inicialment preparada per cadascuna d'aquelles.

[...] després de diverses reunions, on s'intenta reconduir el projecte inicial, un cop valorades les circumstàncies actuals i reals del projecte", [...] es qüestiona, fins i tot, la raonabilitat i adequació de la plataforma SAP per atendre les necessitats de l'ICF, tant des del punt de vista dels esforços tècnics, com des dels purament econòmics que es requeririen.

Aquesta dificultat sobrevinguda a les previsions inicialment previstes ha donat lloc a que l'actual definició de projecte i execució d'aquest, no pugui ajustar-se de forma raonable al plantejat inicialment per ambdues parts, fent-se necessari un replantejament genèric.

Així mateix, l'acord de resolució estipulava que per l'execució parcial del projecte inicialment contractat, i ateses les feines portades a terme i el resultat final d'aquestes, l'ICF abonaria a l'adjudicatari en concepte de satisfacció pels serveis desenvolupats des de l'inici del projecte i per tots els conceptes, la quantitat màxima de 0,76 M€ (IVA exclòs).

En l'exercici 2011, la compensació per la rescissió del contracte va ser facturada a les diferents empreses del grup ICF amb un cost atribuït a l'ICF de 0,59 M€, que incloïa el cost facturat a l'ICCA, i que va ser comptabilitzat com a actiu intangible (vegeu l'apartat 2.2.6).

2.7. ACTIVITAT CREDITÍCIA I PROCEDIMENT DE CONCESSIÓ

2.7.1. Activitat creditícia

L'activitat creditícia constitueix l'activitat més destacada de l'ICF i engloba la gestió directa de préstecs i la instrumentació d'aquells que s'emmarquen dins dels convenis signats amb els departaments de la Generalitat i el sector financer privat, i juntament amb la gestió d'aval. Les inversions creditícies inclouen els actius financers corresponents a les operacions de finançament que l'ICF concedeix a tercers (vegeu l'apartat 2.2.1).

L'activitat de l'ICF es pot agrupar en les operacions següents:

Operacions directes

Es poden classificar en préstecs, crèdits i avals. En aquestes operacions l'ICF fa el desemborsament, assumint el corresponent risc de crèdit, que mitiga amb l'obtenció de garanties.

Al tancament de l'exercici 2011, la cartera d'operacions creditícies era la següent:

Quadre 49. Cartera d'operacions creditícies de l'ICF per tipologia d'operació a 31 de desembre del 2011

Concepte	Import
Préstecs	3.148.038
Crèdits	457.032
Comissions *	9.049
Avals	595.980
Total	4.210.099

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

* Comissions dels avals pendents de cobrament.

La cartera per tipus de préstec al tancament de l'exercici 2011 era la següent:

Quadre 50. Préstecs de l'ICF per tipologia a 31 de desembre del 2011

Concepte	Risc normal	Risc dubtós	Total
Préstec bilateral	1.642.055	232.277	1.874.332
Préstec sindicat	981.311	120.553	1.101.864
Préstecs amb interès anticipat	162.694	-	162.694
Préstec participatiu	6.750	1.255	8.005
Préstec venda actiu	1.143	-	1.143
Total	2.793.953	354.085	3.148.038

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Del quadre anterior, cal destacar per les seves característiques els préstecs participatius, els quals s'atorguen amb un interès variable que es determina en funció de l'evolució de l'activitat de l'empresa prestatària. En general, no tenen més garantia que les que ofereix el mateix projecte. Es tracta de préstecs subordinats, és a dir, se situen després dels creditors comuns en ordre de prelació de crèdits.

Tal com es descriu en l'informe 2/2013, Institut Català de Finances, exercicis 2009 i 2010, de la Sindicatura de Comptes, l'ICF no estableix cap diferència en el tractament del risc d'aquesta tipologia de préstecs. No obstant això, per les seves característiques és un préstec de més risc per l'entitat que l'atorga. Dels préstecs participatius en cartera, l'únic amb garanties real era el corresponent a Fira 2000, SA, per 155.000 €.

Pel major risc assumit, l'ICF aplica un tram variable adicional vinculat a l'activitat de l'empresa prestatària lligat a l'evolució de determinats paràmetres financers del negoci finançat. La Sindicatura ha validat en una de les operacions la disposició del tram variable.

Activitat de mediació

L'ICF col·labora amb les entitats financeres posant a disposició d'aquestes un volum de fons destinat a préstecs per als seus clients que compleixin una sèrie de característiques establertes en els convenis corresponents. L'ICF no assumeix cap risc de crèdit respecte del possible impagament del client últim a l'entitat financera col·laboradora, ja que aquesta ha de retornar els fons a l'ICF seguint el conveni corresponent excepte en la línia I+I de préstecs de mediació, on l'ICF assumia el 50% del risc de crèdit de les operacions.

Al tancament de l'exercici 2011, els dipòsits a entitats de crèdit col·laboradores corresponents a l'activitat de mediació eren de 608,08 M€ (vegeu l'apartat 2.2.1.1).

Altres operacions: Préstecs de capítol 8

L'ICF gestiona el cobrament de determinades operacions que han estat concedides per la Generalitat de Catalunya o els seus departaments o ens dependents i autònoms, com a despeses pressupostàries de capítol 8 (vegeu l'apartat 2.2.9.1).

Al tancament de l'exercici 2011, la cartera d'operacions de capítol 8 per ens titular era la següent:

Quadre 51. Cartera d'operacions de préstecs de capítol 8 a 31 de desembre del 2011

Línia/Ens titular	Nombre	Import
Préstecs de mediació – Departament de Treball	8	8.036
Préstecs de mediació – CIDEM Innovació	7	28.994
Préstecs directes ICF – ACCIO	75	87.895
Préstecs directes ICF – Departament d'Agricultura i Ramaderia	2	1.089
Préstecs directes ICF – Departament d'Indústria	6	125.489
Préstecs directes ICCA – Departament d'Agricultura i Ramaderia	11	4.115
Total	109	255.618

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Durant l'exercici 2011, la Generalitat va traspasar a l'ICF una cartera de préstecs de capítol 8 en pagament per l'adquisició d'EECAT per un total de 93,17M€ (vegeu l'apartat 2.2.4) i va vendre a l'ICF una segona cartera per 45,41M€. En aquest cas, totes les operacions que formaven part de les carteres traspassades estaven garantides mitjançant un aval bancari, de forma que l'ICF no va assumir cap risc de crèdit addicional.

2.7.2. Procediment de concessió de préstecs i avals

La Sindicatura ha revisat el procediment administratiu seguit en la concessió de préstecs i avals, el qual es va mantenir inalterable respecte al procediment descrit en l'informe 2/2013, Institut Català de Finances, exercicis 2009 i 2010, de la Sindicatura de Comptes, excepte per la modificació fruit de la integració de l'ICCA i les particularitats de les línies d'aquesta entitat, en el cas de préstecs destinats a finançar actuacions d'implementació o millora de regadius.

2.7.2.1. Manuals de mètodes i procediments

La Sindicatura ha revisat els manuals de mètodes i procediments vigents en l'exercici 2011 i fa les observacions següents:

- Els manuals no van ser aprovats per la Junta de Govern de l'ICF en contra del que exigeix la CBE 4/2004.

- El Manual de procediments del Departament de Seguiment i Recobriment (el de modificacions i el proactiu) presentava una redacció incompleta, tenia paràgrafs inacabats o incorporava annexos en blanc.
- Alguns dels criteris definits per a les concessions o modificacions presentaven mancances en la delimitació del requisits a complir perquè no plantejaven totes les situacions que es podien presentar, com per exemple en la determinació dels percentatges de cobertura acceptables en cas que les garanties aportades fossin accions o participacions de societats no cotitzades.
- Els criteris de valoració de les garanties eren insuficients, amb l'excepció dels corresponents a les garanties immobiliàries, i també eren insuficients els criteris en relació amb l'actualització periòdica dels valors de les garanties que permet la cobertura suficient de les operacions.
- Els manuals no establien els procediments de seguiment periòdic de la cartera, amb independència de si l'operació estava o no en situació d'impagada. No obstant això, el Departament de Seguiment i Recobriment de l'ICF duia a terme procediments no escrits en el manual.
- L'ICF no disposava d'informació en relació amb les decisions contràries a les polítiques generals establertes en els manuals.
- Respecte a l'activitat del Departament de Seguiment de Risc, l'ICF no tenia formalitzada una política concreta de preparació de la informació de seguiment per la cartera creditícia de forma sistemàtica.

Durant el treball de fiscalització la direcció de l'ICF ha comunicat a la Sindicatura que estaven elaborant uns nous manuals de polítiques i procediments per adaptar degudament els manuals interns a la normativa establerta en la CBE 4/2004.

2.7.2.2. Fiscalització de préstecs i avals concedits

Durant l'exercici 2011 l'ICF va concedir préstecs per un total de 233,41 M€, ³ segons les dades que han estat facilitades. La Sindicatura va seleccionar una mostra de les operacions concedides per verificar el compliment dels requisits i procediments interns per a la concessió. La mostra va incloure deu operacions (vegeu el detall de les operacions en el quadre 82 en l'annex 4.3), de les quals van ser seleccionades les cinc de major import, i cinc es van seleccionar a criteri de l'auditor, i que en conjunt suposen una cobertura del 32,2% de l'import total dels préstecs, tal com es mostra en el quadre següent:

3. Correspon als préstecs formalitzats en l'exercici 2011, el quals formen part del saldo pendent de la cartera d'operacions creditícies de l'ICF a 31 de desembre del 2011 que es detallen en el quadre 49.

Quadre 52. Préstecs concedits per l'ICF durant l'exercici 2011

Concepte	Nombre	Import formalitzat
Operacions formalitzades	885	233.414
Operacions seleccionades per l'import	5	56.500
Operacions seleccionades de forma aleatòria	5	18.667
Total mostra seleccionada per la Sindicatura	10	75.167
Percentatge de cobertura de la mostra	1,1	32,2

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

D'altra banda, l'ICF va concedir avals per un total de 609,58 M€⁴ durant l'exercici 2011 segons les dades facilitades per l'ICF.

En relació amb els avals, cal destacar el següent:

- Es van concedir 310 M€ en avals de línies de préstecs amb la intermediació d'entitats de crèdit, l'import total disposat dels quals, al tancament de l'exercici 2011, era d'1,83 M€, import del risc assumit per l'ICF.
- Es van concedir tres avals a EECAT en garantia de tres préstecs concedits pel BEI per un import acumulat de 280 M€, que van ser reconeguts per l'ICF com a passius contingents (vegeu el quadre 36 de l'apartat 2.2.13). Els avals esmentats tenien la consideració d'operacions amb empreses del grup i/o vinculades i, per això no han estat considerades en la mostra revisada que es detalla en l'apartat següent.
- Pel que fa a la resta d'avals concedits per l'ICF durant l'exercici (19,58 M€), la Sindicatura va seleccionar una mostra de quatre operacions a criteri de l'auditor (vegeu el quadre 82 en l'annex 4.3), formalitzats per un total de 6,77 M€ i que representen una cobertura del 34,57% de l'import total d'aquests avals.

A continuació es detallen les observacions derivades de la fiscalització de la mostra de préstecs i avals seleccionada per la Sindicatura.

Préstecs

A continuació s'exposen les conclusions de la revisió dels deu expedients de préstec seleccionats, sobre l'aplicació en l'exercici 2011 dels requisits establerts en el manual intern "Criteris de risc per concessió de noves operacions":

4. Correspon als avals formalitzats en l'exercici 2011, dels quals a 31 de desembre del 2011 s'havia disposat (vegeu el quadre 49) de 596 M€.

- En els expedients de les operacions 10.335, 10.545, 15.828 i 16.050 no constaven els estats financers d'algun dels tres exercicis abans de l'operació o estaven sense firmar per l'auditor.
- Els expedients de les operacions 10.559, 15.828 i 16.050 no incloïen els estats financers parcials amb una antiguitat màxima de tres mesos signats pels administradors de les societats i en l'expedient 10.855 s'incloïen sense signar.
- En els expedients de les operacions 10.228 i 10.855 que formaven part de préstecs sindicats amb altres entitats, en les quals l'ICF no era el banc agent, l'ICF no disposava del certificat del prestatari d'estar al corrent amb les obligacions tributàries centrals i autonòmiques, i del certificat de situació bancària de la Central d'Informació de Riscos del Banc d'Espanya (CIRBE), ja que era documentació que sol·licitava el banc agent del préstec sindicat. Aquesta exempció en el compliment de les polítiques internes de l'ICF no quedava establerta en els manuals interns de l'ICF.

En el quadre següent s'indiquen les conclusions en el dictamen de l'analista sobre la viabilitat econòmica i financera de les operacions de préstec pel que fa a la mostra seleccionada.

Quadre 53. Conclusions en el dictamen de l'analista

Concepte	Nombre
Favorable	2
Sense conclusió explícita	8
Total	10

Font: Elaboració pròpia.

En els dictàmens hi havia una descripció final de la situació financera del client, de la seva capacitat segons el pla de negoci aportat pel retorn del préstec i de la cobertura de les garanties rebudes. Totes les operacions eren resoltes per l'òrgan de govern competent, que finalment les aprovava.

De les vuit operacions sense conclusió explícita, d'una banda hi havia quatre operacions (9.691, 10.253, 10.335 i 10.559) en les quals el dictamen de l'analista valorava l'operació sense concloure, i, de l'altra, pel que fa a les altres quatre operacions (10.545, 10.855, 15.828 i 16.050), el dictamen de l'analista indicava que es presentaven a aprovació de l'òrgan de govern corresponent. L'ICCA va començar a tramitar les operacions 15.828 i 16.050 abans de la seva integració amb l'ICF i els dictàmens de l'analista no incloïen una opinió explícita.

A continuació s'analitzen més detalladament els sis préstecs, tramitats íntegrament per l'ICF, en què el dictamen de l'analista valorava l'operació sense concloure:

- En l'Acord de Govern del 28 de setembre del 2010 es va sol·licitar a l'ICF l'estudi i la concessió de l'operació 10.253 per 10 M€ a una companyia aèria. Aquesta operació va

ser detallada en l'informe 9/2015 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

- L'operació 9.691 va ser aprovada per la Junta de Govern del 24 de desembre del 2010, si bé no es va formalitzar fins al 22 de juny del 2011 pel retard en l'aportació de les garanties addicionals sol·licitades i en la justificació de la inversió a realitzar amb els fons rebuts. L'analista en el seu dictamen expressava dubtes en la recuperació del préstec amb els fluxos de caixa que havia presentat el prestatari tant abans de formalitzar l'operació com en el pla de negoci proporcionat.
- L'operació 10.559 que estava relacionada amb una inversió amb aportació del Fons de Cohesió europeu, i l'operació 10.855 que formava part d'un préstec sindicat entre l'ICF i una entitat financera per un total d'11,8M€, dels quals 7,8M€ corresponien a ICF, incomplia dos de les cinc ràtios establertes per aquesta per a la concessió de noves operacions. Per tant, era necessària una explicació tècnica de l'incompliment, si bé el dictamen de l'analista d'aquestes operacions no incloïa aquesta explicació.
- L'operació 10.335 estava inclosa en els préstecs de capitalització destinats a dotar de capital l'empresa prestatària. L'analista expressava en el seu informe que el soci de l'empresa prestatària no disposava de capacitat de retorn del préstec, fet que feia necessari que la empresa prestatària incrementés els rendiments distribuïts perquè el soci pogués fer front a l'operació.
- L'operació 10.545 corresponia a un préstec en què l'entitat prestatària presentava situació concursal en el moment de la seva concessió. No obstant això, l'operació estava garantida per determinats ingressos d'operacions de l'acreditat, que tenien venciment posterior, i que estaven pignorats en garantia.

Avals

A continuació s'exposen les conclusions de la revisió dels quatre avals seleccionats sobre l'aplicació dels requisits establerts en el manual intern per a la concessió d'operacions vigents en el 2011, pel que fa a la documentació financera requerida per avaluar l'operació:

- Els expedients de les operacions 10.405 i 10.523 no incloïen els estats financers dels darrers tres anys abans de l'operació, amb l'informe d'auditoria si corresponia.
- L'expedient de l'operació 10.405 no incloïa els estats financers parcials amb una anterioritat màxima de tres mesos signats pels administradors de les societats i en els expedients 10.523 i 10.938 els estats s'incloïen sense signar.
- Els expedients 10.405 i 10.938 no incloïen els certificats d'estar al corrent de les obligacions tributàries.

En el quadre següent s'indiquen les conclusions de l'analista en el dictamen de les operacions d'aval de la mostra seleccionada.

Quadre 54. Conclusions en el dictamen de l'analista

Concepte	Nombre
Favorable	1
Sense conclusió explícita	3
Total	4

Font: Elaboració pròpia.

En relació amb els avals fiscalitzats en què l'analista no feia cap conclusió explícita de les operacions es fan les observacions següents:

- El 31 de desembre del 2011 la societat avalada en l'operació 9.670 presentava una situació de morositat amb l'ICF per l'impagament de la comissió de l'aval. Aquesta operació estava inclosa dins de la línia d'avals de la Generalitat i estava garantida per la Generalitat mitjançant dotació pressupostària. Així mateix, la societat avalada presentava desequilibri patrimonial amb anterioritat a la formalització de l'operació, per la qual cosa l'analista va aconsellar l'aportació de garanties addicionals. Les garanties que van ser aportades per avalar un préstec eren compartides amb l'entitat de crèdit que havia concedit el préstec a la societat avalada.
- L'operació 10.938 va ser formalitzada per l'ICCA amb anterioritat a la seva integració amb l'ICF. En l'ICCA els dictàmens de l'analista no inclouen una opinió explícita.
- L'operació 10.405 no complia les ràtios respecte a les garanties rebudes d'acord amb els manuals interns de l'ICF i en l'informe de l'analista no es justificava aquest incompliment.

Destinació de les operacions

En virtut de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres es modifica, l'article 11.3 del TRLICF,⁵ vigent des del 30 de juliol del 2011, i s'amplien les possibles destinacions del finançament concedit amb l'excepció de la promoció immobiliària (llevat de l'habitatge de protecció oficial). De les operacions autoritzades amb posterioritat a l'entrada en vigor de la modificació, la Sindicatura va identificar que en l'operació 10.381, aprovada el 15 de setembre del 2011 per la Comissió Executiva de l'ICF i formalitzada el 9 de novembre del 2011, per 1M€ a favor d'una promotora immobiliària, no hi constava l'acreditació que s'hagués destinat únicament a habitatge de protecció oficial.

Operacions renegociades

Durant l'exercici 2011 la Junta de Govern i la Comissió Executiva de l'ICF van aprovar la

5. Article 11.3 del TRLICF: "Els crèdits i els avals que es concedeixin a persones jurídiques s'han de destinar al finançament d'inversions en actius materials, immaterials i financers, i també de capital circulant, amb l'excepció del sector de la promoció immobiliària (llevat de l'habitatge de protecció oficial) que no pot ser finançat per l'ICF."

modificació de les condicions de setanta-tres operacions de préstec, de les quals quaranta-nou corresponien a renegociacions en què es modificaven les clàusules establertes en el contracte en relació amb els terminis de carència, les quotes d'amortització, el deute total pendent, el venciment o el marge d'interès. La Sindicatura va seleccionar una mostra de deu operacions renegociades, les vuit operacions de renegociació d'import més elevat i dues més a criteri de l'auditor (vegeu el quadre 83 a l'annex 4.3).

En la revisió efectuada es va observar que únicament en l'operació 6.715, l'informe de seguiment de l'ICF, en relació amb la modificació, conclouia favorablement, mentre que no existia cap tipus de pronunciament en les nou operacions restants revisades. L'opinió inequívoca per part dels analistes es pot considerar un control intern molt important en la gestió de l'activitat creditícia de l'ICF, i per tant hauria de ser clara en tots els casos. Addicionalment, s'ha de considerar que la modificació de qualsevol paràmetre d'una operació hauria d'anar encaminat en tot cas a millorar la seva recuperabilitat. En el cas de modificacions, l'analista ha d'opinar sobre els efectes de la modificació sobre la recuperabilitat de la inversió realitzada.

2.8. MOROSITAT I RISC DE CRÈDIT

2.8.1. Anàlisi de la morositat

Per analitzar la morositat es van considerar els préstecs amb risc de dubtós cobrament, que són aquells que estaven en situació d'impagament durant un període superior a noranta dies, d'acord amb els criteris de l'ICF i de la CBE 4/2004.

En el quadre següent es presenta l'evolució dels saldos considerats dubtosos de cobrament per antiguitat:

Quadre 55. Evolució de les operacions de dubtós cobrament en el període 2009-2011

Any	Concepte	Menys de 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	Total
2009	Amb garantia real	79.091	22.633	80.289	12.608	4.993	199.614
	Sense garantia real	1.899	560	756	78	899	4.192
	Total dubtós cobrament	80.990	23.193	81.045	12.686	5.892	203.806
	Total cartera						3.467.330
	Índex de morositat						5,9%
2010	Amb garantia real	42.917	10.847	25.322	22.464	70.886	172.436
	Sense garantia real	124.843	44.437	2.023	481	20.885	192.669
	Sense risc apreciable	14	-	316	-	35	365
	Total dubtós cobrament	167.774	55.284	27.661	22.945	91.806	365.470
	Total cartera						3.516.212
	Índex de morositat						10,4%

Quadre 55. Evolució de les operacions de dubtós cobrament en el període 2009-2011 (contin.)

Any	Concepte	Menys de 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	Total
2011	Amb garantia real	49.992	24.474	13.061	42.917	94.314	224.758
	Sense garantia real	3.579	1.454	125.325	6.313	2.778	139.449
	Total dubtós cobrament	53.571	25.928	138.386	49.230	97.092	364.207
	Total cartera						4.210.099
	Índex de morositat						8,7%

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

En l'exercici 2011 l'índex de morositat de l'ICF va ser del 8,7%. Aquest índex va disminuir en 1,7 punts percentuals respecte de l'exercici 2010 (10,4%) a causa de l'increment significatiu de la cartera creditícia en 693,89 M€, mentre que l'import dels préstecs de dubtós cobrament va ser en l'exercici 2011 (364,21 M€) similar al de l'exercici 2010 (365,47 M€).

2.8.2. Risc de les operacions creditícies

En el quadre següent es presenta l'evolució de la cartera creditícia de l'ICF entre els exercicis 2009 i 2011, amb la identificació tant del risc dels actius financers de la cartera (préstecs, crèdits i comissions dels avals pendent de cobrament) com dels passius contingents (avals).

Quadre 56. Evolució de la cartera creditícia de l'ICF en el període 2009-2011

Exercici	Risc normal (a)	Risc dubtós	Total (b)	Avals	Total cartera
2009	2.946.502	203.806	3.150.308	317.022	3.467.330
2010	2.850.329	365.470	3.215.799	300.413	3.516.212
2011	3.249.912	364.207	3.614.119	595.980	4.210.099

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

- (a) El risc normal inclou les següents subcategories de risc: sense risc aparent, baix, mitjà/baix, mitjà i alt.
- (b) Correspon al total dels actius financers de la cartera creditícia que inclou les operacions de préstec, de crèdit i les comissions dels avals pendents de cobrament.

A continuació s'analitza la classificació que l'ICF va realitzar del risc de les operacions creditícies en l'exercici fiscalitzat.

2.8.2.1. Classificació del risc de les operacions creditícies

L'ICF seguia el model de classificació basat en el risc d'insolvència del client establert en l'annex IX de la CBE 4/2004.

La Sindicatura va revisar la classificació del risc de les operacions creditícies en l'exercici 2011 que va facilitar l'ICF, i també la informació existent en el sistema de gestió de l'ICF d'assignació de forma automatitzada.

En el quadre següent es mostra la classificació del risc de la cartera creditícia segons el sistema de gestió de l'ICF a 31 de desembre del 2011.

Quadre 57. Classificació de les operacions segons el risc de crèdit. Exercici 2011

Categoria		Import segons l'ICF	Import segons la Sindicatura	Diferència
Risc normal	Sense risc aparent	2.143.870	2.173.397	29.527
	Risc baix	587	4.619	4.032
	Risc mitjà/baix	1.212.503	663.007	(549.496)
	Risc mitjà	542.617	614.750	72.133
	Risc alt	253.523	223.213	(30.310)
	Total risc normal	4.153.100	3.678.986	(474.114)
Risc dubtós	Per raó de morositat (a)	367.313	366.998	(315)
	Per raó diferent de morositat	-	164.115	164.115
	Total risc dubtós	367.313	531.113	163.800
Total risc normal i dubtós		4.520.413	4.210.099	310.314
Total cartera creditícia		4.210.099	4.210.099	-
Diferència (b)		310.314	-	

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del sistema de gestió de l'ICF.

Notes:

(a) El risc dubtós de morositat segons l'ICF (367.313 m€) correspon a la suma del risc dubtós de morositat de la cartera de creditícia (364.207 m€) més l'import de la provisió genèrica (3.106 m€).

(b) Vegeu la diferència explicada en el quadre 58.

Al tancament de l'exercici 2011, la cartera d'operacions creditícies ascendia a 4.210 M€ (vegeu el quadre 49). La diferència en la classificació de risc de l'ICF de 310,31 M€ correspon principalment a operacions de capítol VIII, operacions pendents de formalitzar al tancament de l'exercici i diferències entre l'import formalitzat de l'aval i el risc viu (vegeu el quadre 58).

Respecte al quadre 57, cal indicar que els valors segons la Sindicatura són fruit de la revisió dels criteris d'assignació de forma automatitzada per a la totalitat de la cartera, i de la documentació de seguiment i de l'anàlisi de concursos de creditors. Donat que l'abast de la revisió de la documentació de seguiment ha tingut un abast limitat, les xifres podrien haver-se vist modificades en cas d'incrementar l'esmentada mostra. Així mateix, cal indicar que en les categories referents a risc dubtós per causa diferent de morositat i de risc subestàndard,⁶ s'han assignat els imports a partir dels procediments de verificació rea-

6. D'acord amb la CBE 4/2004, el risc subestàndard comprèn tots els instruments de deute i riscos contingents que, sense complir els criteris per ser classificats individualment com a dubtosos o fallits, presenten debilitats

.../...

litzats. Aquestes categories podrien incloure altres operacions, sobre les quals, com que no s'ha verificat la documentació de suport, no s'ha obtingut informació per a la seva reclassificació.

Quadre 58. Diferència entre la provisió amb la cartera creditícia de l'ICF. Exercici 2011

Concepte	Import	Comentaris
Operacions no incloses en la cartera creditícia al tancament de l'exercici 2011	281.856	Corresponien principalment a operacions de capítol 8 i a operacions pendents de formalitzar al tancament de l'exercici *
Diferència entre l'import formalitzat de l'aval i el risc viu segons les mostres fiscalitzades	39.195	-
Operacions no considerades a les categories segons mostres fiscalitzades	(1.963)	-
Altres diferències	(8.774)	Corresponien principalment a interessos meritats pendents de pagament inclosos en els càlculs de l'ICF
Total	310.314	

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

* L'ICF gestiona una tipologia de préstecs que anomena capítol 8. Aquests són préstecs concedits per la Generalitat però que la seva gestió es posa en mans de l'ICF, el qual no assumeix cap risc amb aquests préstecs, ja que els fons que es presten provenen de la Generalitat, i de la mateixa manera els cobraments dels préstecs es reemborsen a la Generalitat.

Per validar la classificació del risc es van seleccionar dues mostres. D'una banda, la Sindicatura va seleccionar una mostra de tres-centes operacions d'import significatiu, per validar la correcta classificació del risc d'aquelles operacions en què el seu titular presentava situació concursal al tancament dels comptes de l'exercici, atès que l'ICF no disposava de controls automàtics que identifiquessin adequadament el risc de les operacions en què el seu titular estigués en situació de concurs de creditors. Com a resultat es van identificar un total de set operacions⁷ amb un risc total de 38,43 M€, que presentaven una classificació diferent de la de risc dubtós per raó diferent de morositat, que era la corresponent en cas d'estar en situació concursal (vegeu el quadre 59). L'ICF va manifestar que tenia coneixement d'aquests concursos de creditors, si bé no va considerar necessari modificar la seva classificació del risc.

Quadre 59. Risc dels titulars d'operacions creditícies en situació concursal. Exercici 2011

Concepte	Total mostra seleccionada	Titulars de la mostra en concurs de creditors	Operacions amb classificació del risc incorrecta *
Préstecs i crèdits	200	4	4
Avals	100	9	3

Font: Elaboració pròpia.

* Les operacions 9.379 i 8.668 van presentar concurs de creditors en el 2012, abans de la formulació dels comptes anuals de l'exercici 2011 de l'ICF.

que poden suposar l'assumpció de pèrdues per l'entitat superiors a les cobertures per deteriorament dels riscos en seguiment especial.

7. Operacions de préstec 8.612, 9.379, 14.035 i 14.052 i operacions d'aval 8.668, 8.727 i 10.404.

De l'altra banda, per validar la classificació del risc de l'operació atorgada per l'ICF, la Sindicatura va seleccionar una mostra de seixanta-vuit operacions a criteri de l'auditor (vegeu el quadre 84 de l'annex 4.3), entre les quals s'incloïen cinc operacions⁸ que van formar part de la mostra seleccionada per validar el risc de les operacions en què el titular presentava situació concursal de la mostra esmentada en el quadre anterior i, que representen un 76% de l'import de les tretze operacions revisades anteriorment.

A continuació es presenta un quadre resum amb el detall de les incidències detectades:

Quadre 60. Incidències detectades en la classificació del risc de la mostra d'operacions seleccionades de l'ICF. Exercici 2011

Segons l'ICF		Segons la Sindicatura		
Risc	Import	Risc	Import	Comentaris
Risc alt	98.631	Risc alt	39.293	-
		Risc dubtós per raó diferent de morositat	59.338	Pèrdues recurrents, situació financera desequilibrada, sense capacitat de retorn o concurs (a)
Risc mitjà	168.611	Risc alt	8.820	Operació renegociada (b)
		Risc mitjà	36.254	-
		Sense risc aparent	86.307	Entitat del sector públic
		Risc dubtós per raó diferent de morositat	37.230	Situació financera desequilibrada o operació amb condicionants de retorn (a)
Risc mitjà/baix	221.154	Risc alt	38.621	Operacions renegociades (b)
		Risc mitjà	70.000	Garanties
		Risc mitjà/baix	71.426	-
		Risc dubtós per raó diferent de morositat	41.107	Pèrdues recurrents, situació financera desequilibrada, sense capacitat de retorn o concurs (a)
Sense risc aparent	199.675	Risc mitjà/baix	1.310	Titular i garanties no comporten qualificació de sense risc
		Sense risc aparent	183.365	-
		Risc dubtós per raó diferent de morositat	15.000	Pèrdues recurrents, situació financera desequilibrada, sense capacitat de retorn o concurs (a)
Risc dubtós per raó de morositat	211.585	Risc dubtós per raó de morositat	211.585	-
No classificades	6.884	Risc dubtós per raó de morositat	6.884	Operació amb impagats de més de 90 dies, no estava inclosa en els detalls rebuts
Total	906.540		906.540	

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

(a) Correspon a clients en situació concursal, pèrdues recurrents o desequilibri financer per un import acumulat de 152,68€.

(b) Corresponen a operacions renegociades per un total de 47,44 M€, les quals, segons el Banc d'Espanya, amb posterioritat a l'exercici fiscalitzat haurien de ser considerades operacions de risc dubtós.

8. Dins d'aquest import s'inclouen 31,79M€ que corresponen a les operacions 8.612, 9.379, 14.035, 8.667 i 9.604 el titular de les quals es trobava en situació concursal abans de la formulació dels comptes anuals de l'exercici 2011.

De la fiscalització realitzada, destaquen les observacions següents:

- El sistema d'informació utilitzat per l'ICF reflectia adequadament el canvi de categoria entre risc normal (sense risc aparent, baix, mitjà/baix, mitjà i alt) i risc dubtós per raó de morositat del client. En canvi, l'assignació en les categories de risc subestàndard, risc dubtós per raons diferents de morositat i risc fallit era manual. Així mateix, l'ICF no disposava d'un procediment que permetés detectar les operacions susceptibles de ser incloses en aquestes categories, ni havia establert criteris per fer-ho perquè el resultat de les activitats de seguiment no estava connectat amb la categorització de les operacions. Així, es podien donar situacions on determinats actius que el departament de seguiment d'operacions havia considerat de seguiment especial o que mostraven debilitats en el seu desemborsament, no estiguessin adequadament classificats als efectes de la seva cobertura.
- L'ICF no disposava de controls automàtics que identifiquessin adequadament el risc de les operacions en què el seu titular estigués en situació de concurs de creditors. L'ICF va manifestar que tenia coneixement d'aquests concursos de creditors, si bé no va considerar necessari modificar la seva classificació del risc.
- Es va identificar un total de onze operacions⁹ corresponents a clients en situació concursal, pèrdues recurrents o desequilibri financer per un import acumulat de 152,68 M€, que per la situació esmentada del titular s'haurien d'haver considerat operacions de risc dubtós per raó diferent de morositat.
- Es van identificar quatre operacions (4.642, 5.455, 6.715 i 7.993) a partir de la revisió dels informes de seguiment de les operacions, que suposaven un risc acumulat de 47,44 M€ que tenien la consideració de risc mitjà/baix o risc mitjà, i havien estat objecte de renegociació o reestructuració. Segons la CBE 4/2004¹⁰ aquestes operacions haurien de ser considerades de risc alt en l'exercici fiscalitzat.

2.8.2.2. Concentracions de risc

En aquest apartat s'analitza la concentració de risc de la totalitat de la cartera d'operacions creditícies a 31 de desembre del 2011. Aquesta cartera inclou tant les operacions amb

9. Operacions 6.759, 6.762, 7.566, 8.346, 8.457, 8.611, 8.612, 8.613, 9.379, 9.691 i 10.316.

10. El 30 d'abril del 2013, el Banc de Espanya va emetre un comunicat amb els criteris per a l'aplicació de la Circular esmentada en matèria de refinançament i reestructuració de crèdits, pel qual aquestes operacions haurien de ser considerades operacions de risc dubtós, a partir de la data de la Circular.

tercers com les efectuades amb entitats vinculades al grup Generalitat de Catalunya amb un risc inferior. D'aquestes últimes destaca EECAT, atès que durant el 2011 va passar de ser una entitat del grup ICF a vendre's a la Generalitat (vegeu l'apartat 2.1.3) i va passar de ser una societat dependent, i com a tal sense risc, a ser únicament vinculada. EECAT, a més, es trobava en un procés de venda a la data de tancament de l'exercici. Aquests dos aspectes esmentats feien variar l'apreciació de risc durant l'any.

A continuació es presenta el quadre de concentració de risc elaborat per l'ICF expressat en percentatges, sobre l'import de les operacions creditícies:

Quadre 61. Concentracions del risc per percentatge sobre l'import de les operacions

Operació	Risc normal (%)	Avals (%)	Risc normal i avals (%)
a) Superior a 45 M€	35	81	42
b) Entre 25 M€ i 45 M€	8	0	7
c) Entre 20 M€ i 25 M€	4	0	3
d) Entre 15 M€ i 20 M€	7	0	6
e) Entre 10 M€ i 15 M€	6	3	6
f) Entre 5 M€ i 10 M€	9	7	9
g) Entre 1 M€ i 5 M€	18	6	16
h) Menor o igual a 1 M€	13	3	11
Total	100	100	100

Font: Informe de riscos del 2011 elaborat per l'ICF.

Les operacions superiors a 45 M€ concentraven el 35% de l'import de la cartera de préstecs i el 81% de l'import de la cartera d'avalis. No obstant això, cal tenir present que en gran part eren operacions amb entitats vinculades, tal com es detalla en aquest apartat.

Per validar la concentració del risc, la Sindicatura presenta les diferents anàlisis realitzades en funció dels tres criteris següents:

Concentració de risc per titular individual

En el quadre següent es presenta la concentració de risc de la societat en relació amb els titulars de les operacions que superaven l'1% del l'import total de la cartera de la societat en l'exercici 2011 (importos superiors a 42,10 M€).

Quadre 62. Concentracions de risc per titular individual

Titular	Risc normal	Risc dubtós	Total (a)	Avals	Total cartera	Comentaris
EECAT, SAU	705.932	-	705.932	280.000	985.932	Societat pública que depenia del DEC
Fira 2000, SA	86.462	-	86.462	200.000	286.462	Societat participada per diferents entitats públiques
Entitat privada	-	85.301	85.301	-	85.301	Societat en situació concursal des d'octubre del 2010
Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau	76.812	-	76.812	-	76.812	Fundació amb presència pública al patronat (66%)
Institut Català del Sòl	71.551	-	71.551	-	71.551	Entitat pública dependent del Departament de Territori i Sostenibilitat
Entitat privada	70.000	-	70.000	-	70.000	Societat que formava part d'un grup empresarial
Entitat privada	63.706	-	63.706	-	63.706	Societat en situació concursal des de juliol del 2013
Entitat privada	-	63.172	63.172	-	63.172	Societat en situació concursal entre desembre de 2008 i octubre del 2012
Entitat privada	49.333	-	49.333	-	49.333	Societat que formava part d'un grup empresarial
Total	1.123.796	148.473	1.272.269	480.000	1.752.269	
Percentatge sobre la cartera d'operacions (b)	35	41	35	81	42	

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Notes:

(a) Correspon al total dels actius financers de la cartera creditícia que inclou les operacions de préstec i de crèdit i les comissions dels avals pendents de cobrament.

(b) Percentatge calculat sobre les dades corresponents a l'exercici 2011 que es detallen en el quadre 56.

En l'exercici 2011, la cartera d'operacions de l'ICF estava considerablement concentrada. Així, nou titulars mantenien un total de quaranta-una operacions amb l'ICF que suposaven el 42%¹¹ del valor de la cartera d'operacions, i d'aquests, dos titulars concentraven el 41% del saldo dubtós de crèdits i préstecs. Així mateix, dues entitats públiques eren les que concentraven més risc (792,39 M€) i el 81% dels avals (480 M€).

Concentració de risc en entitats vinculades i en grups empresarials

En el quadre següent es presenten les concentracions de risc tant dels grups empresarials com de les entitats vinculades a grups empresarials, que superaven l'1% del valor de la cartera d'operacions de la societat en l'exercici 2011 (imports superiors a 42,10 M€).

11. La concentració corresponent al sector públic era del 33,7% i del sector privat, del 7,9%.

Quadre 63. Concentració de risc amb entitats vinculades i grups empresarials. Exercici 2011

Grup d'entitats	Risc normal	Risc dubtós	Total (a)	Avals	Total cartera	Comentaris
EECAT, SAU (b)	705.932	-	705.932	280.000	985.932	Societat pública dependent del DEC.
Grup La Fira	104.462	-	104.462	200.000	304.462	Grup d'entitats participat per entitats públiques
Grup Privat	116.262	-	116.262	-	116.262	-
Grup Consorci Hospitalari Catalunya	52.736	-	52.736	33.272	86.008	Representa les operacions amb totes les entitats que formen part del Consorci
Entitat privada (c)	-	85.301	85.301	-	85.301	En situació concursal des de l'octubre del 2010
Grup Hospital de Sant Pau	81.430	-	81.430	-	81.430	Inclou la Fundació Privada i la Fundació de Gestió
Institut Català del Sòl (b)	71.551	-	71.551	-	71.551	Entitat pública dependent del Departament de Territori i Sostenibilitat
Grup privat	30.748	38.191	68.939	-	68.939	Grup empresarial que incloïa societats en situació concursal
Grup privat	65.262	-	65.262	-	65.262	En situació concursal des del juliol del 2013
Grup privat	63.716	-	63.716	-	63.716	-
Total	1.292.099	123.492	1.415.591	513.272	1.928.863	
Percentatge sobre la cartera d'operacions (d)	40	34	39	86	46	

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Notes:

(a) Correspon al total dels actius financers de la cartera creditícia que inclou les operacions de préstec, de crèdit i les comissions dels avals pendents de cobrament.

(b) Entitats individuals vinculades a la Generalitat de Catalunya.

(c) Entitat individual que pertany a un grup immobiliari que únicament mantenia una operació amb l'ICF.

(d) Percentatge calculat sobre les dades corresponents a l'exercici 2011 que es detallen en el quadre 56.

L'agrupació del risc per grups empresarials proporciona uns resultats similars a l'anàlisi del risc per titular individual, atès que les operacions es concentraven principalment amb l'entitat EECAT, SAU i el Grup la Fira (que incloïa la societat individual Fira 2000, SA) amb una cartera acumulada per 1.290,39 M€ al tancament de l'exercici 2011.

Concentració de risc pel finançament d'una inversió

En l'exercici 2011, l'ICF mantenia en la seva cartera una sèrie d'operacions realitzades amb tercers relacionades amb l'adquisició d'una companyia aèria, amb un import concedit de 87,5 M€, dels quals una part, corresponia a cinc operacions amb entitats vinculades per 66,5 M€ (adicionalment, un préstec concedit per ICF Holding, SA per 20 M€ que va

ser cedit a la societat Avanç, SA) i, la resta corresponia a entitats privades distribuïdes en vint operacions per 21 M€, tal com es detalla en l'informe 9/2015 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

2.8.3. Cobertura del risc d'insolvència

L'ICF, en el càlcul de les cobertures derivades de la seva cartera creditícia, va utilitzar els criteris exposats en l'annex IX de la CBE 4/2004, el qual establia les dues cobertures diferents (genèrica i específica) per al risc d'insolvència que es detallen a continuació:

Cobertura genèrica

L'objectiu de la provisió genèrica és la cobertura de les pèrdues inherents, incorregudes a la data dels estats financers, que estan pendents de ser assignades a operacions concretes. Aquesta es calcula aplicant determinats coeficients sobre els imports de les diferents categories de risc. La provisió genèrica no pot ser superior al 125% ni inferior al 10% de l'import resultant de multiplicar cada classe de risc pel seu paràmetre corresponent.

En el quadre següent es mostra la provisió genèrica del risc de la cartera d'operacions de l'ICF i el seu moviment durant l'exercici 2011.

Quadre 64. Provisió genèrica de la cartera creditícia de l'ICF. Exercici 2011

Provisió genèrica	Actius financers	Passius contingents	Total
Saldo a 1.1.2011	2.864	3.748	6.612
Addicions per l'absorció de l'ICCA	17.507	1.065	18.572
Traspassos a provisió específica	(11.398)	(1.065)	(12.463)
Saldo a 31.12.2011	8.973	3.748	12.721

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

Nota: En el quadre no es va considerar la provisió complementària de l'ICCA com a genèrica perquè aquest va ser el criteri adoptat per l'ICF, si bé aquesta provisió complia la definició de provisió genèrica.

En l'exercici 2011, la provisió genèrica per al conjunt de la cartera d'operacions de l'ICF (12,72 M€) estava situat entre el límit mínim i màxim de l'import que havia de tenir aquesta provisió d'acord amb la normativa vigent. Aquests límits també es complien en relació amb la provisió genèrica de les operacions d'actiu i dels passius contingents.

Cobertura específica

L'objectiu de la provisió específica és la cobertura de les pèrdues ja manifestades en operacions concretes, en què l'import recuperable es considera inferior al seu valor comptable.

En el quadre següent es mostra la provisió específica del risc de la cartera d'operacions de l'ICF i el seu moviment durant l'exercici 2011.

Quadre 65. Provisió específica de la cartera creditícia de l'ICF. Exercici 2011

Partida	Operacions d'actiu
Saldo a 1.1.2011	193.677
Entrades per absorció ICCA: Provisió específica	18.849
Entrades per absorció ICCA: Provisió complementària	2.975
Dotació neta de l'exercici (dotacions – recuperacions)	58.415
Dotació provisió especial RDL 2/2012	6.400
Traspassos des de provisió genèrica d'actius i avals	12.462
Saldo a 31.12.2011	292.778

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

En relació amb la provisió específica es fan les observacions següents:

- L'ICF va considerar com a provisió específica la provisió complementària que provenia de l'ICCA, per 2,98 M€, i la provisió especial exigida pel Reial decret llei 2/2012 i la CBE 2/2012, per 6,40 M€. Aquestes provisions incomplien les característiques necessàries per ser classificades com a provisions específiques, atès que no responien a pèrdues derivades d'operacions específiques identificables individualment com a deteriorades i per tant, haurien d'haver estat classificades com a provisió genèrica (vegeu l'apartat 2.2.1.2).
- La Sindicatura va estimar que la provisió específica de la cartera d'operacions de l'ICF estava infravalorada en 4,27 M€ en l'exercici 2011 (vegeu el quadre 66). Aquesta estimació es va realitzar considerant totes les garanties que asseguraven la recuperació de l'operació, entre altres les garanties departamentals, els fons de garantia i els avals bancaris. En canvi, l'ICF només va tenir en compte les garanties de les operacions que eren objecte d'una anàlisi individual (vegeu l'apartat 2.2.1.2).

Quadre 66. Comprovació de la provisió específica de la cartera d'operacions de l'ICF. Exercici 2011

Provisió específica	Operacions d'actiu
Saldo a 31.12.2011 (A)	292.778
Infracobertura de la cartera d'operacions (B)	20.242
Sobrecobertura de la cartera d'operacions (C)	(15.971)
Total (D=A+B+C)	297.049
Infracobertura neta de la provisió específica	(4.271)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

En conclusió, la Sindicatura considera que tenint en compte els punts anteriors, la provisió específica inclou un excedent de 2,98 M€ per la provisió complementària que provenia de l'ICCA, i de 6,40 M€ per la provisió especial exigida pel Reial decret 2/2012 i la CBE 2/2012, i també un dèficit de 4,27 M€ de la provisió específica) (vegeu l'apartat 2.2.1.2). No obstant això, la Sindicatura considera que la cobertura era suficient dins de la provisió mínima exigida per la normativa aplicable.

La Sindicatura va detectar una incidència en relació amb la garantia rebuda en una operació d'un préstec (operació 8.453) que tenia un saldo de 70 M€ al tancament de l'exercici 2011. La garantia principal d'aquesta operació era la pignoració de les participacions en una societat dependent, la qual disposava en el seu Balanç de les accions d'una entitat financera. En els informes de seguiment de l'operació elaborats per l'ICF s'indicava que les accions de l'entitat financera havien estat prèviament pignorades pel grup en una altra operació. Així, doncs, les accions de l'entitat financera no s'haurien d'haver considerat com a part de la garantia, ja que estaven garantint una altra operació. Per tant, la qualitat i la valoració de la garantia de l'operació presentaven un deteriorament significatiu.

De la consideració conjunta de les cobertures genèrica i específica, la Sindicatura considera que aquestes eren suficients dins de la provisió mínima exigida calculada per la Sindicatura.

2.8.4. Garanties

L'ICF demana garanties que cobreixin els possibles riscos de crèdit de les operacions. Les garanties es divideixen en dos grans blocs: garanties reals i garanties personals. És habitual que una operació estigui suportada mitjançant una combinació d'ambdues garanties.

La Sindicatura va analitzar les garanties de les operacions de la cartera de l'ICF corresponents a l'exercici 2011. El 83,3% del valor de la cartera d'operacions de l'ICF estava cobert mitjançant garanties departamentals, hipotecàries o reals (3.506,80 M€), el 16,4%, mitjançant garanties personals (689,19 M€) i, el 0,3% restant estava sense garantir (14,11 M€). No obstant això, l'anàlisi es va efectuar a partir de la valoració de les garanties en el moment inicial de l'operació perquè l'ICF no tenia actualitzada la seva valoració al tancament de l'exercici. Així, doncs, l'ICF presentava els riscos que les garanties presentades perdessin la validesa durant la vigència de l'operació.

En relació amb les línies de finançament de l'ICF que disposaven de garantia departamental, l'ICF tenia com a garantia el compromís de pagament d'un departament o d'un ens de la Generalitat. Per a cadascuna de les operacions incloses en una línia amb garantia departamental, el departament o ens corresponent emetia una resolució amb què acceptava l'assignació de l'operació a la línia en qüestió i on s'indicava quin era l'import de la garantia prestada, d'acord amb les condicions de la línia de finançament. En l'exercici

2011 la totalitat del risc viu de la cartera d'operacions de l'ICF que disposaven de garantia departamental (689,28 M€) estava totalment cobert pel valor de la garantia (1.098,39 M€) (vegeu el quadre 85 en l'annex 4.4).

2.8.5. Actius adjudicats o rebuts en pagament

L'ICF disposava de vint-i-dos actius adjudicats o rebuts en pagament a 31 de desembre del 2011, dels quals disset es van reconèixer a valor comptable zero, seguint un criteri de prudència, perquè les operacions creditícies vinculades a l'actiu adjudicat que havien estat prèviament cancel·lades mitjançant l'adjudicació de l'actiu estaven totalment deteriorades.

Segons les normes de valoració dels actius adjudicats de la CBE 4/2004, els actius adjudicats s'havien de reconèixer pel menor import entre el valor de taxació de mercat de l'actiu rebut i el valor comptable dels actius financers aplicats considerant l'antiguitat dels imports impagats, les garanties aportades i la situació econòmica dels clients i dels garants (vegeu l'apartat 2.2.3). L'ICF, però, no va tenir en compte el valor de la garantia immobiliària en l'avaluació del deteriorament dels actius financers.

En la fiscalització efectuada dels vint-i-dos actius es va evidenciar que, per una banda, vuit actius provenien de l'ICCA, i l'ICF no va facilitar informació a la Sindicatura per a la seva valoració i, per una altra banda, que en vuit actius no es va considerar ni la garantia immobiliària, que augmentaria el valor en 8,44 M€, ni el valor de mercat de l'actiu rebut. Si s'hagués fet, hauria augmentat el valor de l'actiu i el patrimoni net per l'import menor dels dos.

2.8.6. Solvència

El coeficient de solvència mesura la capacitat de l'ICF per fer front a les seves obligacions, calculat pel percentatge entre els recursos propis i els riscos coberts. Per aquest motiu es valora a continuació el capital mínim necessari per fer front als diferents riscos exposats.

En la norma quarta de la Circular s'estipula que les entitats que hi estan subjectes han de mantenir un volum de Recursos propis computables per tal de cobrir:

- L'exigència per risc de crèdit i dissolució
- L'exigència per risc de contrapart
- L'exigència per risc de canvi i de la posició d'or (no aplicable a l'ICF)
- L'exigència per risc operacional
- L'exigència per risc de preu

Les entitats subjectes també han de complir els límits de grans riscos establerts en la Circular.

Segons dicta la CBE 3/2008, les xifres de recursos propis per cada tipus de risc són les següents:

Quadre 67. Recursos propis per tipus de risc

Tipus de risc	Percentatge sobre la base de càlcul a aplicar
Risc de crèdit i de dilució	8% sobre les exposicions ponderades
Risc de contrapart	8% sobre les exposicions ponderades
Risc operacional	15% de la mitjana d'ingressos dels darrers tres anys
Risc de preu	8% sobre el valor de cotització de la cartera

Font: Elaboració pròpia.

Per a l'exercici 2011, el coeficient de solvència mínim es va establir en el 8% de forma general, i en el 10% per a determinades entitats, les quals no haguessin col·locat participacions del seu capital a tercers, com a mínim, d'un 20%. En comparació, la ràtio de solvència establerta per a l'ICO mitjançant la Llei de pressupostos generals de l'Estat del 2007, havia de ser del 9,5%.

L'ICF va publicar en els comptes anuals del 2011 el coeficient de solvència al tancament de l'exercici de 23,33%, calculat segons les indicacions de la CBE 3/2008 i les seves modificacions, malgrat que no li era d'aplicació obligatòria, i que es presenta en el quadre següent:

Quadre 68. Càlcul del coeficient de solvència de l'ICF a 31 de desembre del 2011

Concepte	Apartat de l'informe	Import
Risc de crèdit	2.8.6.2	2.989.459
Risc de contrapart	2.8.6.3	6.963
Risc operacional	2.8.6.4	9.660
Risc de preu	2.8.6.5	-
Total (A)		3.006.082
Recursos propis (B)	2.8.6.1	701.307
Coeficient de solvència amb recursos propis (C=B/A)		23,33%

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Per a la consideració dels riscos exposats, la Norma setzena de la CBE 3/2008, amb les modificacions introduïdes per la CBE 9/2010, del 22 de desembre, determina la ponderació dels diferents riscos que afectarien al càlcul de la forma següent:

- D'acord amb la Norma 16.b, la ponderació creditícia de les administracions regionals s'estableix en un 20% sense perjudici de la ponderació que es desprengui de la qualificació creditícia establerta en l'apartat 18 de la mateixa norma, per la qual l'exposició

davant d'institucions es ponderaran en funció de la qualificació creditícia de què disposin, i en cas de no tenir-ne, es ponderaran al 100%.

- D'igual forma, el deute públic emès per les comunitats autònomes rebran el mateix tractament que la corresponent a l'Estat que segons la Norma 16.a reben la ponderació del risc al 0% i si es disposa de qualificació creditícia externa segons el nivell de qualitat de què es disposi.

Considerant la normativa anterior, l'ICF ha ponderat el risc amb EECAT, principal concentració de risc pel seu volum, al 20%. Tal com s'analitza en els apartats següents, l'ICF va superar els mínims de recursos propis i de solvència.

2.8.6.1. Recursos propis i comprovació de la subjecció al límit de grans riscos

L'import de Recursos propis computables determinat per l'ICF ascendeix a 701,31 M€, i correspon als recursos propis desemborsats per 758,68 M€, menys les participacions financeres d'ICF Holding, SAU per 55,47 M€ i l'actiu intangible integrat al patrimoni a 31 de desembre del 2011 per 1,90 M€.

Segons es defineix en la norma centèsima primera, els riscos mantinguts amb una mateixa persona, calculats segons les especificacions de ponderació de la Norma centèsima segona, es consideraran grans riscos aquells que el seu valor superi el 10% dels recursos propis de l'entitat de crèdit i, a més, els riscos amb una mateixa persona o amb una entitat de crèdit no podrà excedir el 25% dels recursos propis.

D'acord amb l'informe de riscos facilitat per l'ICF durant la fiscalització, els casos en què se superava el 25% dels recursos propis a 31 de desembre del 2011, de forma ponderada, corresponien a EECAT i a una entitat financera de reconegut prestigi pels imports detallats en el quadre següent:

Quadre 69. Subjecció al límit de grans riscos

Entitat	Exposició risc total	Exposició risc ponderat *	Import que excedeix el 25% dels recursos propis
EECAT	1.074.000	214.800	39.473
Total entitats (A)	1.074.000	214.800	39.473
Entitat financera	185.414	185.414	10.087
Total entitats de crèdit (B)	185.414	185.414	10.087
Total (A+B)	1.259.414	400.214	49.560

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia amb dades facilitades per l'ICF.

* Ponderació del risc d'EECAT al 20%.

L'ICF disposa de dos casos amb una posició d'excés respecte als límits establerts. Segons la Norma novena de la Circular, l'import excedit dels límits de grans riscos s'havia de deduir dels Recursos propis a l'hora de establir-los. Com a conseqüència, els recursos propis computables passarien de 701,31 M€ a 651,75 M€.

2.8.6.2. Comprovació sobre recursos propis per riscos de crèdit

El risc de crèdit reflecteix l'exposició en què es troba l'ICF respecte a possibles pèrdues que hi poden haver per incompliment de les obligacions contractuals per part d'un client o d'alguna contrapart. L'exposició inclou qualsevol partida d'actiu i partides de comptes d'ordre que incorporin risc de crèdit i que no s'hagin deduït en la determinació de la xifra de Recursos propis, excepte la cartera de negociació.

L'ICF aplicava en el càlcul del seu risc de crèdit el mètode estàndard, que és el general establert en la CBE 3/2008. Per determinar el risc de crèdit total d'una entitat financera en aplicació del mètode estàndard es ponderen les partides d'actiu segons els percentatges establerts en la Norma setzena en funció de la categorització de l'exposició definida en la Norma quinzena de la Circular, i s'obtenen els valors de l'exposició. La categorització depèn de la tipologia de la contrapart de l'actiu i de les garanties reals rebudes en el cas d'operacions creditícies. Respecte als comptes d'ordre, el valor de l'exposició resulta de ponderar els saldos dels comptes d'ordre segons la categorització establerta en la Norma dissetena de la Circular. Com a partides d'actiu incloses en el càlcul del Risc de crèdit, hi ha les posicions per permutes financeres d'interès que té contractades l'ICF. El valor de l'exposició en aquests casos es coneix com a Risc de contrapart, que s'explica en l'apartat següent.

D'acord amb l'aplicació del mètode estàndard de càlcul d'aquest risc, l'ICF va calcular un risc de crèdit total de les seves partides d'actius subjectes i dels comptes d'ordre que es mostra en el quadre següent comparat amb el càlcul estimat segons l'anàlisi de risc:

Quadre 70. Risc de crèdit

Descripció	Valor exposició ponderat total segons l'ICF	Valor exposició ponderat segons anàlisi de risc	Diferència
Actius	2.341.992	2.596.729	(254.737)
Comptes d'ordre	647.467	561.056	86.411
Risc de crèdit	2.989.459	3.157.785	(168.326)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia amb dades facilitades per l'ICF.

Nota: El risc de contrapart s'analitza en l'apartat 2.8.6.3.

La diferència del quadre anterior esdevenia per les partides següents:

- Dipòsits amb entitats de crèdit: la ponderació que aplica als actius per inversions creditícies en entitats de crèdit està determinada per la qualificació creditícia donada per societats de qualificació creditícia reconegudes i acceptades pel Banc d'Espanya, respecte a l'administració central de la jurisdicció d'on es trobi constituïda. En aplicació de la qualificació creditícia que tenien els estats espanyol i italià al tancament de l'exercici 2011, les exposicions amb entitats de crèdit d'aquests països hauria d'haver estat del 50%, en lloc del 20% aplicat per l'ICF en el càlcul. L'impacte de la divergència de ponderació és de 254,74 M€.
- Per un excés en la ponderació dels valors disponibles per a tercers de les línies de crèdit, els compromisos contingents, principalment en les línies de capítol 8 sense risc per l'ICF, ponderades les exposicions al 48%, en lloc del 0% que correspondria. En aquest cas hi havia un excés de valor d'exposició calculat per l'ICF de 86,41 M€.

A continuació es presenta el càlcul dels recursos propis mínims per risc de crèdit:

Quadre 71. Càlcul dels recursos propis mínims per risc de crèdit

Concepte	Segons l'ICF	Segons l'anàlisi de risc	Diferència
Exposició ponderada de risc de crèdit	2.989.459	3.157.785	(168.326)
Recursos propis mínims 8%	239.157	252.623	(13.466)

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Nota: El risc de contrapart s'analitza en l'apartat 2.8.6.3.

2.8.6.3. Risc de contrapart

El risc de contrapart reflecteix el valor del risc que la contrapart en una de les operacions de permutes financeres de tipus d'interès, en el cas de l'ICF, pugui incórrer en incompliment abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa de l'operació en concret. En el càlcul del valor de l'exposició per risc de contrapart hi influeixen els imports nocials de les operacions, els anys de durada pendents i la ponderació de la contrapart en funció de la qualificació creditícia donada per societats de qualificació creditícia reconegudes i acceptades pel Banc d'Espanya respecte a l'administració central de la jurisdicció on es trobi constituïda la contrapart.

L'import d'aquest risc calculat per l'ICF ascendia a 6,96 M€. Del nou càlcul realitzat segons l'anàlisi de risc, seguint el capítol 5 de la CBE 3/2008, va resultar un import de 12,12 M€. La diferència es genera pel mateix motiu comentat en les exposicions d'Inversions creditícies per dipòsits d'entitats de crèdit de l'esmentat en l'apartat anterior: la ponderació aplicada en les exposicions amb contraparts de nacionalitat espanyola i italiana. Aquesta ponde-

ració, en funció de la qualificació de l'Estat espanyol i de l'italià al tancament de l'exercici 2011, hauria d'haver estat del 50%, en lloc del 20% aplicat per l'ICF.

A continuació es presenta el càlcul dels recursos propis mínims per risc de contrapart:

Quadre 72. Càlcul dels recursos propis mínims per risc de contrapart

Concepte	Segons l'ICF	Segons l'anàlisi de risc	Diferència
Exposició ponderada de risc de crèdit	6.963	12.122	5.159
Recursos propis mínims 8%	557	970	413

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

2.8.6.4. Risc operacional

En la norma noranta-cinquena de la CBE 3/2008 es defineix el risc operacional com el risc d'incórrer en pèrdues a causa de la mala adequació o dels errors dels processos interns, del personal o dels sistemes, o bé en pèrdues procedents d'esdeveniments externs.

Les normes de la Circular relatives a aquest risc estableixen diversos mètodes de càlcul, d'entre els quals l'aplicable a l'ICF és el conegut com a Indicador bàsic. Aquest mètode estableix que la xifra de Recursos propis ha de ser com a mínim el 15% de la mitjana d'ingressos rellevants dels darrers tres exercicis.

Així, doncs, els Recursos propis mínims en funció del càlcul definit en el paràgraf anterior, era de 9,41 M€.

2.8.6.5. Risc de preu

En relació amb els requisits de la CBE 3/2008, l'ICF ha de complir el de la xifra de Recursos propis pel risc de preu, entès com aquell risc per pèrdues de cotització en els mercats dels valors de què es disposa en cartera de negociació.

En l'ICF, aquest risc procedia de les accions de La Seda de Barcelona de les quals era titular. Per aquest tipus de valors, els requeriments de recursos propis eren del 8% del seu valor de cotització. Per tant, tenint en compte que, en el Balanç de 31 de desembre del 2011, la partida de l'actiu d'Accions financeres disponibles per a la venda reflectia precisament el valor de cotització a la data d'aquestes accions, el risc de preu a tancament de l'ICF era de 0,35 M€. L'ICF no va considerar aquest risc, però el seu import no era significatiu.

3. CONCLUSIONS

3.1. OPINIÓ I OBSERVACIONS

3.1.1. Opinió

D'acord amb l'objecte, l'abast i la metodologia utilitzada en aquest informe, detallats en la introducció, l'opinió de la Sindicatura és que els comptes anuals expressen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'ICF a 31 de desembre del 2011, i també dels resultats, dels fluxos d'efectiu i de la liquidació pressupostària corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquella data, d'acord amb el marc normatiu d'informació financera aplicable i, en particular, amb els principis i criteris comptables que aquest marc conté.

3.1.2. Observacions

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre determinats aspectes dels comptes anuals d'ICF corresponents a l'exercici 2011 i que, si escau, caldria esmenar.

En relació amb els comptes anuals

1. L'ICF ha facilitat informació sobre la cartera de crèdits fins a la data de formulació dels comptes anuals de l'exercici 2011. La Sindicatura ha analitzat l'evolució de possibles deterioraments fins a la data esmentada atès que no ha disposat d'informació sobre nous deterioraments posteriors que poguessin afectar la cartera (vegeu l'apartat 1.1.2).
2. L'ICF aplica les normes comptables vigents per a les entitats de crèdit per reflectir de la forma més adient la seva imatge fidel, si bé com a entitat de dret públic sotmesa a dret privat hauria d'aplicar la normativa comptable general, constituïda pel PGC i els seus desenvolupaments (vegeu l'apartat 2.1.1).
3. La integració de l'ICCA i la venda d'EECAT van tenir uns impactes en els comptes anuals de l'ICF de l'exercici 2011, detallats en els apartats 2.1.2 i 2.1.3, entre els quals destaquen pel seu import la revaluació dels fons de cobertura de les operacions de l'ICCA que va suposar un augment de 26,54 M€ en el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2011 per la retrocessió de provisions per excés de cobertura, i de 29,11 M€ per unes plusvàlues per la venda d'EECAT.

La Memòria dels comptes anuals presentada per l'ICF no inclou el detall dels fets anteriors ni el seu impacte en els estats comptables (vegeu l'apartat 2.5.1).

4. L'epígraf Altres actius financers en el 2011 del Balanç no incloïa el valor actual de les comissions que s'havien de cobrar en els exercicis posteriors en funció de la durada d'un aval concedit a EECAT. Així mateix, l'epígraf Altres passius financers del Balanç tampoc incloïa els ingressos per comissions a diferir linealment durant la vigència de l'aval esmentat (vegeu els apartats 2.2.1.3 i 2.2.9.4).
5. En l'exercici 2011 l'epígraf Derivats de cobertura en l'actiu del Balanç i els epígrafs Dipòsits d'entitats de crèdit i Dèbits representats per valors negociables en el passiu del Balanç estaven sobrevalorats en 7,62 M€, 4,54 M€ i 3,08 M€, respectivament (vegeu l'apartat 2.2.2).
6. La participació neta en ICF Holding, SAU comptabilitzada en el Balanç al tancament del 2011 era superior en 4,92 M€ al valor comptable del patrimoni net de la societat participada. Els administradors de l'ICF no van considerar necessari efectuar cap deteriorament addicional, atesa l'existència d'unes plusvàlues latents d'11,5 M€, les quals la Sindicatura no ha pogut validar perquè no ha disposat d'informació suficient sobre l'estimació de les plusvàlues ni sobre el criteri emprat en l'estimació del deteriorament (vegeu l'apartat 2.2.4).
7. L'immobilitzat intangible al tancament de l'exercici 2011 incloïa un import de 0,79 M€ corresponent a les despeses del desenvolupament d'un programari informàtic. Durant l'exercici l'ICF va desistir d'aquest projecte sense que aquest programari entrés en funcionament i per tant, aquestes despeses s'haurien d'haver registrat com a pèrdues de l'exercici 2011 (vegeu l'apartat 2.2.6).
8. En l'exercici 2011 es van reconèixer actius per impostos diferits generats per diferències temporàries positives en el càlcul de l'Impost de societats per un total de 5,91 M€, mentre que no es van reconèixer com a actiu fiscal 10,51 M€ per altres diferències temporàries positives a causa dels dubtes existents sobre la seva recuperabilitat. La Sindicatura no ha pogut obtenir cap evidència dels imports considerats recuperables i no recuperables, ni de les projeccions futures de la recuperació de les bases imposables que permeti validar la seva raonabilitat (vegeu l'apartat 2.2.7).
9. L'ingrés corresponent a la comissió anual per l'aval prestat per l'ICF sobre les operacions de permuta financera d'EECAT, de 7,39 M€, es va calcular sobre el valor nocional dels instruments derivats, en lloc de fer-ho sobre el valor del passiu contingent, per la qual cosa estava sobrevalorada en 5,83 M€ (vegeu l'apartat 2.2.8). L'epígraf Passius contingents en la Pro-memòria del Balanç no incloïa l'aval prestat a EECAT per un import estimat de 52,11 M€ (vegeu l'apartat 2.2.13).
10. Pel que fa als altres passius del capítol 8 corresponents a préstecs concedits pels diferents departaments de la Generalitat, l'ICF no disposava de la confirmació i conciliació dels saldos de tancament de l'exercici amb els departaments de la Generalitat per poder validar aquests saldos (vegeu l'apartat 2.2.9.1).

11. El resultat de l'exercici presentava una sobrevaloració de les despeses de l'exercici en 0,36 M€ corresponent a despeses derivades de la gestió de les pistes d'esquí que ja havien estat registrades i provisionades prèviament en exercicis anteriors (vegeu l'apartat 2.3.5).
12. La Liquidació del pressupost de l'exercici 2011 presentada per l'ICF s'obté de la comptabilitat financera i no de la seva execució, i no inclou els drets cobrats ni els pagaments efectius, fet que no permet conèixer el grau de cobrament i de pagament a nivell pressupostari (vegeu l'apartat 2.4).

En relació amb el Programa d'actuació, inversions i finançament

13. L'ICF no va elaborar el Programa d'actuació, inversions i finançament per a l'exercici 2011 com estableix l'article 28 del TREEPC (vegeu l'apartat 2.5.2).

En relació amb l'activitat creditícia i el procediment de concessió

14. Pel que fa als préstecs participatius, l'ICF disposa d'un saldo de 8 M€ al tancament de l'exercici 2011, els quals en l'ordre de prelación de crèdits se situen després dels creditors comuns, i com a tals amb risc per l'entitat que els atorga. L'ICF no estableix cap diferència en el tractament del risc d'aquesta tipologia de préstecs. No obstant això, compensa el major risc assumit amb una major remuneració del préstecs (vegeu l'apartat 2.7.1).
15. La Sindicatura ha revisat els procediments administratius seguits en la concessió de préstecs i avals; en l'apartat 2.7.2.1 se'n detallen les observacions. L'ICF ha informat, però, que en exercicis posteriors ha modificat els manuals de polítiques i procediments.
16. En deu de les catorze operacions de préstecs i avals seleccionades per la Sindicatura per validar el compliment del manual intern de Criteris de risc per concessió de noves operacions es va detectar que els expedients de les operacions no incloïen la totalitat de la documentació financera requerida (vegeu l'apartat 2.7.2.2).
17. En relació amb el dictamen de l'analista de l'ICF, en la concessió d'onze de les catorze operacions de préstecs i avals fiscalitzades, l'analista no incloïa una conclusió explícita. L'òrgan de govern competent es qui aprovava les operacions (vegeu l'apartat 2.7.2.2).
18. L'operació 10.381 aprovada en l'exercici 2011 estava destinada a finançar l'ampliació de capital d'una societat que desenvolupava activitats de promoció immobiliària, i no s'ha acreditat el compliment de l'article 11.3 del TRLICF vigent en l'exercici que exclouia el finançament de l'activitat de promoció immobiliària (vegeu l'apartat 2.7.2.2).

En relació amb la morositat i el risc de crèdit

19. En la revisió del risc de les operacions creditícies es va evidenciar que el sistema d'informació utilitzat per l'ICF reflectia adequadament el canvi de categoria entre risc normal i risc dubtós per raó de morositat del client, però l'assignació en les categories de risc dubtós per raons diferents de morositat i risc fallit era manual amb absència de controls automàtics que identifiquessin el risc de les operacions en què el titular estigués en situació de concurs de creditors.

Com a conseqüència, en la mostra d'operacions revisada s'observa una incorrecta categorització del risc en onze operacions per un import acumulat de 152,68 M€ corresponents a clients en situació concursal, pèrdues recurrents o desequilibri financer. Així mateix, es va identificar una incorrecta categorització en quatre operacions que havien estat objecte de renegociació o reestructuració, amb un risc acumulat de 47,44 M€ (vegeu l'apartat 2.8.2.1).

20. En l'anàlisi de la concentració de risc de les operacions creditícies de l'ICF s'ha observat que la cartera d'operacions presentava una concentració del 42% del seu valor en nou titulars amb quaranta-una operacions (34% del sector públic i 8% del sector privat). D'aquests, dos titulars concentraven el 41% del saldo dubtós de crèdits i préstecs (vegeu l'apartat 2.8.2.2).
21. En la revisió de la cobertura del risc d'insolvència, es va identificar una operació amb un saldo de 70 M€ que presentava com a garantia principal la pignoració de les participacions en una societat dependent, la qual, com a principal actiu en el seu Balanç, disposava de les accions d'una entitat financera que ja havien estat pignorades com a garantia d'una altra operació no vinculada amb l'ICF (vegeu l'apartat 2.8.3).

3.2. RECOMANACIONS

Un cop finalitzada la fiscalització dels comptes de l'exercici 2011, la Sindicatura recomana a l'ICF que faci les actuacions següents:

1. Suportar documentalment, d'una banda, el criteri d'estimació del deteriorament de les participacions en entitats del grup i demanar una certificació independent de les plusvàlues latents en les societats participades per tal de validar la participació d'acord amb el valor net patrimonial de la societat participada al tancament de cada exercici, i, d'altra, els càlculs que justifiquen la recuperabilitat o no de les diferències temporànies positives generades en el càlcul de l'impost de societats, els criteris aplicats en la determinació de l'import de les provisions per riscos al tancament de cada exercici, i els motius que en justifiquin la cancel·lació. Així mateix, es recomana revisar periòdicament el valor de les garanties de les operacions per tal de calcular les cobertures de risc de crèdit de les operacions i hauria de verificar que l'estimació de la cobertura d'aquelles operacions impagades que són cancel·lades mitjançant l'entrega

d'un actiu per valorar correctament l'actiu rebut tingui en compte les garanties aportades.

2. Conciliar, com a mínim al tancament de cada exercici, el deute existent amb els diferents departaments i entitats de la Generalitat de Catalunya en relació amb els préstecs de capítol 8 concedits per aquests ens i gestionats per l'ICF.
3. Incloure en els informes de seguiment de risc de les operacions, en tots els casos, la comprovació del compliment de les condicions establertes en el contracte de l'operació. Així mateix, el Departament de control intern i gestió de riscos de l'ICF hauria d'adoptar les mesures oportunes a fi de garantir el compliment dels requisits de documentació de les operacions que estableixen els manuals interns. També caldria que els procediments sobre concessió i modificació d'operacions incorporessin la necessitat del pronunciament inequívoc de l'analista en el seu dictamen.
4. En referència als procediments de l'ICF, es recomana el següent:
 - Verificar les operacions de la seva cartera que hagin estat objecte de qualsevol tipus de modificació i comprovar que les modificacions són recollides en el seu sistema d'informació i implementar controls en el sistema d'informació per identificar i garantir l'adequada categorització del risc de les operacions modificades.
 - Definir els riscos màxims a assumir en el finançament de projectes específics, especialment en aquells projectes en què participin entitats no vinculades, de manera que s'establissin els límits màxims de risc a assumir en relació amb el finançament del total del projecte que permetessin limitar les possibles pèrdues davant una evolució desfavorable del projecte. L'ICF hauria de millorar la seva base de dades incorporant-hi informació respecte a les característiques del projecte finançat i a la inversió total del projecte incloent-hi la part que no finança.
 - Crear un registre d'aquelles decisions adoptades de manera excepcional i justificada que fossin contràries a les directrius establertes en els manuals interns de l'ICF.

4. ANNEXOS

Els comptes anuals juntament amb l'informe d'auditoria estan publicats al lloc web de la Sindicatura de Comptes de Catalunya (www.sindicatura.cat).

4.1. COMPTES ANUALS

Els comptes anuals de l'ICF s'expressen amb els imports en milers d'euros, arrodonits sense decimals.

Quadre 73. Balanç de situació. Actiu

ACTIU	Import a 31.12.2011	Import a 31.12.2010
CAIXA I DIPÒSITS EN BANCS CENTRALS	79	3
Caixa	3	2
Banc d'Espanya	76	1
ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA	4.348	5.371
Instruments de capital	4.348	5.371
INVERSIONS CREDITÍCIES	4.365.735	4.241.927
Dipòsits en entitats de crèdit	842.248	1.211.302
Altres comptes	234.167	531.078
Crèdits de mediació	608.081	680.224
Crèdit a la clientela	3.286.685	2.965.382
Administracions públiques	1.200.908	1.174.354
<i>Administracions locals i autonòmiques</i>	<i>1.193.173</i>	<i>556.088</i>
<i>Empreses del Grup</i>	<i>-</i>	<i>610.415</i>
<i>Actius dubtosos</i>	<i>-</i>	<i>433</i>
<i>Ajustos per valoració (±)</i>	<i>7.734</i>	<i>7.418</i>
Altres sectors residents	2.085.777	1.791.028
<i>Deutors amb garantia real</i>	<i>1.372.938</i>	<i>1.093.496</i>
<i>Altres deutors a termini</i>	<i>675.958</i>	<i>534.861</i>
<i>Deutors a la vista i varis</i>	<i>7.637</i>	<i>5.072</i>
<i>Actius dubtosos</i>	<i>364.207</i>	<i>365.037</i>
<i>Ajustos per valoració (±)</i>	<i>(334.963)</i>	<i>(207.437)</i>
Altres actius financers	236.802	65.243
DERIVATS DE COBERTURA	42.256	48.830
ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA	4.708	5.162
PARTICIPACIONS	189.449	250.469
Entitats del Grup	189.449	250.469
ACTIU MATERIAL	78.515	74.664
Immobilitzat material	8.587	408
D'ús propi	8.587	408
Inversions immobiliàries	69.928	74.256
ACTIU INTANGIBLE	1.896	1.852
Altres actius intangibles	1.896	1.852
ACTIUS FISCALS	20.900	21.212
Corrents	3.744	6.454
Diferits	17.156	14.758
PERIODIFICACIONS	115	190
RESTA D'ACTIUS	63.633	77.724
Accionistes, capital exigit	22.959	32.544
Resta d'actius	40.674	45.180
TOTAL ACTIU	4.771.634	4.727.404
Passius contingents	595.980	300.413
Compromisos contingents	1.121.279	887.248

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 74. Balanç de situació. Passiu i patrimoni net

PASSIU I PATRIMONI NET	Import a 31.12.2011	Import a 31.12.2010
PASSIU		
PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT	3.969.100	4.054.711
Dipòsits d'entitats de crèdit	2.537.255	2.664.245
Dipòsits de la clientela	113.889	35.469
Dèbits representats per valors negociables	1.226.629	1.340.849
Altres passius financers	91.327	14.148
DERIVATS DE COBERTURA	7.621	531
PROVISIONS	6.096	4.180
Provisions per riscos i compromisos contingents	3.748	3.748
Altres provisions	2.348	432
PASSIUS FISCALS	3.464	2.754
Corrents	3.396	2.754
Diferits	68	-
PERIODIFICACIONS	-	3.038
RESTA DE PASSIUS	3.716	5.723
TOTAL PASSIU	3.989.997	4.070.937
PATRIMONI NET		
FONS PROPIS	781.636	658.675
Capital	679.149	656.190
Reserves	74.557	9.320
Reserves acumulables	75.607	10.488
Reserves 4/2004	(1.050)	(1.168)
Resultat de l'exercici	27.930	(6.835)
AJUSTOS PER VALORACIÓ	-	(2.208)
Actius financers disponibles per a la venda	-	(2.208)
TOTAL PATRIMONI NET	781.636	656.467
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	4.771.634	4.727.404

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 75. Compte de pèrdues i guanys

CONCEPTE	Exercici 2011	Exercici 2010
Interessos i rendiments assimilats	156.565	105.500
Dipòsits en entitats de crèdit	15.563	10.955
Crèdit a la clientela	117.438	79.384
Administracions públiques	34.631	30.875
Altres sectors residents	82.807	48.509
Altres interessos	23.564	15.161
Interessos i càrregues assimilades	(94.708)	(66.884)
MARGE D'INTERÈS	61.857	38.616
Comissions percebudes	12.942	15.686
Comissions pagades	(1.349)	(1.174)
Resultat d'operacions financeres (net)	3.038	7.150
Altres	3.038	7.150
Diferències de canvi (net)	-	-
Altres productes d'explotació	5.192	3.507
Altres càrregues d'explotació	(2.561)	(2.269)
MARGE BRUT	79.119	61.516
Despeses d'administració	(5.902)	(4.852)
Despeses de personal	(3.518)	(2.790)
Altres despeses generals d'administració	(2.384)	(2.062)
Altres despeses	(2.346)	(2.019)
Contribucions i impostos	(88)	(48)
Ajustos positius IVA suportat	50	5
Amortització	(3.096)	(2.651)
Dotacions a provisions (net)	2.044	-
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	(61.447)	(65.296)
Inversions creditícies	(61.447)	(65.296)
Dotacions	(190.699)	(88.693)
Recuperacions	129.252	23.397
RESULTAT DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	10.718	(11.283)
Pèrdues pel deteriorament de la resta d'actius (net)	(12.724)	(4.043)
Altres actius	(12.724)	(4.043)
Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	29.923	
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	-	708
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	27.917	(14.618)
Impost sobre beneficis	13	7.782
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES	27.930	(6.835)
RESULTAT DE L'EXERCICI	27.930	(6.835)

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 76. Estat d'ingressos i de despeses reconeguts

CONCEPTE	Exercici 2011	Exercici 2010
RESULTAT DE L'EXERCICI (A)	27.930	(6.835)
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (B)	2.208	(2.208)
Actius financers disponibles per a la venda	3.154	(3.154)
Guany (pèrdua) per valoració	(1.023)	(3.154)
Imports transferits al Compte de pèrdues i guanys	4.177	-
Altres classificacions	-	-
Impost sobre beneficis	(946)	946
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (A+B)	30.138	(9.043)

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 77. Estat total de canvis en el patrimoni net de l'exercici finalitzat a 31 de desembre del 2010

Concepte	Patrimoni net						Total patrimoni net
	Fons propis					Ajustos per valoració	
	Capital	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys valors propis	Resultat de l'exercici		
Saldo final a 31 de desembre del 2009	412.375	6.510	-	-	2.806	-	421.691
Ajust per canvis de criteri comptable (4/2004)	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	412.375	6.510	-	-	2.806	-	421.691
Total ingressos o despeses reconeguts	-	-	-	-	(6.835)	(2.208)	(9.043)
Altres variacions de patrimoni net	243.815	2.810	-	-	(2.806)		243.819
Augments o disminucions de capital	243.815	-	-	-	-	-	243.815
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	2.806	-	-	(2.806)		
Resta d'increments o reduccions del patrimoni net	-	4	-	-	-	-	4
Saldo a 31 de desembre del 2010	656.190	9.320	-	-	(6.835)	(2.208)	656.467

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 78. Estat total de canvis en el patrimoni net de l'exercici finalitzat a 31 de desembre del 2011

Concepte	Patrimoni net						Total patrimoni net
	Fons propis					Ajustos per valoració	
	Capital	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys valors propis	Resultat de l'exercici		
Saldo final a 31 de desembre del 2010	656.190	9.320	-	-	(6.835)	(2.208)	656.467
Ajust per canvis de criteri comptable (4/2004)	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	656.190	9.320	-	-	(6.835)	(2.208)	656.467
Total ingressos o despeses reconeguts	-	-	-	-	27.930	2.208	30.138
Altres variacions de patrimoni net	22.959	65.237	-	-	6.835	-	95.031
Augments o disminucions de capital	22.959	-	-	-	-	-	22.959
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	(6.835)	-	-	6.835	-	-
Incrementes/(Reduccions) per combinacions de negocis		71.955					71.955
Resta d'incrementes o reduccions del patrimoni net	-	117	-	-	-	-	117
Saldo a 31 de desembre del 2011	679.149	74.557	-	-	27.930	-	781.636

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

Quadre 79. Estat de fluxos d'efectiu

CONCEPTE	Import a 31.12.2011	Import a 31.12.2010
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (A)	1.213	(173.988)
1. Resultat de l'exercici	27.930	(6.835)
2. Ajustaments per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	42.249	63.499
(+) Amortització	3.096	2.651
(±) Pèrdues per deteriorament d'actius (net)	74.171	69.339
(±) Dotacions a provisions (net)	(2.044)	-
(±) Guanyos/pèrdues per venda d'actius	(29.923)	(708)
(±) Impostos	(13)	(7.782)
(±) Altres ajustos	(3.038)	-
Resultat ajustat	70.179	56.664
3. Augment/Disminució net dels actius d'explotació	323.839	(582.467)
(±) Actius financers disponibles per a la venda	-	(8.590)
(±) Inversions creditícies	322.488	(513.398)
Dipòsits en entitats de crèdit	379.054	(425.213)
Crèdit a la clientela	(56.566)	(89.570)
Altres actius financers	-	1.385
(±) Altres actius d'explotació	1.351	(60.479)
4. Augment/Disminució net dels passius d'explotació	(395.719)	349.812
(±) Passius financers a cost amortitzat	(394.720)	349.812
(±) Altres passius d'explotació	(999)	-
5. Cobraments/Pagaments per impost sobre el benefici	2.914	2.003
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (B)	(33.681)	(37.544)
1. Pagaments	(33.807)	(37.544)
(-) Actius materials	(25.966)	(10.264)
(-) Actius intangibles	(841)	(280)
(-) Participacions	(7.000)	(27.000)
2. Cobraments	126	-
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT (C)	32.544	211.276
1. Pagaments	-	-
2. Cobraments	32.544	211.276
(+) Emissió d'instruments de capital propi	32.544	211.276
EFFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI (D)	-	-
AUGMENT / DISMINUCIÓ NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)	76	(256)
EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	3	259
EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	79	3
	31.12.2011	31.12.2010
(+) Caixa	3	2
(+) Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	76	1
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	79	3

Imports en milers d'euros.

Font: Comptes anuals de l'Institut Català de Finances.

4.2. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

A continuació es detalla la Liquidació del pressupost de l'exercici 2011 presentada per l'ICF.

Quadre 80. Resum de la liquidació del pressupost de l'ICF. Exercici 2011

Ingressos	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Liquidació	Desviació	
					Import	%
Taxes, venda de béns i altres ingressos	25.967	-	25.967	17.126	(8.841)	(34,0)
Transferències corrents	6.872	-	6.872	8.499	1.627	23,7
Ingressos patrimonials	176.274	-	176.274	192.550	16.276	9,2
Alienació d'inversions reals	1.000	-	1.000	30.690	29.690	2.969,0
Transferències de capital	6.634	-	6.634	813	(5.821)	(87,7)
Variació d'actius financers	710.011	-	710.011	868.634	158.623	22,3
Variació passius financers	1.046.768	-	1.046.768	294.534	(752.234)	(71,9)
Total	1.973.526	-	1.973.526	1.412.846	(560.680)	(28,4)
Despeses	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu	Liquidació	Desviació	
					Import	%
Remuneracions de personal	3.167	-	3.167	3.510	343	10,8
Béns corrents i serveis	3.906	-	3.906	4.953	1.047	26,8
Despeses financeres	102.860	-	102.860	96.026	(6.834)	(6,6)
Inversions reals	12.013	-	12.013	26.109	14.096	117,3
Variació d'actius financers	1.475.093	-	1.475.093	911.475	(563.618)	(38,2)
Variació passius financers	376.487	-	376.487	678.943	302.456	80,3
Total	1.973.526	-	1.973.526	1.721.016	(252.510)	(12,8)
Resultat pressupostari (dèficit) *				(308.170)		

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

* La Sindicatura ha afegit aquest concepte que no formava part de la liquidació del pressupost presentada per l'Institut Català de Finances.

La conciliació entre el resultat pressupostari i el comptable és la següent:

Quadre 81. Conciliació del resultat pressupostari amb el resultat del Compte de pèrdues i guanys. Exercici 2011

CONCEPTE	IMPORT
Total d'ingressos liquidats	1.412.846
Total de despeses liquidades	1.721.016
RESULTAT PRESSUPOSTARI	(308.170)
RESULTAT DE L'EXERCICI 2011	27.930
DIFERÈNCIA A CONCILIAR (A+B+C+D+E)	336.100
Ingressos pressupostaris (A)	(1.194.672)
Cap. 6. Alienació d'inversions reals	(30.690)
Cap. 7. Transferències de capital	(813)
Cap. 8. Variació d'actius financers	(868.635)
Cap. 9. Variació de passius financers	(294.534)
Despeses pressupostàries (B)	1.616.527
Cap. 6. Inversions reals	26.108
Cap. 8. Variació d'actius financers	911.475
Cap. 9. Variació de passius financers	678.944
Ingressos extrapressupostaris (C)	3.235
Net de variacions de provisions per riscos	2.043
Subvencions de capital	1.192
Despeses extrapressupostàries (D)	(89.806)
Amortització de béns i inversions	(3.096)
Deteriorament d'inversions immobiliàries	(4.139)
Deteriorament d'actius adjudicats	(454)
Deteriorament de les accions de La Seda	(4.177)
Deteriorament d'ICF Holding	(3.958)
Net de variacions de deteriorament de cartera creditícia	(61.172)
Despesa financera per actualització de pluriennals	(12.810)
Beneficis en la venda d'inversions (E)	816

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

4.3. MOSTRA SELECCIONADA DE PRÉSTECES I AVALS**Quadre 82. Mostra seleccionada d'expedients de préstecs i avals de l'ICF**

Núm. operació	Tipus operació	Línia de finançament	Data formalització segons cartera d'operacions	Import formalitzat	Import a 31.12.2011	Període de carència	Situació a 31.12.2011
8.967	Préstec	Promoció HPO	26.05.2011	6.867	6.867	-	Al corrent de pagament
9.691	Préstec	Inversions	22.06.2011	15.000	15.000	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
10.228	Préstec	Inversions	16.05.2011	13.300	13.300	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
10.253	Préstec	Inversions	22.03.2011	9.500	9.500	3 anys	Situació de morositat per situació del client, en període de carència
10.335	Préstec	Capitalització	22.06.2011	2.000	2.000	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
10.545	Préstec	Inversions	24.11.2011	8.000	7.748	-	Al corrent de pagament
10.559	Préstec	Inversions	27.12.2011	10.700	10.700	-	Al corrent de pagament
10.855	Préstec	Inversions	30.12.2011	7.800	7.800	-	Al corrent de pagament
15.828	Préstec	General	07.07.2011	1.000	1.000	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
16.050	Préstec	Inversions cooperatives	06.09.2011	1.000	990	-	Al corrent de pagament
9.670	Aval	Avals Generalitat 50%	30.05.2011	1.000	667	-	Situació de morositat per impagaments
10.405	Aval	Avals circulants	05.08.2011	4.250	4.250	-	Al corrent de pagament
10.523	Aval	Avals circulants	11.11.2011	500	500	-	Al corrent de pagament
10.938	Aval	Projectes de regadiu	14.07.2011	1.019	1.019	-	Al corrent de pagament
Total				81.936	81.341		

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Quadre 83. Mostra seleccionada d'operacions renegociades durant l'exercici 2011

Núm. d'operació	Tipus d'operació	Data d'aprovació de la renegociació	Import a 31.12.2011	Període de carència	Situació a 31.12.2011
1.948	Préstec	09.06.2011	185	2 anys	Situació de morositat per impagaments, en període de carència
4.642	Préstec	09.06.2011	8.820	-	Al corrent de pagament
5.111	Préstec	29.09.2011	15.348	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
6.738	Préstec	29.09.2011	18.522	2 anys	Al corrent de pagament. En període de carència
5.269	Préstec	09.06.2011	18.900	-	Al corrent de pagament
6.715	Préstec	28.04.2011	13.791	Fins 2020	Al corrent de pagament amb capitalització d'una quota impagada. En període de carència
7.470	Préstec	27.07.2011	21.413	Fins desembre del 2011	Al corrent de pagament. En període de carència
7.566	Préstec	27.10.2011	22.353	-	Al corrent de pagament
7.993	Préstec	31.03.2011	19.267	-	Al corrent de pagament
8.681	Préstec	29.09.2011	8.562	-	Al corrent de pagament
Total			147.161		

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

Quadre 84. Mostra seleccionada de la classificació del risc d'operacions de l'ICF

Núm. d'operació	Tipus d'operació	Línia de finançament	Data de formalització	Import a 31.12.2011
2304	Préstec	Estacions esquí	23.12.1998	3.175
4247	Préstec	Inversions	11.02.2003	4.569
4642	Préstec	Inversions	20.12.2002	8.820
5369	Préstec	Entitats públiques	10.10.2003	86.307
5455	Préstec	Inversions	17.10.2003	5.563
5765	Préstec	Inversions	13.10.2005	25.461
5999	Préstec	Inversions	04.02.2005	1.016
6363	Préstec	Inversions	19.01.2006	3.437
6532	Préstec	Inversions	01.12.2005	3.667
6648	Préstec	Inversions	13.04.2007	14.340
6693	Préstec	Inversions	12.05.2006	38.191
6712	Préstec	Inversions	01.12.2006	3.047
6715	Préstec	Inversions	20.07.2007	13.791
6759	Préstec	Inversions	29.09.2006	3.524
6762	Préstec	Inversions	10.11.2006	33.706
6914	Préstec	Inversions	01.10.2007	21.230

Quadre 84. Mostra seleccionada de la classificació del risc d'operacions de l'ICF (contin.)

Núm. d'operació	Tipus d'operació	Línia de finançament	Data de formalització	Import a 31.12.2011
7456	Préstec	Inversions	23.11.2007	85.301
7462	Préstec	Inversions	05.03.2008	2.000
7524	Préstec	Inversions	21.01.2008	5.448
7555	Préstec	Turisme	18.09.2008	6.077
7566	Préstec	Inversions	28.01.2008	22.353
7786	Préstec	Copca Internacionalització	25.11.2008	4.385
7792	Préstec	Hospitals	13.10.2008	76.812
7794	Préstec	Inversions	28.11.2008	8.500
7955	Préstec	Inversions	19.12.2008	11.349
7993	Préstec	Inversions	22.12.2008	19.267
8008	Préstec	Inversions	16.12.2008	20.350
8070	Préstec	Inversions	13.03.2009	9.159
8115	Préstec	Inversions	30.01.2009	3.855
8318	Préstec	Inversions	18.03.2009	2.920
8346	Préstec	Inversions	29.04.2009	12.000
8370	Préstec	Inversions	18.03.2009	3.908
8449	Préstec	Creixement empresarial 2009-2010	31.07.2009	8.101
8453	Préstec	Creixement empresarial 2009-2010	01.07.2009	70.000
8457	Préstec	Inversions	10.07.2009	3.985
8593	Préstec	Inversions	01.04.2009	10.461
8611	Préstec	Inversions	05.03.2010	15.000
8612	Préstec	Inversions	22.10.2009	18.000
8613	Préstec	Creixement empresarial 2009-2010	20.07.2009	19.290
8648	Préstec	Inversions	23.12.2009	5.593
8875	Préstec	Capitalització empreses	15.02.2010	1.250
9379	Préstec	Inversions	29.07.2010	5.317
9492	Préstec	BCN Audiovisual	24.05.2011	1.310
9625	Préstec	Capitalització empreses	15.10.2010	3.848
9691	Préstec	Inversions	22.06.2011	15.000
10316	Préstec	Capitalització 2011	10.06.2011	4.500
10545	Préstec	Inversions	24.11.2011	7.748
14035	Préstec	Circulant general	18.05.2010	6.884
1767	Aval	Hospitals	31.05.1996	127
4094	Aval	Hospitals	18.02.2004	1.272
4813	Aval	Hospitals	04.07.2003	4.136
5163	Aval	Hospitals	30.05.2003	1.080
5730	Aval	Hospitals	16.06.2004	14.884
5824	Aval	Hospitals	19.05.2004	1.040
6113	Aval	General	20.04.2005	100.000
7269	Aval	General	12.06.2007	3.514
8667	Aval	Generalitat 50%	29.09.2009	1.022
9141	Aval	General	18.12.2009	4.557
9567	Aval	Generalitat 50%	30.11.2011	333

Quadre 84. Mostra seleccionada de la classificació del risc d'operacions de l'ICF (contin.)

Núm. d'operació	Tipus d'operació	Línia de finançament	Data de formalització	Import a 31.12.2011
9604	Aval	Generalitat 70%	07.09.2010	566
9623	Aval	Generalitat 50%	25.10.2010	170
9670	Aval	Generalitat 50%	30.05.2011	687
10405	Aval	Circulant 2011	05.08.2011	4.250
10521	Aval	Circulant 2011	11.11.2011	500
10557	Aval	Circulant 2011	28.12.2011	1.300
10931	Aval	Projectes de regadiu	28.02.2008	2.580
10932	Aval	Projectes de regadiu	12.12.2008	1.523
10936	Aval	Projectes de regadiu	13.05.2010	3.184
Total				906.540

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia.

4.4. OPERACIONS CREDITÍCIES GARANTIDES PER LA GENERALITAT**Quadre 85. Garanties de la Generalitat**

Tipus de garantia / Departament o ens	Risc viu actual garantit	Import total de la garantia prestada
Dotació pressupostària (amortització)	178.109	347.189
Departament de Salut	76.812	77.400
Departament d'Economia i Coneixement	37.182	62.211
Departament d'Universitats, Recerca i Soc. Inf.	15.688	19.996
Departament de Sanitat i Seguretat Social	15.216	20.650
Agència de Residus de Catalunya	9.327	103.370
Departament de Presidència	7.459	30.537
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació	4.931	8.940
Servei Català de la Salut	4.618	9.015
Departament de Territori i Sostenibilitat	3.612	8.464
Departament d'Acció Social i Ciutadania	2.233	2.402
Direcció General d'Administració Local	905	3.600
Departament d'Educació	124	424
Secretaria de Joventut	2	180
Bestreta de subvenció	98.077	199.896
Consell Català de l'Esport	56.718	83.886
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació	31.778	67.627
Direcció General d'Administració Local	4.411	22.114
Secretaria General de l'Esport	3.419	15.226
Àrea de Promoció i Cooperativa Artística	1.110	6.190
Departament de Presidència	607	4.808
Departament de Governació i Administracions Públiques	34	45

Quadre 85. Garanties de la Generalitat (contin.)

Tipus de garantia / Departament o ens	Risc viu actual garantit	Import total de la garantia prestada
Dotació pressupostària (incompliment)	349.459	482.764
Departament de Comerç, Turisme i Consum	150.155	212.000
Direcció General de Comerç	50.000	50.000
Departament d'Economia i Coneixement	33.618	43.437
Departament de Sanitat i Seguretat Social	27.843	47.080
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	24.525	28.528
Departament d'Innovació, Universitats i Empresa	22.353	30.000
Secretaria General d'Indústria i Energia	20.366	42.869
Secretaria General de l'Esport	5.613	6.000
Departament d'Ensenyament	4.201	6.757
Departament de Presidència	3.636	5.598
Departament d'Universitats, Recerca i Soc. Inf.	3.266	2.741
Institut Català d'Assistència i Serveis Socials	1.799	4.223
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació	1.213	1.300
Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca	203	231
Departament de Política Territorial i Obres Públiques	194	414
Secretaria General de Benestar i Família	188	489
Departament de Medi Ambient i Habitatge	138	186
Secretaria de Joventut	96	661
Departament de Vicepresidència	52	250
Fons d'obres complementàries	22.218	25.425
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	22.218	25.425
Fons Dept. d'Innovació, Universitats i Empresa, promoció industrial	18.712	13.546
Fons dipòsit regadius	10.529	13.798
Fons d'economia social	6.718	8.134
	5.829	7.544
Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme	533	190
Subdirecció General de Programes d'Autoempresa	356	400
Fons CET i empreses d'inserció	4.517	6.166
Fons Conveni emancipació habitatge	517	816
Fons Conveni emancipació estudis	417	570
Fons de garantia del Departament d'Empresa i Ocupació	2	90
TOTAL	689.275	1.098.394

Imports en milers d'euros.

Font: Institut Català de Finances.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 6 de març del 2017 al conseller delegat de l'Institut Català de Finances per complir amb el tràmit d'al·legacions.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat pel conseller delegat de l'Institut Català de Finances a la Sindicatura de Comptes es reproduïx literalment a continuació.

Institut Català
de Finances

Sra. Emma Balseiro Carreiras
Síndica Titular Departaments administratius
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona

Benvolguda Sra. Balseiro,

Adjunt a la present els hi faig a mans el document de resposta al projecte d'informe 34/2013-A de fiscalització de regularitat relatiu a l'Institut Català de Finances corresponent a l'exercici 2011.

En aquest document formulem tot un seguit de consideracions i puntualitzacions que persegueixen aclarir i completar les apreciacions que vostès fan en el projecte d'informe amb la finalitat d'oferir una visió correcta i acurada de l'Institut en el període analitzat.

Ens posem a la seva disposició per facilitar qualsevols informació addicional que vostès puguin requerir.

En la confiança que les nostres al·legacions seran ateses m'acomio de vostè molt cordialment.

Josep Ramon Sanromà i Celma
Conseller Delegat
Barcelona 24 de març de 2017

AL·LEGACIONS

En aquest document es recullen totes les observacions, puntualitzacions i aclariments que l'Institut Català de Finances (en endavant, també l'ICF o l'Institut) considera pertinent formular en relació a les conclusions del Projecte d'Informe 34/2013-A de fiscalització de regularitat de l'ICF corresponent a l'exercici 2011 emès per la Sindicatura de Comptes.

D'acord amb aquesta finalitat, les presents al·legacions segueixen el mateix ordre d'exposició que les conclusions incloses en l'apartat 3 del Projecte d'Informe 34/2013-A.

OBSERVACIONS EN RELACIÓ ALS COMPTES ANUALS

1. L'ICF ha facilitat informació sobre la cartera de crèdits fins a la data de formulació dels comptes anuals de l'exercici 2011. La Sindicatura ha analitzat l'evolució de possibles deterioraments fins a la data esmentada atès que no ha disposat d'informació sobre nous deterioraments posteriors que puguin afectar la cartera (vegeu l'apartat 1.1.2).

Tal i com es detalla en l'apartat "1.1.1. Objecte i Abast" del Projecte d'Informe 34/2013-A, la fiscalització realitzada per la Sindicatura de Comptes ha inclòs una revisió dels comptes anuals del ICF corresponents a l'exercici 2011, que van ésser formulats pels òrgans de govern del Institut el 29 de març de 2012. A tal efecte, l'ICF ha facilitat a la fiscalització tota la informació amb la que es van elaborar i formular els referits comptes anuals, així com de tota aquella informació de que varen disposar els òrgans de govern del ICF en el seu procés de presa de decisió, entenent que qualsevol informació posterior a la formulació de comptes no podia ser recollida en els comptes anuals ni ser presa en consideració pels seus òrgans de govern en l'aprovació dels mateixos.

2. L'ICF aplica les normes comptables vigents per a les entitats de crèdit per reflectir de la forma més adient la seva imatge fidel, si bé com a entitat de dret públic sotmesa a dret privat hauria d'aplicar la normativa comptable general, constituïda pel PGC i els seus desenvolupaments (vegeu l'apartat 2.1.1).

L'Institut Català de Finances és una entitat amb personalitat jurídica pròpia sotmesa a l'ordenament jurídic privat, que gaudeix de patrimoni i tresoreria pròpia i actua per al compliment de les seves funcions amb autonomia orgànica, financera, patrimonial, funcional i de gestió amb plena independència de les administracions públiques.

Donat que l'activitat desenvolupada per l'Institut és homologable a la de les entitats de crèdit, des de l'exercici 2008 l'ICF ha aplicat voluntàriament la normativa comptable emesa pels organismes reguladors bancaris europeus i estatals, per considerar tal i com descriu la Sindicatura en el Projecte d'Informe 34/2013-A, que aquest és el marc comptable que millor reflecteix la imatge fidel tant del seu balanç de situació com del resultat de l'exercici. Aquest fet s'ha desglossat adequadament en la memòria dels comptes anuals corresponents a l'exercici 2011, i des del 2015 s'ha incorporat com a un requeriment de caràcter obligatori en la pròpia Llei de l'Institut.

Efectivament, la normativa reguladora de l'Institut es troba al Decret Legislatiu 4/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Institut Català de Finances, modificat posteriorment en diverses ocasions, les més recents les del Decret Llei 2/2015, de 28 de juliol, i 4/2015, de 29 de desembre. A tal efecte, segons la redacció donada pel Decret Llei 2/2015, des del 2015 a l'ICF se li aplica amb caràcter obligatori i a tots els efectes la normativa específica de les entitats de crèdit, i per tant se sotmet únicament a la normativa de caràcter bàsic i a la dictada pels organismes bancaris reguladors europeus (actualment, Directiva 2013/36/EU i Reglament 575/2013 - Basilea III) i estatals (Llei 10/2014 de 26 de juny d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit i el RD 84/2015 de desenvolupament de la Llei 10/2014).

3. La integració de l'ICCA i la venda d'EECAT van tenir uns impactes en els comptes anuals de l'ICF de l'exercici 2011, detallats en els apartats 2.1.2 i 2.1.3, entre els quals destaquen pel seu import la revaluació dels fons de cobertura de les operacions de l'ICCA que va suposar un augment de 26,54M€ en el Compte de pèrdues i guanys per la retrocessió de provisions per excés de cobertura, i de 29,11 M€ per unes plusvàlues per la venda d'EECAT.

La Memòria dels comptes anuals presentada per l'ICF no inclou el detall dels fets anteriors ni el seu impacte en els estats comptables (vegeu l'apartat 2.5.1.).

La venda d'EECAT i les plusvàlues corresponents es detallen, respectivament, en les Notes 11 i 32 de la memòria dels comptes anuals de l'ICF corresponents a l'exercici 2011. Pel que fa a la integració de l'ICCA, aquesta es detalla en les Notes 1a i 5 de la mateixa.

En relació a la integració de l'ICCA, i tal i com descriu la Sindicatura de Comptes en l'apartat 2.1.2 del Projecte d'Informe 34/2013-A, amb data 31 de juliol de 2011 l'ICF va integrar aquesta entitat i es va subrogar en tots els seus drets i obligacions. Fruit de les obligacions adquirides, i previ al tancament anual i com a part integrant de la revaluació dels estimats comptables vinculats a la cartera creditícia que requereix la norma comptable, l'Institut va procedir a revaluar els fons de cobertura de les operacions creditícies de l'ICCA, i donat que aquesta entitat aplicava en les seves operacions creditícies uns percentatges de cobertura molt superiors als mínims establerts per les normes comptables de les entitats de crèdit, se'n va derivar un alliberament de fons d'efectivament 26,54M€.

La revaluació dels fons de cobertura de les operacions de l'ICCA respon doncs exclusivament a una qüestió comptable, havent-se ajustat l'ICF estrictament al criteri establert en les normes comptables vigents de les entitats de crèdit (Circular 4/2004 del Banc d'Espanya).

4. L'epígraf Altres actius financers en el 2011 del Balanç no incloïa el valor actual de les comissions que s'havien de cobrar en els exercicis posteriors en funció de la durada d'un aval concedit a EECAT. Així mateix, l'epígraf Altres passius financers del Balanç tampoc incloïa els ingressos per comissions a diferir linealment durant la vigència de l'aval esmentat (vegeu els apartats 2.2.1.3 i 2.2.9.4).

Tal i com descriu la Sindicatura de Comptes en l'apartat 2.2.1.3. del Projecte d'Informe 34/2013-A, a tancament de l'exercici 2011 l'Institut no havia realitzat l'activació

del valor actual de les comissions futures a percebre per l'aval concedit a EECAT. No obstant, l'impacte es correspon principalment amb una reclassificació entre epígrafs de balanç.

L'ICF sí periodificava linealment les comissions anuals al compte de pèrdues i guanys, tal i com d'altra banda confirma la Sindicatura de Comptes en el Projecte d'Informe 34/2013-A. S'estima doncs que, a efectes d'imputació a resultats, la proposta de la Sindicatura de Comptes no suposaria un canvi significatiu ni en la metodologia emparada per l'Institut ni en l'import de les comissions percebudes, enregistrades aquestes darreres en l'epígraf "Comissions percebudes" del balanç de situació a 31.12.2011.

5. En l'exercici 2011 l'epígraf Derivats de cobertura en l'actiu del Balanç i els epígrafs Dipòsits d'entitats de crèdit i Dèbits representats per valors negociables en el passiu del Balanç estaven sobrevalorats en 7,62M€, 4,54M€ i 3,08M€, respectivament (vegeu l'apartat 2.2.2).

Es tracta d'una reclassificació entre masses de balanç que l'Institut ha procedit a aplicar en exercicis posteriors.

6. La participació neta en ICF Holding, SAU comptabilitzada en el Balanç al tancament del 2011 era superior en 4,92M€ al valor comptable del patrimoni net de la societat participada. Els administradors de l'ICF no van considerar necessari efectuar cap deteriorament addicional, atès l'existència d'unes plusvàlues latents d'11,5M€, les quals la Sindicatura no ha pogut validar per no disposar d'informació suficient sobre l'estimació de les plusvàlues ni sobre el criteri emprat en l'estimació del deteriorament (vegeu l'apartat 2.2.4).

ICF Holding, SAU es va constituir mitjançant escriptura pública el 13 de març de 2002, i tenia per objecte social, entre d'altres, la tinença, compravenda i la gestió de participacions financeres i patrimonials; la participació en fons de qualsevol tipus, excloent els immobiliaris; en societats i fons de garantia; societats o fons de capital-risc; la participació en altres societats mercantils, i la concessió de préstecs de qualsevol tipus a les entitats participades.

La tinença de participacions, especialment aquelles associades al negoci del capital risc, suposava de per sí un alt grau d'incertesa pel que fa a l'evolució a futur del valor de les participacions, de manera que ajustant-se al criteri de prudència, en els llibres de les societats participades s'enregistraven les possibles valoracions a la baixa (la qual cosa impactava directament via provisions en el patrimoni d'ICF Holding), però no així les expectatives de beneficis, que tot i considerar-se a efectes de gestió (plusvàlues latents) no quedaven enregistrades comptablement en els estats financers de les participades.

Atenent doncs al principi de prudència, no es contemplava en cap cas l'alliberament de les provisions existents en les societats participades pel fet d'existir aquestes plusvàlues, però sí que l'Institut les tenia en compte a efectes d'avaluar, d'acord amb la norma vigèsima novena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, la necessitat de provisions addicionals a efectes de cobrir el gap entre el valor en llibres de la participació d'ICF Holding i el seu patrimoni net.

En aquest context, l'Institut va posar a disposició de l'equip fiscalitzador un informe justificant les plusvàlues latents estimades de les participacions d'ICF Holding a tancament de l'exercici 2011, que efectivament ascendien a 11,5 M€, estimació que en qualsevol cas podia ésser contrastada respecte els comptes anuals auditats de les societats participades de referència, i que havia estat validada en el procés d'auditoria externa al que anualment es sotmet l'ICF. D'altra banda, destacar que l'Institut només va aplicar parcialment part d'aquestes plusvàlues latents (4,9M€), d'acord amb un criteri de màxima prudència.

7. L'immobilitzat intangible al tancament de l'exercici 2011 incloïa un import de 0,79M€ corresponent a les despeses del desenvolupament del programari SAP. Durant l'exercici l'ICF va desistir d'aquest projecte sense que aquest programari entrés en funcionament i per tant, aquestes despeses s'haurien d'haver registrat com a pèrdues de l'exercici 2011 (vegeu apartat 2.2.6).

Els 0,79M€ activats dins de l'epígraf "Immobilitzat intangible" dels comptes anuals del 2011 es corresponien amb feines d'anàlisi funcional realitzades en el marc del desenvolupament del programari SAP, que es van materialitzar en documents i propostes funcionals concretes.

En un primer moment, aquests continguts funcionals es van activar en el balanç del ICF ja que s'entenia havien d'ésser reutilitzats en la implantació definitiva d'un nou sistema integral de gestió pel Grup. No va ser fins ben entrat l'exercici 2012 que, fruit d'una avaluació tècnica de les alternatives en quant als sistemes de informació del ICF, es va decidir mantenir la plataforma tecnològica i es va donar de baixa el referit immobilitzat.

Tenint per tant present que l'import activat corresponia al cost dels diversos manuals funcionals elaborats per afrontar un canvi de plataforma tecnològica, es considera correcte el seu traspàs a pèrdues al llarg de l'any 2012.

8. En l'exercici 2011 es van reconèixer actius per impostos diferits generats per diferències temporàries positives en el càlcul de l'Impost de societats per un total de 5,91M€, mentre que no es van reconèixer com a actiu fiscal 10,51M€ per altres diferències temporàries positives a causa dels dubtes existents sobre la seva recuperabilitat. La Sindicatura no ha pogut obtenir cap evidència dels imports considerats recuperables i no recuperables, ni de les projeccions futures de la recuperació de les bases imposables que permeti validar la seva raonabilitat (vegeu l'apartat 2.2.7).

Tant en els exercicis 2010 com 2011, si es descompta l'efecte dels beneficis procedents de la venda d'ICF Equipaments, l'Institut va generar pèrdues comptables que es van traduir en una base imposable negativa o pròxima a zero. Per això, i malgrat que una estimació de les bases imposables dels següents deu exercicis a partir dels resultats pressupostats per l'exercici 2012 hauria permès una activació superior a la realitzada (tal i com s'estableix en el BOICAC 80), amb un criteri de prudència, l'ICF va procedir a activar només parcialment els actius per impost diferit en espera de confirmar el compliment de les previsions pressupostàries. En exercicis posteriors, en que els resultats del 2012-13 van ésser sensiblement millors que els

del període 2010-11, l'Institut ha activat tots els impostos per actiu diferit generats en cadascun dels exercicis.

9. L'ingrés corresponent a la comissió anual per l'aval prestat per l'ICF sobre les operacions de permuta financera d'EECAT, de 7,39M€, es va calcular sobre el valor nocional dels instruments derivats, en lloc de fer-ho sobre el valor del passiu contingent, per la qual cosa estava sobrevalorada en 5,83M€ (vegeu l'apartat 2.2.8). L'epígraf Passius contingents en la Pro-memòria del Balanç no incloïa l'aval prestat a EECAT per un import estimat de 52,11 M€ (vegeu l'apartat 2.2.13).

En l'exercici 2009, donat que l'ICF garantia davant dels bancs els instruments derivats d'ICF Equipaments, ambdues entitats van signar un contracte marc de garantia personal per regular el funcionament operatiu d'aquesta activitat i la remuneració associada.

En aquest sentit, aquesta és una activitat pròpia de qualsevol entitat financera, i l'establiment d'un preu o comissió específic pel servei de garantia financera prestat, una pràctica totalment habitual i transparent en el sector d'entitats de crèdit. A tal efecte, contractualment es va establir un preu d'un 2% (percentatge actualitzat al 3% en l'exercici 2011) sobre el risc viu garantit, considerant des d'un inici (tant ICF com ICF Equipaments) com a risc viu, el nocional de les operacions.

En aquest sentit, i en contraposició al manifestat per la Sindicatura de Comptes en el Projecte d'Informe 34/2013-A, ni els auditors externs independents del ICF, ni els d'ICF Equipaments, no van posar mai en dubte el criteri de càlcul empleat per retribuir aquesta activitat. Convé així mateix destacar que, en qualsevol cas, l'impacte d'aquesta transacció a nivell de Grup era neutre, atesa la seva condició de pertinença al mateix grup de consolidació comptable i fiscal.

D'altra banda, i en tot cas, en el 2014 es va signar un nou contracte respecte aquesta operativa que va incloure una reducció de preu, aprofitant llavors per clarificar el mètode de càlcul aplicat per evitar futures errades d'interpretació. En aquest sentit, s'ha mantingut el percentatge de remuneració sobre el valor nocional de les operacions garantides, reforçant la metodologia aplicada històricament.

10. Pel que fa als altres passius del capítol 8 corresponent a préstecs concedits pels diferents departaments de la Generalitat, l'ICF no disposava de la confirmació i conciliació dels saldos de tancament de l'exercici amb els departaments de la Generalitat a fi de poder validar aquests saldos (vegeu l'apartat 2.2.9.1).

Tal i com descriu la Sindicatura de Comptes en l'apartat 2.2.9.1. del Projecte d'Informe 34/2013-A, l'ICF gestiona els préstecs concedits pels diferents Departaments de la Generalitat de Catalunya, que anomena capítol 8, i pels quals no assumeix cap risc sinó que es limita a gestionar el cobrament dels fons prestats. En aquest sentit, i a efectes de conciliació i confirmació, trimestralment el Departament d'Operacions del ICF remet als diferents Interventors dels Departaments un extracte de posició dels saldos vius dels fons vinculats a fi de que aquests puguin a terme un seguiment exhaustiu i complet dels ajuts atorgats per la Generalitat.

11. El resultat de l'exercici presentava una sobrevaloració de les despeses de l'exercici en 0,36M€ corresponent a despeses derivades de la gestió de les pistes d'esquí que ja havien estat registrades i provisionades prèviament en exercicis anteriors (vegeu l'apartat 2.3.5).

L'Institut ha procedit a la seva regularització.

12. La Liquidació del pressupost de l'exercici 2011 presentada per l'ICF s'obté de la comptabilitat financera i no de la seva execució, i no inclou els drets cobrats ni els pagaments efectius, fet que no permet conèixer el grau de cobrament i de pagament.

L'ICF registra la seva activitat d'acord amb els principis de comptabilitat financera que emanen de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, en considerar-se que és el marc que millor reflecteix la imatge fidel de la situació econòmic-financera de l'Institut. Aquesta comptabilitat és la base per la generació de la liquidació pressupostària, no obstant, per la seva elaboració s'aïllen els registres de cadascun dels comptes comptables, en posició de Deure o Haver, per tal de poder identificar els imports corresponents als Drets cobrats i als Pagaments efectius per cadascuna de les aplicacions.

OBSERVACIONS EN RELACIÓ AL PROGRAMA D'ACTUACIÓ, INVERSIONS I FINANÇAMENT

13. L'ICF no va elaborar el Programa d'actuació, inversions i finançament per a l'exercici 2011 com estableix l'article 28 del TREEPC (vegeu l'apartat 2.5.2).

En el marc de l'elaboració del pressupost de l'exercici 2011 es va presentar la memòria de programa i l'annex d'inversions reals, documents que contenen gran part de la informació a remetre en el Programa d'actuació, inversions i finançament al que fa referència la Sindicatura de Comptes.

- Memòria de programa: explica la necessitat que cobreix el programa, els objectius perseguits, les activitats sota la seva responsabilitat i es defineixen una sèrie d'indicadors de seguiment.

- Annex d'inversions reals: detalla les inversions reals a dur a terme durant el 2011.

OBSERVACIONS EN RELACIÓ AMB L'ACTIVITAT CREDITÍCIA I EL PROCEDIMENT DE CONCESSIÓ

14. Pel que fa als préstecs participatius, l'ICF disposa d'un saldo de 8M€ al tancament de l'exercici 2011, els quals en l'ordre de prelació de crèdits se situen després dels creditors comuns, i com a tals amb risc per l'entitat que els atorga. L'ICF no estableix cap diferència en el tractament del risc d'aquesta tipologia de préstecs. No obstant això, compensa el major risc assumit amb una major remuneració del préstecs (vegeu l'apartat 2.7.1).

Tal i com descriu la Sindicatura de Comptes les característiques d'un préstec participatiu comporten un risc afegit per qualsevol entitat de crèdit donada la subordinació en la prelació de deutes d'una empresa.

I és justament per aquest major risc assumit que l'ICF sí aplica un tractament diferencial, en aquest cas a nivell de preu, compensant el major risc assumit a través de l'establiment d'un preu superior. En concret, la seva remuneració es compon de dos trams amb dos tipus d'interès: el tram fix vinculat al tipus d'interès mínim pactat, més un diferencial, i el tram variable corresponent al tipus d'interès participatiu, vinculat a l'activitat de l'empresa prestatària i lligat a l'evolució de determinats paràmetres financers del negoci finançat, habitualment anomenat distribució de beneficis.

15. La Sindicatura ha revisat els procediments seguits en la concessió de préstecs i avals i en l'apartat 2.7.2.1. es detallen les observacions. L'ICF ha informat, però, que en exercicis posteriors ha modificat els manuals de polítiques i procediments.

Efectivament, l'Institut Català de Finances ha revisat i actualitzats tots els seus manuals de procediments, inclosos els vinculats a la concessió de préstecs i avals, adaptant-los als requeriments normatius, de governança i de contingut establerts en la legislació bancària vigent.

16. En deu de les catorze operacions de préstecs i avals seleccionades per la Sindicatura per validar el compliment del manual intern de Criteris de risc per concessió de noves operacions es va detectar que els expedients de les operacions no inclouen la totalitat de la documentació financera requerida (vegeu l'apartat 2.7.2.2).

Revisades les mancances de documentació evidenciades per la fiscalització, en cap cas es tracta d'informació rellevant per a la valoració de l'operació concedida, ni molt menys afectaria a la conclusió respecte la viabilitat de la proposta de risc presentada.

En aquest sentit, en la revisió que s'ha dut a terme dels manuals de procediments de concessió de préstecs i avals, s'han adaptat els requeriments d'informació financera a la naturalesa de les operacions objecte d'anàlisi.

17. En relació amb el dictamen de l'analista de l'ICF en la concessió de les catorze operacions de préstecs i avals fiscalitzades, en onze operacions l'analista no incloua una conclusió explícita, sent l'òrgan de govern competent qui aprova les operacions (vegeu l'apartat 2.7.2.2).

Totes les operacions de finançament atorgades per l'ICF van ésser resoltes pels òrgans de govern competents, no tenint en cap cas els analistes atribucions específiques en aquest sentit.

D'altra banda, si bé és cert que per un tema d'estil i narrativa no tots els dictàmens dels analistes inclouen una conclusió explícita, en tots els casos els informes tècnics presentats i escalats sí inclouen un pronunciament sobre la viabilitat de les operacions i incorporaven tota la informació qualitativa i quantitativa necessària per a l'adequada presa de decisió i assumpció de riscos.

18. L'operació 10.381 aprovada en l'exercici 2011 estava destinada a finançar l'ampliació de capital d'una societat que desenvolupava activitats de promoció immobiliària, i no s'ha acreditat el compliment de l'article 11.3 del TRLICF vigent en l'exercici que exclouia el finançament de l'activitat de promoció immobiliària (vegeu l'apartat 2.7.2.2).

L'operació de referència s'emmarca en una línia de finançament per capitalitzar projectes empresarials, essent la finalitat l'adquisició d'actius financers en forma de participacions directes en l'empresa a capitalitzar. En aquest sentit, si bé l'empresa capitalitzada en l'operació 10.381 desenvolupava activitats de promoció immobiliària, aquesta activitat era totalment residual: de la anàlisi del seus estats financers a la data, els ingressos derivats de la seva activitat de promoció representaven tan sols un 2,3% de la seva xifra de negocis.

OBSERVACIONS EN RELACIÓ AMB LA MOROSITAT I EL RISC DE CRÈDIT

19. En la revisió del risc de les operacions creditícies es va evidenciar que el sistema d'informació utilitzat per l'ICF reflectia adequadament el canvi de categoria entre risc normal i risc dubtós per raó de morositat del client, però l'assignació en les categories de risc dubtós per raons diferents de morositat i risc fallit era manual amb absència de controls automàtics que identifiquessin el risc de les operacions en què el titular estigués en situació de concurs de creditors.

Com a conseqüència, en la mostra d'operacions revisada s'observa una incorrecta categorització del risc en onze operacions per un import acumulat de 152,68M€ corresponents a clients en situació concursal, pèrdues recurrents o desequilibri financer. Així mateix, es va identificar una incorrecta categorització en quatre operacions que havien estat objecte de renegociació o reestructuració, amb un risc acumulat de 47,44M€ (vegeu l'apartat 2.8.2.1).

S'han reforçat els mecanismes de control intern per garantir l'adequada categorització de les operacions en què el titular està en concurs de creditors, i s'ha desenvolupat un sistema d'alertes específic per a la identificació automàtica de clients en concurs de creditors.

D'altra banda, i sobre la base de la informació disponible i coneguda en el 2011 respecte la situació de les operacions i acreditats identificats com a incorrectament classificats per la Sindicatura de Comptes en el Projecte d'Informe 34/203-A, no compartim la proposta de reclassificació formulada, ni així ho van determinar els nostres auditors de comptes. En concret,

- Operació 8612 (18M€): certament els comptes anuals individuals de l'acreditat a tancament del 2011 presentaven pèrdues continuades. Es tractava no obstant d'una companyia que formava part d'un grup empresarial molt més ampli i que li donava cobertura i garanties.
- Operacions 6759, 6762, 8611 i 9691 (34M€): tot i mostrar els estats financers dels

acreditats pèrdues continuades durant 3 exercicis consecutius, es tractava d'acreditats amb una elevada solvència patrimonial.

- Operacions 7566, 8457, 10316, 8613, 9379 (55 M€): cap d'aquests acreditats presentava a tancament del 2011 3 exercicis consecutius de pèrdues ni fons propis negatius.

20. En l'anàlisi de la concentració de risc de les operacions creditícies de l'ICF s'observa que la cartera d'operacions presentava una concentració del 42% del seu valor en 9 titulars amb 41 operacions (34% del sector públic i 8% del sector privat). D'aquests, dos titulars concentraven el 41% del saldo dubtós de crèdits i préstecs (vegeu l'apartat 2.2.8.2).

A desembre 2011, el grau de concentració de la cartera d'ICF es trobava condicionat al risc amb EECAT, que suposava 985,9 milions d'euros, el que representava prop d'un 24% de la cartera. Aquest volum de finançament s'explicava perquè l'empresa EECAT va formar part del Grup ICF fins el 2011, any on es va produir la venda a la Generalitat de Catalunya del 100% de les accions de la participada.

Des del tancament de l'exercici 2011, l'activitat de l'Institut ha estat totalment focalitzada en el finançament al sector privat, i a la reducció progressiva del pes del sector públic vinculat a la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit, i d'acord amb les directrius del pla d'actuació que l'Institut va posar en marxa en el 2011, es dur a terme un procés de desinversió en EECAT / Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, reduint substancialment la posició de risc amb el client.

Fruit d'aquest procés s'ha aconseguit reduir el risc de concentració. D'aquesta manera, a desembre 2016, els 9 principals titulars per risc representen només el 27% de la cartera total. Així mateix, part d'aquests titulars representen el 17% del saldo dubtós, reduint també el grau de concentració de la cartera dubtosa.

21. En la revisió de la cobertura del risc d'insolvència, es va identificar una operació amb un saldo de 70 M€ que presentava com a garantia principal la pignoració de les participacions en una societat dependent, la qual, com a principal actiu en el seu Balanç, disposava de les accions d'una entitat financera que ja havien estat pignorades com a garantia d'una altra operació no vinculada amb l'ICF (vegeu l'apartat 2.8.3).

L'operació 8.453 és una operació que l'ICF va concedir tenint en compte la capacitat de retorn del prestatari, sense justament dependre de la garantia que esmenta la fiscalització, que en tot cas és una segona, i excepcional, via de recobriment. D'altra banda, tal i com manifesta la pròpia Sindicatura de Comptes en el Projecte d'Informe 34/2013-A, en l'informe de seguiment elaborat per l'analista ja es posa de manifest que les accions de l'entitat financera estaven pignorades pel grup en una altra operació, per tant, està clar que l'ICF sí va tenir en compte aquest fet en la seva valoració.

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat degudament analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

